

CZIKE IMRE

JÉZUS SZÜLETÉSE

ÉS

GYEREMEKKORA

PROHÁSZKA OTTOKÁR PÜSPÖK ELŐSZAVÁVAL
JASCHIK ÁLMOS FESTŐMŰVÉSZ RAJZAIVAL

F

FRANKLIN-TÁRSULAT BUDAPEST

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA

*SOK-SOK ÉRZÉSÉT E KÖNYVNEK,
FELESÉGEM EMLÉKÉNEK*

SZENTELEM

BEVEZETÉS.

Ezt a kis könyvet megírta valaki, aki nagyon szereti és régóta figyeli s neveli a gyermeklelket, s akit, — bár régóta, majdnem 41 éve áll az Isten napszámában, — pihenni nem engedi szeretete. Ő tud aggódni a gyermeklélekért; látja, hogy a gyermekiélekben is sok a dudva, mely a jó magot elfojtja, s hogy a gyermeklélek szántóföldjén is jár az az «ellen-séges ember», aki konkolyt szór a jó mag közé.

Segíteni akart tehát a sok gyermeklelken; közelebb akart jutni hozzájuk, tisztábban akarta érinteni őket, ezért azt gondolta, hogy ezt majd az Úr Jézuson, a Gyermekjézuson át teheti. Az ő erényeit, a tisztságot, öszinteséget, szeretetet, tiszteletet akarta a gyermeklelkekbe plántálni; az ő kedves, fényes arcát akarta az olvasmányok által beléjük vetíteni.

Ez a szent szándék, ez az aggódó szeretet adta kezébe a tollat, mellyel elénk tárja, amit a szentírásból s más kútfökből áhitattal merített. '

Tegyen ez a kis könyv annyi jót, amennyi szere tet sugalmazta íróját.

Székesfehérvár, 1925 október 10.

*Prohászka Ottokár,
püspök.*

Írtam ezt a könyvet az Üdvözítő Isten nagyobb dicsőségére!

Írtam pedig a gyermekeknek és mindeneknek, akik lélekben tiszta gyermekruhában járnak.

Írtam, mert kevesen keresik Őt! . . . Pedig Ő mondotta: engedjétek őket Hozzám! . . .

Íme, hát én viszem közétek, mert bizonyos vagyok benne, bogy aki Őt olvassa és isteni szeretetét befogadja, bizonyára javára lesz neki.

Keressétek hát Őt! Csak egy kis zugocskát adjatok számára a ti szívetekben, — és bizonyára úgy lesztek Vele, mint a rajta átfutó forrásvizével a rét . . .

Az életetadó forrás mellett friss, üde a fűszál, a virág, a bokor, — és tele van duzzadó élettel. . .

Krisztus mellett ti is életet nyertek, mert nála van az örökélet forrása. Ki mennyit merít belőle, annyi boldogsága lészen. Siessetek hát belőle meríteni még ma, mert ma csodálatosan üresek a lelkek, hidegek a szívek, mert ami azokban él, ... az nem égi, az a földről való. Pedig elvész minden, ami nem fölülről táplálkozik.

Ti, édes emberbimbók, ha megismeritek Jézus életét, szenvedését, — meríthettek belőle annyi szépet, annyi erőt és magasztosat, amennyit egész könyvtár sem ád nektek. Ha meg belőle élnétek, mennyivel

kevesebb lenne a lelkiszenvedés, a lelkiszegénység, a megromlott élet; mennyivel kevesebb ember dobná el az életet magától, ha töltekeznék Isten országával!

Jézus életénél magasztosabban, példaadóbbat képzelní sem lehet . . . Hiszen Isten küldte Őt a földre kivétel nélkül minden nyájunk megváltására . . .

Öbenne, az édes Üdvözítőben van hát a föld minden tiszta örömével, a földön a szép élet . . . öbenne van az ég . . . és az égben minden ember öröküdvössége ... az Isten . . .

Gyertek Hozzá, fiúk, lányok, ti tavaszos lelkek és ti emberek mind ... és Ő megőriz benneteket, mint a hívséges pásztor az Ő juhait . . .

És ha netalán elveszne közületek egy is, ki mellette jár vala, — Ő elmegyen értetek.

AZ IZRAELITÁK VÁRJÁK A MESSIÁST.

A cirkuszok, mulatók zsúfolva vannak. — A nép nem törödik Istennel, elfeledik atyáik jámbor tanácsát. — A bőlcsek és vének imádkoznak. A zsinagogák Dániel próféta jósłataitól hangosak.

Csillagos este volt. A ház körül minden áhítatosan csendes.

A gyéren világított szobában, ahol a bőlcsek és vének nap-nap után együtt vannak, most imádságra álltak fel. Mély meghatottság vett mindegyiken erőt, amikor az asztalfon ülő az imába kezdett...

Dicsértessél Ábrahám Istene, Izsák Istene, Jákob Istene, mindenek felett álló Isten.

Emlékezzél meg rólunk, az ősök jámborságáért és küldj Megváltót nekünk, bűnös unokáknak.

És amikor távozásra készültek, egy a vének közül megáldá a házat, mondván . . . Miként őseink, Ábrahám, Izsák és Jákob meg voltak áldva mindenben és mindenkel, úgy áldd meg ezt a hajlékot és mindenjunkat teljes áldással, akik itt megtörve könyörgünk Hozzád, Izrael üdvéért.

Oszladoznak pedig ezután a fehérszakállú vének és váltak el az utakon, ki erre, ki arra.

Ezidőben pedig másutt is gyűltek össze sokan, hogy könyörgésükkel Istenhez forduljanak, mert igen nagy volt a romlása Izraelnek.

És sokan kérték az örök nagy Királyt, hogy áldja meg őket a Szabadítóval, akiről a próféták szóltak. Hallgassa meg őket, hisz szomjúhozzák ők is az egét...

Az utcákon hömpölygött a nép. A mulatók, cirkuszok, ahol gladiátorok vérét itta a föld, tömve voltak ... mindenki tobzódott és senki sem gondolt az Úrra.

A családokban is pusztult a jámborság, az egyszerűség. A nép elfeledte atyái istentfélő múltját és eltelt gonoszsággal, idegen erkölcsökkel. És együtt romlott a gyűlölt pogánnyal és járt az Ő hitetlen útjukon . . .

Így lett idegen előtte az örökkévaló egyetlen Isten.

A pogány Róma bálványozó lelke lopta be magát Jehova szent földjére. Az igaz izraeliták pedig, akik Istenhez hívek maradtak, lelkükön sírtak és szomoruktak a nagy Királyt csúfoló botrányokon, a szennyes erkölcsökön és megcsúfolt tisztességen. És kértek hangos siránkozással Jehovát, hogy mentse meg a népet a sülyedéstől és küldje el Őt, akit prófétái útján megígért.

A jámborhitű izraelita anyák is együtt imádkoztak és zokogtak, hogy inkább ne adjon nekik az Úr gyermeket, nehogy azok is bűnösen elvesszenek és istentelenek legyenek ebben a gonosz világban . . . Pedig a gyermektelen család szégyene volt Izraelnek! . . .

És csodák csodája, ebben a romlott életben, amelyben az emberiség nagyrésze csak az örömöket kereste, csak szórakozni és mulatni akart — mégis mintha Isten meghallgatta és meg akarta volna jutalmazni, a buzgó izraeliták állhatatos hitét.

IGENIS KÉREM.

Egy ember, aki elméjében megzavarodott. — Hírek a buzgóhitű Zakariásról. — Mit mond a főpap? — Eredj, figyeld őt.

Egy utasember költött Jeruzsálem környékéről. Ruhája gyűrött volt és poros és jelenté magát a főpapnál.

Különös volt a viselkedése és nem is akarták beengedni a főpaphoz. De addig könyörgött és mondoggatta, hogy: igenis, kérem, míg megszánták és beengedték.

Csupa jóság és szeretet volt pedig ez az ember előbb és hite is erős volt. Most azonban megtántorodott. Körül fogták őt a gonosz, rossz emberek, hogy eltérítsék a jó útról.

Mikor most a főpap elé állt, meghajtá magát és gyors beszéddel így szólt: Dicsértessék az örökkévaló nagy Király, hogy úgy van, amint azt én neked mondom... igenis kérem.

Zakariásról, az öreg főpapról hozok beszédet. . . igenis, kérem.

Ott lakom mellette. Látom a házat, az udvart. Látom öregkorú gyermektelen feleségét. . .

Oh, életünk szirtje, üdvünk pajzsa, légy ez ember oltalmazója ... Hidd el nekem Rabbi, igenis, kérem . . . Zakariás értelme megromlott.

Kint ül a legelső napsugártól az esti csillagig a fügefa alatt. . . igenis, kérem ... És képzeld csak . . . igenis, kérem ... az elkövetett bűneit sorolatja és kéri a nagy Királyt, hogy bocsásson meg neki.

Az utakon pedig, ha jár, megy — hangos, pedig senki sem vált vele beszédet . . .

Minthá láthatatlanok vennék őt körül . . . igenis

kérem . . . s azokkal szól vagy vitáz. Megáll és szól valakihez, pedig csak a levegő veszi körül.

Oh, Rabbi, úgy éljek, hogy így van! . . . Szegény öreg Zakariás, a szentéletű, előbb elment, mielőtt meghalt volna. Pedig mondtam neki. . . igenis, kérem . . . ne bújja azokat a könyveket örökké, baj lesz abból ... és baj lett. . . igenis kérem . . .

Az ősz Rabbi, hosszú szakállát simogatva, gondolataiba merülve hallgatta a beszédet. Nem tudta, bolondnak tartsa-e ezt az embert vagy adjon-e a beszédére valamit.

Tudós hírben állott és sokat is kereste az igazságot. És egyébként is, mintha valami azt súgta volna neki, hallgasd csak meg őt. . .

Kis vártatva azután felemelte tekintetét és így szólt ahhoz az emberhez: Megértettem, amit mond-tál. . . Gondolkozom majd felette . . . Eredj békével és figyeld őt tovább!

. . . Igenis kérem ... és mint aki jól végezte dolgát, megdörzsölte tenyerét és sűrű köszöntgetések között eltávozott.

A főpap, hogy magára maradt, elgondolkozott a hallottak fölött. Mivel pedig szerette Zakariást, elbúrsult nagyon szomorú sorsán.

Azért azonban nem vesztette el hitét, reménykedett. Hiszen sokaknál hallott és tapasztalt ilyent itt Jeruzsálemben is. És ezek is, mint ahogy Zakariás is. szentéletű, bölcs elöljárók voltak.

És elmélyedve magában, úgy elgondolá: vájjon az ég adja-e ezeket, ezt a kegyelmet, vagy csapás-e ez rajtuk, vagy, o nagy Király — előkészület ideje-e ez?

Dicsértessél, óh örökkévaló mi Istenünk és őseink Istene, ki megjutalmazod a jámbor lelkeket. Legyen Zakariásban is a Te jóságod és a Te látogatásod javára. Neki is és Izraelnek is! . . .

ZAKARIÁS, A FŐPAP.

Zakariás várja a békességet a földre. — Isten próbára teszi az embereket. — Zakariás imája.

Zakariás, meg felesége Erzsébet is, papi nemzetseg-ből származtak és csendes békességen szent életet éltek.

Az öreg főpap ajtaja nyitva állt mindenki előtt.

És jártak hozzá sokan, hogy oktatását és tanácsát kikérjék. Ő pedig szeretettel önté ki lelkét mindenkre, hogy az egy igaz Istenhez vezesse őket.

És imádkozott is, meg szomorkodott is sokat, hogy nem jön a békesség és nem ereszkedik le a jóság a földre. Pedig az emberek mindinkább elfordultak az Úrtól és pogány szokásokkal éltek.

Gyermekük nem volt, aki megaranyozta volna életüket. . . Oh, pedig de hányszor imádkoztak mély áhitattal Jehovához, hogy látogatná meg őket!

Azonban megnyugodtak az Úr akaratában. Pedig a gyermektelen ház szégyene volt Izraelnek. De ezt a csapást is úgy fogadták, mintha az Úr büntetni vagy próbára tenni akarta volna ezzel is istenfélelmüket.

Hosszú, fájdalmas éveket éltek így át és minden megpróbáltatást megadással viseltek.

Az öregkor is rajtuk volt már nagyon. Lassúvá tette őket és hajlott is volt az ő válluk is. Csak egyben maradtak erősek: a hitben, bizalomban Istenhez. Egy percre sem térték le az igaz útról és minden alkalmat felhasználtak arra, hogy mindenivel jót tegyenek, hogy Isten tetszését kiérdezeljék.

És ezért mindenki szerette is őket és bizonyosak is voltak abban, hogy mindenketten jutalmat is nyernek a nagy Királytól.

Ők csak a jóttevésnek szentelték magukat és gyermektelenségükben mi sem bántotta Zakariást jobban, mint az emberek elfordulása az Úrtól.

És sokszor imádkozott ezért Jehovához, sokszor monda az Atyának: Oh, Te örökkévaló mi Istenünk, mily végtelen szeretettel szeretted a Te népedet, izraelt! Nagy és kiváló irgalommal irgalmaztál rajtuk.

Mi Atyánk, Királyunk, őseink érdemeért, akik bíztak Benned — kegyelmezz nekünk és taníts mindenket, hogy mindvégig türelemmel és megadással várjuk a Te megpróbáltatásaidat.

EGY CSODÁLATOS ÁLOM.

A kakas hirdeti a hajnalt. — Zakariás készül a halálra. — Erzsébet álma. — Akit a Rabbi megbízott... igenis, kérem.

Zakariás házában eloltották a világot. Csendes lett a ház és körülötte minden. Kint elhallgatott az élet, csak a csillagok járták nesztenül a maguk megszokott útját az égen.

Egyszer a csendes házban, amelyre az álom szárnya szállt, Zakariás nagyhirtelem felriadt álmából.

Úgy tetszett neki, mintha nagy fényesség gyűlt volna ki a szobában . . . Pedig sötét volt, csak a kakas hirdette a hajnalt.

Zakariás dörzsölgette hát a szemeit, hogy elkeresse arról a sötétséget. Aztán körülnézett, megerősítette a hallását és figyelt. A hosszú hallgatózásban mintha neszt hallott volna és egy tisztán csengő hang így szólt volna hozzá: Zakariás, készülj! . . .

Zakariást az első pillanatban különösen érintette a hang és a meglepő felszólítás . . .

Gondolkozóba esett és figyelt újra meg újra . . . És miután tovább sem hallott semmit, elmerült magában, mert nem jött a szemére álom.

Forgatván pedig elméjében ezt a különös beszédet ... a halál gondolata szállta meg. Maga előtt láttá egész életét és hálát adott az Úrnak azért a sok jóért, amelyet itt a földön átélt az Ő kegyelméből.

Azután elgondolta nagyon öreg korát és belenyugodott sorsába. Ha már úgy akarj a az Ur — ám kész a halálra ... és imában keresett menedéket.

Buzgóságában azonban nehézkessé lettek pillái és az álom kerültgette.

Alig szunnyadt azonban egy kissé, felesége, Erzsébet szólt hozzá hangos riadtan: Zakariás . . . Zakariás és fuldokolt a felindulástól . . .

Zakariás szeméből riadtan szállt el az álom. És kérdé: miért vagy nyugtalan? . . . Erzsébet a felindulástól reszketve mondotta, hogy álmot látott. . . Álmomban kis gyermek volt karjaimban. Éreztem, meleg kis testét, láttam gömbölyű karocskáit, édesen mosolygó arcocskáját...

És én nem tudom... mit tegyek ez álommal?

Mert bár földi volt a gyermek, amint hozzáim simult — és mégis, mintha felülről jött volna a magasságóból.

És ekkor egy hangra riadtam fel, amely így szólt hozzáim: Erzsébet, imádkozzál, Erzsébet, készülj! . . .

És én a szívemig megijedtem és remegve szálltam magamba és kértem a nagy Istenet, hogy bocsásson meg botlásaimért... És fogadkoztam, hogy kész vagyok örök Isten, ha hívsz, hogy az én Uramhoz menjek.

És felette hangos szóval kiáltottam utánad és reszketek most is egész valómban.

És Zakariás pedig, — mert Isten akaratából el volt fedve lelki szeme, nem tulajdonított semmit ez álomnak és úgy gondolta: bizonyosan szívedet nyomta a fekvés és azért láttad ezt az álmot...

És csodálatosan nem jutott eszébe a saját álma, hogy gondolkoznék az álmok különössége felett.

Erzsébet pedig megnyugodott Zakariás beszédében és ismét álomba merült.

Az ősz főpap pedig, hogy hallotta Erzsébet egyenletes alvását, felkelt és kiment a kertbe, az olajfák alá, hogy nyugtalan lelkével ott várja be a reggelt.

Mivel még nagyon korán volt, nem járt kint senki.

Csak a szomszéd sövénynél állt nagy figyeléssel, mintha dolgozgatna, amaz ember, akit a Rabbi megbízott.

Felriadt ugyanis arra a nagy kiáltásra, amely

Zakariás nyitott ablakán át jutott el az ő házához. És így futott ki a sövény mellé, hogy hallgatózzék.

Mikor meglátta a főpapot, nagyon bántotta a kíváncsiság. Es nagy erővel kiáltott feléje: Zakariás . . . Zakariás! . . .

De Zakariás elmerülvén elmélkedésében, csak az eget látta és nem hallotta a szomszédot, mert nem érdekelte most semmi földi.

A szomszéd erre vissza-visszanézve ballagott a ház felé és sajnálkozva tekintgetett az ősz főpap felé . . . És forgatá elméjében a Rabbi felhívását, hogy figyelje csak őt és jelentse neki minden, amit lát, mert igen megsajnálták Zakariást.

AZ ANGYAL A TEMPLOMBAN.

Zakariás Jeruzsálemben. — A szent trombita hangja. — Jehova, ne feledkezzél meg a Te népedről. — Fénymű szárnyak a szentélyben. Gábriel főangyal az Úr üzenetét hozta.

Történt, hogy Júdea hegyeiről elindult Zakariás az ünnepekre, a szent városba, Jeruzsálembe, hogy ott a szokás szerint szolgálj on az Úrnak a templomban.

Akkor már ott volt a többi főpap is, akikkel megbeszéltek minden az ünnepre és maguk között sorsot vétenek, betöltendő tisztükre nézve . . .

És Zakariásra esett a legfőbb tiszt, az illatszerek oltáránál szolgálni Jehovának.

A lélektől megihletve indult el a papság élén Zakariás.

Az ünnepen levő nagy sokaság tisztelettel nyitott utat a felvonuló papságnak.

A nap sugarai eltűntek már.

Vékony ködfátyolon át látszott már az esti csillag, amint megjelent hirdetni, hogy leszállott a nap.

A szent trombita hangjaira elült a zaj a városban. A hang csodálatosan ringatózott végig a város felett.

Mintha ma máskép szólna — mondák egymásnak. Mintha ma nagyobb áhítatot keltene a lelkekbe.

A leviták hosszú sora s a papok élén, díszes öltönyben haladt Zakariás a szentély felé. Ott tömjént öntött az izzó parázsra.

Mikor pedig a papok és leviták az előírás szerint magára hagyták az ősz papot és kimentek a szentélyből, Zakariás az oltár előtt alázatos lélekkel leborult, hogy könyörgéssel forduljon Jehovához, az izraelitákért.

Kint is a tömeg áhítatba merülten végezte imádságát és szent éneklését.

És csend vala és semmi sem zavarta az ima áhítatát.

Zakariás pedig arcraborulva önté ki lelke fájdalmát és könnyek között kérte Jehovát, hogy ne feledkezzék meg az Ő népérol. Nagyon sülyedt volt akkor a világ. És Zakariás kérte mégis, hogy az Ő irlalma szerint bocsásson meg a bűnözöknek és emelje fel izrael elesettjeit az igaz életre.

És Zakariás ekkor hirtelen megriadt. . . valami szorongás futott végig rajta.

Már egész nap várandós volt a lelke. Ügy érezte, hogy ma történik vele valami. . .

Most pedig az oltár előtt úgy érezte, mintha nem volna egyedül. . . hogy még valaki van vele a szentélyben. . .

Pedig a papok, leviták nem lehetnek bent.

Imádkozás közben tenyerével letakart szemeihez valami szokatlan fény szüremkedett. És hogy most meglepetésében felfedte szemeit, szorongó bensejében valami tiszteletet parancsoló erő gyöngéden fölemlítette a földről és a szemeibe eső fény felé tekintett.

Ott mellette fénylező szárnyakat látott, amint egy fehérén lebegő égi jelenést tartott a föld felett. . . És Zakariás most hirtelen, mintha elhagya volna a lélek, a földre omlott. Félelmében reszketett és gyöngyöző izzadság ült ki a homlokára.

Majd lassan-lassan visszatért eszmélete és megszokta a fényt. És kínos hallgatásában hangok szálltak hozzá és Zakariás bensejében megremegett a lelkéig s elfojtott hangon monda: Uram, Királyom. . . Íme a Te szolgád!

A fényesség pedig felelé:... Én vagyok Gábriel, az első az Úr zsámolyánál. . . Zakariás! . . . neked és izraelnek küld üzenetet az Úr. . .

Feleségednek, Erzsébetnek, fia születik, kit Jánosnak fogsz nevezni, Ő lesz az, akit megjövendöltek, hogy előtte jár annak, akit az Úr küld, hogy megváltsa

ezt a bűnös világot. . . Légy hát erős, légy készen te is, Erzsébet is, bogy a kegyelmet, amit az Úr küld tinétek, megérdemeljétek.

Megerősödött pedig ezekre Zakariás az ő lelkében és elmúlt a félelme. És ekképen szólt meglepődve, kételkedő hangon:

«Törödött öregek vagyunk. Mindketten az élet határán állunk. Hogy lehessen hát ez? Hisz az embernek nem ad agg korában az Úr gyermeket!? ...»

Gábriel pedig monda: Te látsz engem. Megérted, hogy nem a földről való vagyok. Mondottam is, hogy az Úr üzenetét hozom neked. És ez mind nem volt elég arra, hogy eszmélj és térdreomolva legyőzd kétkedésed, hanem inkább hogy hálára nyisd ki ajkadat!? Hát kétkedésedért csukva maradnak addig, míg fiad: János, akit az Úr küld tinétek, tanúságot nem tesz előtted mindezkről. . . Monda az angyal mindezeket és eltűnt...

És szalad ekkor Zakariás az angyal felé, hogy engesztelje, hogy sírja ki kétkedő lelkét, de nem valasz többé az ő számára, csak némaság...

És földre omolván, ölelni akarta az angyal ruháját, de csak a hideg föld terült el körülötte. Próbált szálni is, nagy kétségebesésében rimánkodni, de szája nem ad hangot, csak mozgott és nagy csönd volt körülötte.

IZRAEL, A TE ISTENED ÜZENT NEKED.

Nyugtalanság Zakariásért. — Várnak Izrael számára valamit. — Zakariás némán adja az áldást. — Az Isten velünk ... az Úr velünk!

Izrael népe pedig odakint várt nagy nyugtalansággal. És nem tudták megérteni Zakariást, akinek már rég kint kellene lenni. Mi történt vele? Miért nem hagyja el a szentélyt, hogy áldást adjon?

Így álltak és találgették Zakariás cselekedetét.

Voltak, akik odakint ezekben az időkben csodaszámba menő dolgokat láttak és vártak Izrael számára valamit. Azok így beszéltek. Mások az öreg pap korát mondták — és még bajt sejtettek.

Egyszerre azonban megmozdult a szentély függönye. minden szem arra tekintett...

Zakariás a nagy fölindulástól még elalélva, előrenyújtott karokkal és ingadozva lépett ki...

Járása bizonytalan, arcát az égnek szegzi, majd a földet nézi. Majd megáll és révedezve tekint maga körül...

A nép pedig meghatva áll. A szívek hangosabban dobognak. Sóhajok szállnak föl. Anyák meghatottság-tól földre borulnak és sírnak és jájgatnak.

Zakariás mikor végre megjelen a templomajtóban, megáll ... nem nyílnak meg ajkai. . . Némán tekint a tömegre és úgy adja az áldást... de beszéde nincs hozzá, csak áldást osztó karja mozog.

A tömeg leborul, félelem tölti el. Sejtelem szállja meg, mert érzi az áldásból, hogy Zakariás megilletődött. Talán látomása volt? Talán hírt hoz?

És járt szájról-szájra . . . Izrael, a te Istened üzent neked! . . .

Áldassák az egy igaz Isten! Áldassék! . . .

Oszolván pedig, széjjelvitték a hírt futvást, az egész népnek.

És lön remény mindenhol, — hogy az Isten velünk ... Az Úr velünk ... !

A jeruzsálemi templom előtt a tömeg várja Zakariás áldását.

ZAKARIÁS OTTHON.

És különösen zajos lett az ő házuk. — Akik a kezük beszédjével szólnak. — A fügefa alatt. — Zakariás, mit cselekszel?

A templomi jelenés után Zakariás és Erzsébet békésen éltek otthonukban. Boldogságban kelt és nyugodott le felettük a nap, mert érezték, hogy az Úr vezetésében vannak.

Nagy lett azonban az ő tiszteletük mindenek fölött.

Sokan jártak hozzájuk és örvendeztek velük a rokonok, az ösmerőök, még az idegenek is, akik az Urat félték.

Erzsébet azonban, amint csak tehette, elrejté magát az emberek látása elől, hogy kizárolag csak az ő Istenének éljen, mert hogy kimenté Őt Izrael szégyenéből. És imádkoztak gyakran Zakariással együtt. Miután azonban Zakariással nem tudott beszélni, csak jelekkel, így igen megfogyatkozott az ő szavuk. És igen sokszor elmerülvén magukban, könnyek között csak néztek boldogsággal egymásra és beszélnek a kezük beszédjével.

Zakariás pedig égnek terjesztett karokkal állt gyakran a fügefa alatt és elmerengett hosszan a napnak sok órájában. És eszébe jutott sokszor Gábriel angyal megjelenése, és ilyenkor nagy elbúsalásában büntetni akarta magát és öklözte ösz fejét, hogy az angyal előtt kétkedésével oly igen nagyon megbántotta az Urat.

És erre kétsége esett ordítással szólalt meg hirtelen az az ember a kerítésnél, amint öklözé magát, aki hírt vitt Jeruzsálembe a Rabbinak. Zakariás, mit cselekszel? . . . Hát nem megmondtam, hogy ne bújd annyira a könyveket. . . látod, látod, hová jutottál?

Megfordulván pedig arrafelé Zakariás és néz amaz emberre, és két áldó karjával az égre mutatott, jelen-teni akarván ezzel, hogy oda gondol a lelkével. És hogy amit tesz, engesztelésül teszi.

És éppen akkor ment ki Erzsébet is hozzá a kertbe és megilletődéssel nézte öreg férjét. És elragadtatásában vele együtt boldogan emelte az Úr felé az égneket karjait, hogy áldja és imádj a végtelen kegyességű Istant azért a kegyelemért, amelyet nekik juttatott.

Amaz ember pedig ott a sövény mellett kétségesb-
esvén ezek láttára, és megrémült, hogy Zakariás beteg-
sége ragadós . . . íme, nincs kétség benne — átragadt
feleségére, Erzsébetre is. És ahogy lábai bírták, elszaladt
onnan arról a helyről, hogy ment maradjon és reá ne
ragadjon abból a nyavalyból valami.

TE NAGY SZAMÁRVAGY...IGENIS KÉREM.

A futás Jeruzsálembe. — A Rabbi a szentkönyvek előtt. — Miért törsz így reám? — Isten választotta, aki üzenetet hozott Izraelnek.
— Igenis, kérem... nagy szamár vagyok....

És ezzel végetért az ő megfigyelő útja.

Amint pedig a sövény mellől átfutott a bokrok között a ház felé, jámbor kutyája, amint ott hasalt a fal mellett, annyira megriadt az ő kétségebesett futásától, hogy estig nem tudták lekönyörögni a kertből, ahova menekült.

Ő pedig befutott a szobába, magára kapkodta ruháit, búcsút mondott a kapufélfának és meg sem állt a Rabbiig.

Pedig jó hosszú utat kellett megjárnia. Es azok, akik a több futamnyi járáson találkoztak vele, megsajnálták, mert nem tudták mire vélni oktalan szaladását. De kezdték megérteni állapotát, amint hallották, hogy futásközben érthetetlenül beszélget Zakariásról és feleségéről...

Hogy megérkezett a főpap házába, mint aki már járatos volt ott, kérdezés nélkül sietett a belső szobába és nagy robajjal toppant be.

A Rabbi éppen mély gondolatokba merülve ült a szent könyvek fölött és kutatott azokban a mai jelenésekről és az ígért Messiásról. Es keresésében rátalált ama részre és elmélyedt abban annyira, hogy megfeledkezett maga körül mindenről. Megtalálta Malakiás próféta írásaiban is azt a részt, amelyben Zakariásról szól az Úr.

És éppen ebben a csöndes tűnődésében futott be hozzá az ő hírnöke, akit megbízott, hogy Zakariást figyelje.

Nagy robajjal esett pedig az be az ajtón és köszönni is elfelejtett. Azután lihegve állt meg a háttal ülő Rabbi mögött és szétterjesztett karokkal és hirtelen kiáltó szóval mondta egészen a főpap mellett:

— Erzsébet is megbolondult... igenis kérem...

A Rabbi elmélyedéséből felriadva, ültéből rémülten pattant fel, hogy mentse az életét, mert ijedtében gonoszt látott ebben az emberben. És szinte remegve állt ott előtte.

Mikor azután rémülete elmúlt, a megdöbbenedő hangján kérdezé: Miben vétettem én te ellened, hogy így törsz reám? ... A lélek is megremegett bennem, úgy leptél meg.

Amaz ember pedig minden meggondolás nélkül, alig várta már, hogy túladjon minden mondánivalóján és újra kezdte a beszédét, épp oly hangosan... igenis kérem... Erzsébet és Zakariás is megbolondult.

És még segítségül vette a karjait is és mutatta, hogy mint hadonáznak a levegőben az ég felé és gúnyolódnak hajbókolva, hogy fél az ember tőlük. Éjjel pedig ordítanak, hogy az ember nem tud még a szomszédban sem aludni tőlük.

A Rabbi mikor látta ezt az embert és megértette, hogy kivel van dolga, visszanyerte nyugalmát. És szánalommal is, meg bosszankodással is szolt hozzá lassú szóval. És jóleső megnyugvással csak annyit mondott: Te nagy szamár.

A hírthozó, mikor köszönetet várt fáradozásáért, tágra mereszítette szemét, száját és a Rabbi tekintetétől megfagyott benne a szó. S csak annyit bírt nagy erőlködéssel mondani: Igenis kérem.

Aztán néztek sokáig egymásra. A Rabbi haraggal és bosszankodással, az az ember pedig megrémülve a főpap lesújtó tekintetétől.

Azután szelídebben szolt hozzá a Rabbi, mondván: Hát te nem tudsz az ünnepekről semmit, hát a szent trombita hangja nem töltötte meg a te lelkedet? Hát a te szemeidet, füleidet elzárta a sötétség és nem

látod, hogy azok Isten választottai és hogy üzenetet hoztak Izraelnek, és hogy őáltaluk kezd beteljesedni az írás?

És az az ember megtörve, és mint aki észbe kap, elgondolkozva állt a Rabbi előtt. És mint akinek egy-egy pillanatra megnyílik az értelme, hogy valamit fel-fogjon, úgy kezdett szólni a főpaphoz:

«Rabbi, teneked igazad van . . . bocsáss meg, én tudom, te egy bölcslelkű Rabbi vagy . . . Én meg egy nagy szamár . . . igenis kérem.»

És mielőtt szólhatott volna hozzá a főpap, hogy lecsendesítse és megnyugtassa, mintha a gonoszlélek lepte volna meg, kifordult a szobából, otthagya az ámuló Rabbit és amely úton idejött, megindult gyors léptekkel vissza.

Az egész úton a történtek foglalták le minden gondolatát. És ő érezte, hogy a főpappal igaztalan volt. Zakariás viselkedését pedig akkor meg nem értette és így igen megbántotta. Igérte is és fogadta magában, hogy jóvá teszi hibáját.

Mikor megérkezett, sötétség volt már mindenütt. A csillag is igen magasan járt már.

Legelső gondja volt, hogy Zakariást kiengesztelje.

Futott ezért egyenesen öhöz. És zörgetett nála hangosan, mert már álomra hajták fejüket.

Mikor pedig a nagy zörgetésre mindenketten rosszat sejtve, de Istenben bízva kijöttek, ott állt előttük a szomszéd dült arccal és kezeit tördelve, alázatosan szólt hozzájuk, mondván: Jeruzsálemből jövök a Rabbitol. . . aki igazolta nekem, hogy ... én szamár vagyok.

És mint aki lerótta tartozását, megfordult és hazament.

Zakariás és Erzsébet pedig utána néztek az utcáig és bementek a házba.

MÁRIA.

A nagy menekülés. — Joakimot és feleségét, Annát keresik, hogy megöljék. — Egy csodálatos születés. — Mária. — A templomi szolgálat. — Az angyali álom. — Az izraelita liliomok.

A háborúskodások idején a királyi hatalom megdölt és sok menekült telepedett le Galileában. Júda új urai elűzték őket és kémeik által trónkövetelőket kerestek közöttük, hogy megöljék azokat.

Így menekült Joakim is, aki Dávid királytól származott és felesége, Anna, aki Áron főpapi törzséből való volt. Természetes tehát, hogy értük tűvé tettek minden, hogy kézrekeríthessék.

Isten azonban máskép rendelkezett sorsukról.

Mindketten igen hajlottkorúak voltak már. Es így nehéz és fáradtságos volt részükre a bujdosással járó sok megpróbáltatás és meg is törte testüket, lelküket egyaránt.

És mégis eme szorongattatásuk idején áldotta meg őket az Úr . . . csodáatosan . . . egy kis leánnyal. Minthogy ha jámbor életüket ezzel akarta volna megjutalmazni.

Nagy vigasz is volt ez az adomány az ő számukra. Mert menekülésük következtében elvesztették mindenüket. És erre a megpróbáltatásra az Úr nagy szeretetével gondoskodott valakiről, aki hátralevő napjaikban vigasztalajukra legyen.

Reszkető öreg karjaikban boldogan mosolygott a kis gyermek. Mosolyát ő egyenesen az égből hozta, mert ez a gyermek nem embertől lett — hanem az ég által.

Mondták is az emberek, hogy e gyermekkel az égnek céljai vannak.

Mit is tudja a gyarló ember, hogy kiben mit akar az Úr!?

És a gyermek, akit Márianak hívtak, növekedett erényekben. A boldog szülők egyszerűségben és az Úr félelmében nevelték őt. Ők voltak a legboldogabak, mert minden megtaláltak az Úr csodás ajándékában.

A kis család ott Júdea hegyei között pásztorkodásból élet. Nyájaik után jártak és semmi kívánságuk sem volt. minden gondjuk Mária volt, mert megérezték rajta az ég vezetését.

És a szelíd gyermek mintha az égben is, ahonnan küldetett, mintha ott is aranygyapjas égi báránykákat őrzött volna, úgy szerette atyjának nyáját.

Ott járt köztük és kergetőzött velük. És a barikák megérték őt. Hozzásimultak és puha, gyapjas testükkel melengették őt, ha hidegre fordult az idő a mezőn.

És így megszokták egymást. Ha farkas járt arra, minden Máriahoz futott. Pedig még gyermek volt s apró kis topánka volt lábain.

Mondták is a többi pásztorok, hogy e gyermekkel az ég van. Mert tiszta, mint a leesett hó és szelíd, mint a galamb.

Mikor pedig Mária elérte azt a kort, amely a templomi szolgálat ideje volt, elvitték őt szülei Jeruzsálembe, a templomba, hogy szolgáljon az Úrnak.

És Mária boldogan tölte a szent falak között napjait.

Sok más társnője is volt ott vele, akikkel Istennek ajánlák minden lépésüket. És éltek a templomnak és szolgáltak a papoknak a szentély körül, hogy az Úr dicsőségét növeljék.

Múlt pedig észrevétenül az idő és Mária hajadonná serdült.

És a gyermek szép, szelíd és jámbor volt. Szebb mindenknél, akik ott körülötte voltak. A szemében az ég lakozott, lelke gondolatai, mint a hófehér galambok, fénylettek.

Álmodozóan járt társai között és csak az eget

kereste, mintha onnan várna valakit. És oly biztosan hitte ezt, hogy nem is volt semmi földi vágya.

Mikor elérte 14-ik évét, vissza kellett térnie Názáretbe.

És hogy szülei megtértek az Úrhol, a törvény szerint férjhez kellett mennie egy rokonához, hogy a szülői vagyon ne menjen idegen kézbe.

A törvénynek ez a szigorú rendelkezése azonban Máriát kétségbetette. És ezelőtt az új sorsa előtt sok nehéz éjet álmatlankodott át.

Az ő lelke előtt idegen volt minden földi gondolat. Már a templomban is csak az Úrnak élt és felajánlá lelkét teljesen az égneknél, hogy abban ne lakozzék más. csak vágyakozás oda ... fel. . . És ígérite, hogy minden gondolatát az Úrnak szenteli, és fogadta, hogy férjet nem akar ismerni, mert Isten számára tartja tisztán az életét.

És mind, akik vele izraelita tiszta lelkeket a templomban voltak, így gondolkoztak. És alázattal és hódolattal álltak a hatalmas Király előtt, alázattal kérve az Ó kegyelmét.

De legáhitatosabban kérte ezt Mária, akin semmi folt sem volt, Izrael lányai között.

Várták pedig akkor az igaz lelkeket a Megváltó születését. És vágyott Izraelben igen sok tiszta lélek a kegyelemre, hogy anyja legyen a Szabadítónak.

És a templomi tiszten levő izraelita liliomok is titokban kitárták szívüket ezért.

És erre készült Mária is nagy alázattal. És éppen ezért nem szünt meg ártatlan lelkében tépelődni a törvény felett, amely férjet rendelt neki. . .

Hova lesz így az ő fogadása, amit az égneknél ígért? . . .

És nagy gyötrődésében álomba merült.

Történt pedig ekkor, hogy álmában az Úr kegyelméből megérté, hogy minden — Isten rendelése. És ettől fogva rábízta magát a lélek vezetésére és tovább semmiben sem bánta őt a tépelődés.

Megérezte, hogy az ő földi feladata, ebben van.

Mikor az Úr akaratából álmában ezeket megtudta, megadással fogadta Józsefet, az Ó rokonát, aki Júdea királyaitól származott, — szívesen fogadta jegyeséül.

József pedig, akit a Lélek figyelmeztetett jölöre, hogy teljesítse a nagy Király akaratát, megnyugodott Isten rendelésében és szeretettel állt Mária mellé.

Íme tehát, ez az idő volt a próféták által megjósolt jelek ideje.

Az igaz izraeliták nem szűntek állhatatosan ostromolni az eget, hogy szűnjék meg a világ romlása, a lelkek pusztulása és jöjjön egy új világ, és küldje el az Úr akit megígért, a Szabadítót, aki megmenti Izraelt . . .

ÍME, AZ ÚR SZOLGÁLÓ LEÁNYA.

Józsefnek megnyílt a lelke és beleszállt az Úr. — Legyen, amint a nagy Király akarja. — A levegőt angyal szárnya mozgatta meg. — Üdvözlégy Mária. — Ö lészen az, akit Izrael vár.

Mária a kertben az olajfák alatt ült. A levegő tele volt balzsammal. Az ég kék és csend ült minden. Mária lelkében is.

József ott mellette rányugtatá karját egy olajfa ágára és nézett könnyes szemein át a messzibe.

Mária édes, lágy hangon szólott szerényen arról, hogy mi él az ő lelkében és hogy mit fogadott az Úrnak . . .

József pedig, akinek megnyitotta az Úr a lelkét, meghatva állt ott és nem jött szó ajkára. És könnyein át nézett az égre és Máriára. És újra nem bírta elfojtani könnyeit és sírt nagy zokogással, hogy megismerte Máriát, a fehér liliomot, ebben a romlott világban. Szívére tette a kezét, tanúul hívta a nagy Királyt és fogadá, hogy megnyugszik akaratában és védőn áll Mária mellé.

Mária pedig megremegvén lelkében és boldogságában, térdre omloott, mondván: Atyám, nagy vagy Te és hatalmas. Áldott legyen minden akaratod!

És József is odatérdelt mellé és sírtak mind a ketten.

Mikor kisírták a boldogságtól csordultig telt lelküket, József felsegíté Máriát, akinek arcáról a boldogság sugárzott. És amikor most az égre nézett, fény szökött alá és Mária sugárzott a fényben . . . József láta ezt és élveztek mindenket a tiszta boldogság mennyei ízét.

Mária a boldogságtól megittasodva nyújtá reszkető

kezét Józsefnak és elérzékenyülve monda: Ám úgy legyen, amint az Úr akarta . . . József is monda: Ügy legyen, amint a nagy Király akarta . . .

Azután elment József onnan lassú léptekkel és vissza-visszanézett Mária boldog arcára.

Mária pedig megnyugodott tekintettel nézett az ő jegyese, József után, akit az Úr rendelt melléje.

Mikor a nap már ereszkedett alá az égről és aranyba öltözött minden, bement Mária a szobájába.

Az ablakon behajló olajfaága illatot lehelt oda és az ablak előtt hangos szóval dalolt egy madár.

Mária titkos boldogsággal állt ott meg és szállt az ő lelke is ugyanoda fel, ahová a kis madár küldte dalát. . . Imádkoztak mind a ketten.

Kint a kertben pedig felelgetett a kis madár párja.

Az égi bogár zúgva csapódott a falhoz. Messzünné meg a nyáj bégetése hallott, amint tértek haza a mezőről.

Mária benső örömtől áthatva borult le térdeplőjére s átadta lelkét a csendes magábamerülésnek.

Visszaidézte emlékezetébe minden, amiket átélt. Úgy érzé, mintha titkos kéz vezetné és irányítaná gondolatait és cselekedeteit. Hiszen ő ezt érezte már sokszor. Nagy lelkével megtanult átszállni a földi hatalrókon, és érzé gyakran, hogy az égbe kapcsolódik és az égben jár . . .

És a félhomályban, amely ott érte őt térdeplőjén, amint imájában éig emelkedő lelke az angyalok között járt, nagy fényesség vette körül. A szoba balzsamos levegőjét angyalszárnyak mozgatták meg és az angyal ott lebegett fölötté.

Mária e szívet elhallgattató pillanatban föleszmélt és hallá, amint megszólítá őt egy hang: . . . Üdvözlégy Mária . . .

Ő pedig riadtan fordult a hang felé. És megérzé, hogy égi lény szállt hozzá.

Hangosan dobogott a szíve és pirosság ömlött el arcán . . .

Angyali üdvözlet.

Az angyal pedig, aki Gábriel volt, látván az ő ije-delmét, vígásztala és úgy állt előtte, mint alattvaló az ő Úrnő je előtt. És monda: Mária, örvendj, a nagy Király megszerette lelkedet. Látta, hogy te odaadó szeretettel készíted magad Őrte és elfogadá a te hajlékodat, megszentelvén azt és elküldé az ő Fiát te-hozzád.

És te életet adsz majd Őneki, aki jön minden népeknél, a világ megváltására.

Üdvözlégy Mária, malasztal vagy teljes, az Úr van teveled, te vagy áldott az asszonyok között.

Mária alázatos, megtört lélekkel térdelt ott. Az arcáról lepergő könnyek liliomokká váltak. És amikor könnye hullása megállt, égi láng világolt a boldogságtól arcában. És mégis megzavarodva és kérdően tekintett az angyalra.

Az angyal megértvén gondolatát, bíztatá őt, mond-ván: Az Úr akaratából, aki mindeneket teremtett vala, mondván: legyen és meglett minden ... az ő akaratából a Szentlélek ereje száll tereád. És te nagy leszesz a földön, az égben és Isten anyjának hivatol.

Életet adván pedig a kisdednek — Jézusnak nevezed őt...

Ő lészen az, akit Izrael vár. És ő elni fog mindenrőkké és boldogsága lesz minden népnek, kik meg vágynak terhelve és őhozzá megtérnek. ő pedig áll majd az Isten jobbján, hogy ítélijen mindeneket...

És tudd meg, Erzsébet is kegyelmet talált az Úrnál.

Akinek pedig ő adand életet, előtte jár Annak, akit tereád bíz vala az Úr.

Mária érezte emberi gyarlóságát, leborult a földig és a maga alázatosságában monda:

Íme az Úr szolgáló leánya, legyen nekem az ő akarata szerint...

Mária nem tudott többet mondani. Mennyei boldogság tölte meg egész lényét.

Ő most, amikor a földnek hoz boldogságot, — az égben jár és az égnak él.

És imádkozott mozdulatlanul, lélekben, átszelle-mülve.

Amikor pedig föltekintett, hogy erőt és gyönyört merítsen a körülötte előmlő fényből. . . keresé az an-gyalt ... de nem látta Őt. Csak fényesség volt a szo-bában és csend vala körülötte. De az angyal eltünt.

Ugyanekkor pedig szaladának többen Máriához, tudakolván a fény után, amely eltölté szobáját és világolt a sötében ég felé haladva. És kíváncsiskodá-nak, hogy mi volt az és honnan jő vala az? . . .

És nem tudták mire vélni Mária még mindig lán-goló arcát, hulló könnyeit és áhítatos tekintetét . . .

JÓZSEF, NE FÉLJ, CSAK HIGYJ!

Mária boldog titka. — Készülődés az útra. — József szomorúsága. —
Ami terhe van Máriának, a Lélektől viseli azt.

Mária boldog titkáról nem szólt sem Józsefnek, sem másnak . . .

Mindezek után múltak a napok és csendes békességgel éltek együtt Józseffel.

József ácsolbatott, Mária pedig font és a házidolgokban szorgoskodott.

Egyik napnak, mint a másnak, megvolt a maga öröme.

Mária szegényei között töltött sok időt, József pedig dolgozatott a napi kenyérért, mert fáradni kellett azért.

Idők múltával azonban Mária szívét mégis bántotta az egyedüllét. Tapasztalatlan leányzó volt még és a maga titkában támaszt keresett, aki előtt kiöntethetné lelkét, hogy tapasztalatos női érzékével támogassa őt.

József gyöngéd szeretettel állt ugyan mellette, de annak a nagy titoknak boldog tudatában vágyakozott mégis egy megértő női szív közelségére, akire rábízhatná boldog titkát.

Tartozott pedig az ő atyafiságába Erzsébet, ama Zakariásnak felesége, kiről az angyal szólott.

Erzsébet idős volt már és rokona Máriának és Józsefnek is. Őhozzá akart hát simulni, hogy elmondja, mint hajolt le hozzá az ég és bízott rá nagy kincset.

És minden jobban érezte, hogy ezt a titkot meg kell osztania egy megértő lélekkel, mert egyedül összeroskad alatta.

Megérlelé hát magában a vágyat, hogy felkeresse őt.

Közlé pedig ezt a szándékát Józseffel is, aki aggódva ugyan, de belenyugodott az utazásba.

József engedelmével készült hát Mária az utazásra. Es gondoskodott mindenről, hogy az úton és azon túl, Erzsébetnél is, szükséget ne szenvedjen.

Mikor búcsúzott Józseftől, láttá, hogy nagyon elszomorodott ... És kérdezé őt. De ő nem szólt semmit, elhallgatá fájdalmát, csak nagyon elbúult magában.

Akarod-e, hogy szomorúsággal járjak oda, mikor látom, hogy hallgatag vagy?

József pedig még mindig szomorúan feleié: Eredj, Mária, menj békével és szeretettel megölelte őt.

Mária búcsút vett tőle és elindult az útra. Jegyese, József pedig nagy szomorúsággal ment be és zárkózott szobájába. Nagy bájkódásában emlékezésébe jutott sok minden.

Gondolata eljárt az olajfák alá, arra az időre, amikor Mária megmutatta az ő ártatlan lelkét és elárulta azt az ígéretét, amit Istennek tett, hogy öröktisztaságot fogadott az úrnak.

És nyugtalankodott és tépelődött József az ő lelkében, mert ő meglátta Márián a változást. Figyelte ő már őt régebben, de nem mert hangot adni töprengésgének, mert nagyon szerette és tisztelte Máriát. Ma pedig már ötödik hónapja rejtegeté nyugtalankodását.

És most is, amikor Mária kérdezte, hogy miért borús a homloka és hogy most ő szomorúsággal járjon-e oda? Most is annyira volt már, hogy felfedi bánatát. De valami titkos erő lefogta és nem tudott szólani.

Bement hát a műhelybe, hogy fűrjon, faragjon és munkába rejtsse bánatát. Azonban tele volt a lelke és nem tudta forgatni a vésöt. Leült hát, hogy gondolkozzék.

És e közben álom szállt reá ... És álmában megjelent előtte az angyal és monda neki: József, az Ur

keze vezetett benneteket eddig, az Úr hatalmas, légy hát nyugodt.

Az Ő teremtő akarata működött a Szentlélek által Mária-n.

Örvendj! Ő ad életet ama Krisztusnak, ki Isten fia és eljön megváltani ezt a bűnös világot.

József, a Szentlélek vezet benneteket. Légy te támasza Mária-nak ... a Hatalmas akarja így . . . József, ne félj, csak higy!

JÚDA HEGYEI KÖZÖTT.

A zarándokok. — A Megváltó a bűnös földet jön megváltani. — Mária a fájdalmak anyja. — Izrael lerázza a gyűlölt idegen igáját.

Mária a hosszú útra csatlakozott a húsvéti zarándokok seregéhez.

A zarándokok között barátsággal telt az idő, mert ösmerősök voltak köztük, akik szeretettel köszönték Máriát.

Az utazás minden terhe mellett elviselhető volt.

A hegyek szelíd lejtői, a völgyek csalitjai és az útmentén hívogató rét illatos virágai feledtették Mária fáradságát. Sőt amíg mások pihentek a lankásokon, hogy erőt gyűjtsenek, Mária virágot szedni betért a rétre s leült a bokor tövébe, hogy csokorba kötözze, Erzsébet örömére.

Kötözgetvén pedig, elmereng lelke egészen az égig. És mintha az ég lakói lettek volna körötte, szépnek találta az életet.

Udvarlának pedig neki és jövendölék, hogy ő lesz a földön az örökélet tisztasága után vágyakozó liliomok, a szenvedő anyák reménylező csillaga. Őhozzá szállnak majd a sóhajok, a vágyak ama Megváltó kegyelmeért, akit bíz vala reá a Királyok Királya . . .

És Mária, dacára az édesen hangzó udvarlások közben, érezé e percben a földi élet rettenetes terhét.

Mérhetetlen boldogságot hordoz ugyan magában, mégis sötét sejtelmek szállták meg őt.

A Megváltó, aki a bűnös földet jön megmenteni, csak szomorú lehet, csak fájdalmat érezhet az emberek láttán ... És amikor Ő sok könnyet fog felszárítani, bizonyosan sok könnynek lesz forrása az Ő két szeme is.

És Mária, az Ő anyja is, bizonyosan a fájdalmak anyja leszen, Vele együtt érezvén a föld szomorúságát...

Csendes merengésében jutott el hozzá a zaj, amely-lyel megindultak a többiek az útra. Sietett ezért Mária is hozzájuk, mert már keresték is Őt...

És beszélt a zarándokok sokasága az úton mindenkről. És szívesen hallgatták Őt, aki járatos volt a szent könyvekben, ahonnan templomi szolgálata alatt szerzett tudást magának.

Mária beszélt is amaz időkről, melyek eljövendők valának. Izaiás, Malakiás prófétákról, akik ezeket jövendölték.

Mondák is többen, hogy a bölcsék és a rabbinusok szóltak is ezekről mostanság a zsinagógákban. Megemlékezének Zakariásról is, aki a szent ünnepen néma-ságba esett.

Azután Erzsébetről, aki meddő vala és az Úr meg-látogatta őt.

Mária nagyon boldog volt ezek hallatára, de nem árult el semmiről semmit.

És szólt ismét az idegenekről, akik elmerültek a bűnök tengerébe.

Megemlékezének azután sok izraelitákról is, akik az egy igaz Istant feledék és pogány erkölcsöket vettek magukra.

Monda pedig egy azok közül, hogy most lészen jövendő ama Messiás, aki már rég eljövendő. Akiről az Úr Ábrahám, Izsák és Jákobnak szólt, kiről Dávid és a próféták annyit jövendöltek.

És ha majd eljön, Izrael lerázza a gyűlölt idegen igáját és nagy lesz újra hatalma királyai alatt.

És így beszéltek hosszan és nagy érdeklődéssel, hogy elfogta lelküket valami benső vágyakozás az ígért Messiás után...

Az idő bár állni látszott fölöttük kedélyes beszélgetésük alatt, mégis lefelé hajlott már a nap.

Nem is olyan távol látszottak már a házak kör-vonalai és mintha kolompok hangját hordta volna

feléjük az enyhe szél. Magasabban pedig, ott a házak felett, mintha füst terjeszkedett volna nagy lomhán a levegőben. És érzé már a közeli célt mindenki maga előtt.

Mária ösmerte erre az utat, de József is magyaráz-gatta otthon, hogy merre kell átvágni a közelebbi útra.

Ezért elbúcsúzott szeretettel tőlük, köszönté őket s békességet kívánva nekik, a rövidebb útra tért le közülük.

Így bizonyosan előbb éri Zakariás otthonát. És repesett erre a gondolatra az ő szíve, az örömtől és kiült lelke az arcára.

MÁRIA ERZSÉBETNÉL.

Sokan kérdezősködtek a csoda felől. — A kakas buzgón kukorékol.
A látomány. — Igenis, kérem.

Zakariás házában békesség lakozott. Erzsébet túl-áradó boldogsággal róttá napidolgát. Fennmaradt idejükben pedig szorgosan lapozgatták a szent könyveket.

A templomi jelenés után igen sok látogató járt hozzájuk. Osztozni akartak az ég megnyilatkozásában és hallani kívánták a csodát. Mert nem akartak hinni abban, míg nem látták Erzsébetet és Zakariást és tőlük nem hallottak mindeneket.

Erzsébet még munkája közben is, amint csak tehette, elmélkedett.

Isten kegyelme nagyobb mélységet adott lelkének, kiválasztott állapotában.

És bár minden nap, de ma különösen kedvére volt és felette jólesett neki az áhítat.

Minden nap meghozta ugyan az ő boldogságát az ima, ... de ma nem volt nyugta, nem találta helyét sehol. . . Hangosabban vert a szíve és ismeretlen érzés szállta meg őt. Ma különös volt neki minden.

Zakariás nyugalmát is megzavarta valami sejtelmes érzés, amely már álmában is megjelent előtte.

Erzsébet pedig a kakast kergette már nem tudom hányadszor . . . Szüntelen odatelepített az ajtóba és kukorékolt könyvnélkül, nagy buzgósággal és szüntelen.

És amint Erzsébet kis szobájában nyugágyán újból elmerült gondolataiban és elmélkedésében, mint valami látomás jelent meg előtte igen élesen egy kép.

Röviddel előbb olvasta ugyanis Zakariással Izaiás próféta jövendöléseit.

A jövendölés azt mondotta: Eljövendő az idő, a csodák ideje, amikor beteljesedik minden. Amikor egy szűznek fia születik és az Isten lészen . . .

És buzgó imájában az a kép mozdulatlanul állt előtte. Szeplőtelen tiszta volt minden vonása. Csupa ártatlanság, csupa mennyei szépség ömlött el rajta.

És gondolatában Izaiás jövendölése belejátszott képzeletébe és mintha abban az arcban annak a megjövendölt szűznek arcát láttá volna. És belemélyedő lelkével mintha ösmerőst látna benne! . . . És kereste emlékezetében azt az ösmerős arcot.

És a jelenés csak állt tovább előtte. És ő érzé, hogy ez nem lehet csalóka kép . . . és súgta is neki egy megmagyarázhatlan belső érzés is, hogy amit lát, az valóság. Érezte, hogy az nem káprázat, érezte, hogy az ő lelke most onnan felülről telítődik a meglátás kegyelmével. Érezte, hogy nem földi az, ami vele ezt érezzeti. Ez felülről jó, onnan, ahonnan minden jön, ami lelkünk üdvére van.

És elmerült tovább is mind nagyobb bensőséggel abban a képben . . . és nem vette észre az ajtó nyitását.

Belép vala pedig azon loppal Mária. És látván Erzsébet elmerülését, lassan, csendben állt meg előtte, nem akarta őt háborgatni elmerülésében.

És az ajtót zajtalanul betéve, történetesen úgy állt Erzsébet látásában, a félhomályban beszűrődő fényben, hogy a két kép egymásba olvadt.

Erzsébet pedig nem bírván tovább ezt az édesen boldogító képet, arcához kap, dörzsöli szemeit, hogy látását megtisztítsa a csalóka képtől.

És a csodás kép mosolyog rá . . . és megszól a ösmerős szóval, halkan: Erzsébet!

És Erzsébet a hangra felriad látomásából. És a lélek belenyúlásából megvilágosodott lelkében . . .

Izaiás jóslata életre kelt benne, megisméri unoka-hugát... és mintegy öntudatlanul, a lélektől vezetve,

odaborul Erzsébet az Istenanya ölelő karjaiba . . .
És sírnak mind a ketten boldog, örömteli könnyeket.

És az ölelkezés örömkönnyei között érzé Erzsébet, hogy a gyermek, kit az Úr adott neki meddőségeben, megmozdul és repes örömében, hogy megérzé Urát, üdvözítő Istenét.

Szólvan pedig Erzsébet a lélektől megvilágosítva:

Mária, áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse.

Boldognak monda magát Erzsébet, hogy az ő Istenének anyja jő öhözzi.

Hívta nagy hangon Zakariást is. De ő a kertben időzött ama bizonyos . . . igenis kérem . . . társaságában. Mutogatta neki a szent könyvek helyeit, mert az Úr kegyelme a beteg lélek felé hajlott és megegyenesíté az ő lelkét.

És ekkor keresni indult őt Erzsébet és Mária is a kertbe.

Most Mária hirtelen, mosolyogva rántotta vissza nénjét, mutatván a bokrokon át ama hely felé, ahol a két ember együtt volt. Mutatta pedig Mária mosolyogva, hogy az a más férfi Zakariás mellett, mily buzgón hadonáz karjaival az ég felé, majd meg keresztre hajtogatja karjait a mellén, mint aki bűnökbén érzi magát a földön.

Mosolyogva viszonzá Erzsébet, hogy az egy megért jámbor ember legyen, ki elméjében hibában szenvedett.

Erre bizalommal mentek Mária és Erzsébet is Zakariáshoz, aki könnyek közt ölelte karjai közé Máriát.

A szomszéd pedig nézte őket egy darabig és Márián felejtvén tekintetét, megilletődve monda: Igenis kérem ... és elméne az ő portájára.

A CSÁSZÁR NÉPET SZÁMLÁL.

A római légiók legázoltak minden népeket. A császár fölötté áll minden teremtett lénynek. — Megindul a hivatalnokok serege.

Ezen korban sok jel figyelmeztette az embereket az idők változására. Isten meg akarta nyerni az ő népét, mert igen messze távolodott a jó útról.

És az igazak, a jámborok, a jelek láttára magukba szálltak és bűneiket szánták, bánták.

Ezeknek adott az Úr jeleket az Ő javukra, bogy megmaradjanak az egy igaz Istenben. Erezték pedig ezek gyarlóságukat és félék az Urat és megalázák fejüket a porig.

És eredményes volt minden, mert lassan-lassan sokasodott ezek száma és gyarapodott köztük az Úrnak félelme.

Voltak azonban köztük igen sokan, akik a jeleket nem akarták megérteni, akiknek a bűnös élet volt a levegőjük és azt az életet élték, mint a hitetlen pogány.

Történt pedig ekkor, bogy a gőgjében batárt nem ismerő Augusztus császárt nem hagya aludni félelmetes nagysága.

A római légiók legázoltak minden népeket s a császár bízvást hitte, hogy a légiók fegyverei a földön a leghatalmasabbak. És hitte, hogy ő fölötté áll mindeneknek, — embernek és minden teremtett lénynek.

Egy intésére népek, országok omlanak porba. Előtte nem állhatott meg semmi, — csak ami őt dicsérte.

Elrendelte tehát nagyobb dicsőségére, hogy számláltassanak össze alattvalói, hogy így lássa az ő nagyságát és emberek fölött való hatalmát.

És a hatalmas ember parancsára megindult a hivatalnokok serege, hogy kedvébe járjanak a császárnak.

Rendeletek mentek ki minden tartományba, rendelvén a császár parancsára, hogy minden halandó, férfi, nő, gyermek személyesen tartozik megjelenni a népszámláláson. És iratkozzék be ott, ahonnan családfája származott.

És megindult erre a nagy népvándorlás. Mert igen sokan voltak, akik távol laktak ama helytől.

És a császár láta a népvándorlást. Hallotta a hízelgő beszédeket a meginduló karavánokról és büszke volt mindezekre.

A VÁLOGATÓS SZAMÁR.

Készülődés Betlehembe. — Mikeás jövendölése. — A vásár. — Ez a szamár válogatós.

Mária és József is engedelmeskedni tartoztak a föld leghatalmasabbjának és ezért készülődtek Betlehembe.

Mária csak nemrég tért vissza Erzsébettől, ahol életének legboldogabb napjait töltötte a szerető rokonok körében.

Az a sok esemény, ami egymást ott érte, a boldog együttlét Erzsébettel. . . Isten látogatása a szent papnál, a megtért szomszéd alázatos hite, az előhírnök közeli születése, — mind-mind ott rajzott még lelkében.

És most jött ez a rendelet, amely csak megerősíté őt hitében és abban a tudatban, hogy az ég vezeti őt. A parancsban teljesedni láttá Mikeás próféta jövendölését, melyben a Megváltó születését Betlehemnek adta az Úr.

Boldogan nyugodott meg ezért az Úr akaratában, mert érezte az ő nehézkességét és mindenki által erősítő sejtelme ébresztette benne a hitet Mikeás próféta jövendölésének Betlehemre vonatkozó beteljesedésében.

József is, akinek lelkében a Szentlélek Mária állapotáról adott világosságot, boldogan gondoskodott az utazásról.

Előkészített minden, amivel Mária kényelmét munkálhatta.

Mikor már minden szükséges együtt volt, elment József, hogy az útra szamarat vásároljon Mária részére.

Álltak pedig az árusok terén sokan, hasonló szándékkal ... És szamár is volt elég ott.

Folyt is a vásár hangosan.

Az egyik tisztáson sokan álltak körben és csodáltak egy szamarat. Az állat olyan volt, mint minden szamár. Csak nagy mulatságára a körülállóknak, hátul nagyokat rúgott, elől pedig fenyégetően harapta a levegőt.

Természetesen senki sem mert rá alkudozni. Pedig az állat, úgy látásra, derék szamár volt. És hiába esküdözött a gazdája égre-földre, hogy oly jámbor állat volt ez a szamár, mint egy falat kenyér.

József láttá már távolabbról a szamarat is, meg a tudományát is és éppen ezért másfelé vette az útját. De miután keresztül-kasul járta a vásárt s nem talált alkalmasat, mégis eljött ide is.

És mikor jártában közelebb talált menni a haragos állathoz, láttá, hogy az mintha megnyugodott volna. Mikor pedig a szamár is észrevette Józsefet, kirántotta magát gazdája kezéből és tülekedve furakodott egyenesen Józsefhez. A népség erre szétrebbent, hogy meneküljenek előle, ösmervén gonosz tudományát. Azonban mindenki ámulatára, mint a hízelgő macska, úgy simult Józsefhez, aki e nem várt meglepetés után megveregette szügyét, temporát és a szamár mindezet nemcsak türte, de békésen nyalta ruháját Józsefnek.

Mikor meglátták ezt a többiek, visszatértek, hogy újból alkudozzanak.

De a csacsi megint csak szerepet cserélt és olyan jóindulattal rúgott, hogy akár a napot is kirúgta volna a csillagok közül és nagyokat harapott a levegőből.

Csak Józsefhez volt állhatatosan szelíd és szeretetreméltó.

A vásárosoknak eszerint nem maradt más hátra, minthogy csodálkozzanak a válogatós szamár szeszélyessége felett.

A gazda pedig mindezek után olcsóért adta József-

nek, mondván: Légy boldog vele! Sőt még örvendett, hogy túladhatott rajta.

És bizonykolá szegény ember a maga böcsülete érdekében, nem tudja, hogy mi ütött ebbe az állatba, mert csikókorától fogva nem rúgott és nem is tudta, hogy mi az a harapás.

Hát ezt ki elhitte neki, ki nem.

József pedig nagy örömmel vezette haza az állatot és csodálta és meg nem tudta magyarázni csöndességét.

De még jobban meglepődött, mikor befordult a kapun és a szamár Máriához szaladt, hozzásimult és mint kezes bárány állt melléje.

AZ UTAZÁS.

A tarka népsereg. — Noémi az édes, a kellemes. — A szamár falt vala a rét selymes füvérből. — Tél volt és virágzott minden. — Máriáért aggódtak az ismerősök. — József nyugodjál meg, nem tudod, hogy az Úr van velünk?!

Mikor József összecsomagolt már minden, ami az utazásra kellett, aludni tértek. És békével várták a reggelt.

Másnapon, mikor a nap még fel sem jött, útra indult Mária és József.

Innen is, onnan is sokan gyűltek össze a császár parancsára. És így jártak sokan Máriával, egyazon járatban.

Az út hangos volt az egész napon. Sok minden nép teljesíté a parancsot, és így az egész karaván tarka életet mutatott.

Volt köztük díszben, volt rongyokba burkolva utas. Előkelő és szegény, büszke és alázatos, valólos és hitetlen, éppenúgy, mint az életben. Volt olyan, aki az igaz Istenet még nem ismerte, vagy aki elfordult tőle és a bűnök tengerébe merült.

Vagy mint a gőgös farizeus, aki a törvény betűit szenteskedve betartja, de aztán cselekedik csak külsőképpen, míg lelkük belsejében rút bűnöknek él.

A sokaság beszéde hát az egész úton ezek szerint oszlott meg.

Szidták úgy maguk között sokan a császárt, aki igába hajtá Izraelt.

Mások meg jókedéllyel járták út jókat, hogy hamarabb teljék a napnak folyása.

Az asszonyok pedig, a sok egyebek között, felkap-

ták a szót a Messiásról. És megeredt a beszéd az Úr választott népérol, kit ama Messiás naggyá tesz . . . Hisz bizonyosan jönni kell valakinek, mert az utált idegen erkölce igen terjedt Izraelben.

Azután mondák mások, hogy igen sok jel mutatkozik mostanság mindenfelé.

Mások meg a már idelátszó Moab hegyéről emlékeztek.

Szóltak ezzel kapcsolatban Noémiről is. A szerényről, egyszerűről, akit kedvességeért, jóságáért és ékeségéért, virágítiszta lelkéért Izrael leányai követendőnek állítottak minden időkre nemük elé.

Történt pedig, amikor az a szomorúság és gyász érte, és visszatért Moab tartományából Betlehembe, monda az őt igazán szerető lelkeknak megtörten és szomorúan: ezentúl csak Máriának hívjatok. Mert elmúlt rólam a szépség, a mosolyom elhervadt . . . akik szerettek, itthagyottak. Én már nem vagyok Noémi, a kellemes, az ékes, én Mária vagyok, a megtört, a szomorú, akinek nincsen mosolya, csak sóhaja, csak könnyei.

És izraelben mégis csak ő volt az Istenfélelemben, a nagy Király imádásában és az alázatosságban Izrael leányainak példaképe. És így beszéltek a nagylelkű Noémiről.

És egy, aki melegséggel és szeretettel emlékezett róla, monda: most, amikor jelek szólnak mindenekből az emberekhez, mikor várunk valakit, akit megjövendöltek a megígért Messiásnak, akit Izrael vár és akinek oly sokan vágynak anyja lenni, — bizonyosan egy új Noémitől kell születnie . . .

József is hallotta a beszédet s boldogan tekintett Máriara.

A szamár pedig, hogy róla meg ne feledkezzünk, vigan poroszkált az úton, hogy szegény József alig bírt vele tartani.

Mikor pedig meglátták őt többen, mutogattak utána: íme, ez az a bizonyos, amely Józsefnek, az ács-

nak engedelmeskedett csak. És egyebeket megrúgott, megharapott. És nevettek felette, akik ezt hallották.

Ez is vígásot vetett az utazásra, hacsak egy percre is. Mert a hosszú út, ha bármily gyorsan telt is az idő, csak hosszú meg fárasztó volt mégis.

Akik szamáron járták az utat, messzebb jutottak a többitől. És elmaradtak azért a gyalogosok emezektől.

Mária hellyel-közzel le-leszállt az állatról és kedveskedett neki, simogatván őt, amíg falt vala a rét selymes füvéből.

És amíg kedveskedett a szamárnak, gyakran sóhaj szállt fel kebléből, amikor a tájat szemléié. Ösmerős volt ott előtte minden.

A szelíd lejtésű halmok, a legelőkben gazdag völgyek. Ezekben legeltette nyáját az ő őse, Dávid, és edzé meg a szabad természet ölén az ő lelkét, hogy amikor a próféta hívja, hogy királyá kenje, hogy méltó legyen az ő hívására.

El-elmerengett hát lelkében az emlékek felett.

Az idő szépsége is emelte jóleső érzését. Úgy tünt fel, mintha megállt volna a természet.

Virág nyílt itt is, ott is. A fák, a bokrok meg ma is gazdagok zöldben. Mintha vissza akarna térti a virágzás ideje, úgy lehelte minden az illatot.

Pompázott a föld, az ég.

Az emberek nem tudták eléggé csodálni mindezt. És kérdek egymástól, mi az? . . .

Pacsirta szállt a légben, madárdal csattogott a ligetekben s a nap mosolygva szórt sugarait.

József is magábamerülve itta a táj szépségeit.. A halmokon túlról rámosolygó községek mind-mind kedves emlékeket idéztek fel benne. Onnan a távolból pedig már látszottak körvonalai az ő ősüknek, Dávid városának falai. . .

Betlehem domboldalon épült, füge- narancs- és olajfák között.

A nap sugarai bearanyozták körötte a dombokat,

az erdőt. És úgy állt ott, mint a menyasszony, aki várja vőlegényét.

A csacsi is mintha érezte volna mindezeket, fürgén vitte édes terhét. Mintha azzal a nagy, buksi fejével talán sejtett volna valamit, hogy kit visz az ő hátán?!

Betlehem pedig mind közelebb látszott. Szaporázta hát József is az állatot, igen nagyokat lépvén mellette.

Aggódott is, mert hosszú volt az árnyéka minden-nek. És nyugtalanság is szállta meg Máriáért, aki bár nem szólt, de József látott minden.

Az úton egymást érték a haladók és más irányok is öntötték a Betlehembe igyekvőket. Ösmerősök is haladtak arra és köszönték Józsefet és Máriát is, amikor beszédbe fogtak vele.

Nyugtalanul mondák pedig Máriára tekintve, hogy tele lesz a város, nehéz lesz Máriának helyet találni.

És József is aggódva ösztökélé az állatot, félvén az éjszakától.

Mária is fájdalmasan mosolygott és mégis nyugtatónan szólt Józsefhez: Nyugtasd meg aggódásod . . . Nem tudod, hogy az Úr velünk van? ... És József sírva csókolta *meg* Mária köntösét.

A kapu, amelyen megérkeztek Betlehembe, tele volt néppel. Előtte vásár is terült el, amelyen nyüzsgött a vásárosok serege. A széles kapuban örtálló római katonák jártak. A nép pedig csak úgy ömlött rajta át.

József lesegíté Máriát és a karavánok khánja felé vezette őt.

Az úton pedig, amerre jártak, látván az Ő nehézkességét, tisztelettel nyitottak utat neki és szeretettel üdvözlik, mondván: Béke veletek, üdvözlégy . . .

József az állatot odakötözé egy bokorhoz és Mária gondjaira bízta.

Sietvén pedig, eljárt a fogadóba, hogy szállást keressen. Nevetének pedig azok, mondván, ma minden hajlék roskadásig tele, ma a császár nagyobb dicsőségére, csillagok sátora alatt tanyáz mind, aki most érkezik.

József azonban szaladt tovább és fut vala minden ösmerőséhez.

Találkozott pedig az úton járókkal-kelőkkel, akik tördelek kezeiket, mert ugyanazokban fáradván, mindenütt csalódtak, éppúgy, mint József. De azért kezdték újból meg újból járni a küszöböket.

A BARLANGISTÁLLÓ.

Az asszony könyörögve hívta Jehovát. — József elindult a bizonytalanba. — A barlangistálló. — A bárányok kolompja. — A napon erőt vesz az este.

Mária amint Józsefre várakozott, kétségek között láttá közeledni az estét. Körülötte járt és érkezett sűrűn az új meg új vendég és tétován állt meg ott a kapu körül.

A kérdezősködés is mindenki részéről csak ugyanaz volt és a válasz is, meg a lemondó arc is.

Érkezett pedig a sokadalom között egy család, jajveszékelő anyával, aki sírva tartotta ölében gyermekét. A gyermek fehér volt és beesett a szeme és alig volt élet benne, a hosszú törődés miatt.

És sírva kérdezősködött, hova forduljon vele? De senkisem tudott választ adni, mert minden idegen volt ott . . .

És az asszony könyörögve hívta Jehovát és zokogott lelkéből.

Mária a Lélektől vezetve odatér hozzá és bíztatá, hogy csak higyjen. És megsimogatá a hideg homlokkot ... és jó lőn minden.

Az anya pedig öleié a feleszmélő gyermeket és nem tudott mint örvendeni és sírt, hálálkodott Jehovának.

József pedig megérkezvén útjából, leoldá az állatot és elindultak a bizonytalanságba.

Mivel a városban sehol hely nem volt, úgy gondolta, hogy kímennek a város másik kapuján, hogy azon túl keressenek szállást.

Hogy azonban csüggédten jártak az úton, hangos szóval futvást kiáltanak utánuk. Mondák nekik, akik

ezt látták, hogy várják meg azokat, akik sietve futottak utánuk. József a szólításra megállt Máriával és az állattal és hátranézett a szaladókra.

Odaért végre ama anya gyermekével és nem tudott köszönő szót sem mondani, csak könnyezett és csókolta Mária kezét és ruhája szegélyét ... A gyermek pedig mellette piros volt, mint az élet és szép, mint a rózsa.

Mária meghatva mondta az anyának: neveld őt Jehova félelmében.

És az anya megfordult, hogy távozzék és elköszönt: Jehova békessége legyen veletek.

Kiérvén József a város kapuján, gyönyörű világ vette őket körül. A völgyek, a hegyek aranyárban úsztak. Virágok pompáztak, bogarak, tarka lepkék röpködtek mindenben és csattogott a madarak dala.

József egy pillanatra megállt. Ő ugyan ismerte ezt a helyet. Emlékezett még Dávid kútjára is. Tudta azt is, hogy a nyájnak menedékkel volt ott a kapun túl egy barlangféle, ahol bizonyára még Dávid is meg-húzódott viharos időben.

Arrafelé akart hát ő térti Máriával. Bár nem volt egészen bizonyos az irányban, mert sok út szelte át itt a rétet, mások meg begyöpöződtek már.

Megállt hát és tétovázott. És amikor bizonytalanul akart elindulni, valami láthatatlan megtartóztatá őt és szelíden más irányba vonta. Mivel pedig még nem döntött a maga gondolata szerint, ezért olyan öntudatlanul ellenkezett az irányításnak.

Azonban Mária is érezte a lélek vezetését és a más oldal felé indult, mint József. És az állattal együtt húzták Józsefet.

Ő pedig elmosolyodott és megadta magát. És egy fordulónál az a barlang volt előttük, amelyben a pásztorok találtak menedéket rossz időben.

És József boldogan tekintett az égre és megnyugodott.

Bemenvén pedig, jászolt találtak ottan. Monda

Jákob létrája.

azután József: hogy itt nyugodtan lehetünk, míg más helyet rendel az Úr nekünk.

Azután rendbe szedték a barlangot. József a szamarat a jászolhoz kötötte és szénát vetett eléje.

Máriának pedig fekvőhelyet készített, hol megpihenhessen.

A kényelem azonban e helyen ismeretlen valami volt. Csak a széna adta illatát és az olajfák levegője elhelte be életét.

Mária nem vágyakozott kényelem után. Erezte, hogy Isten van vele. Kinek kell pedig ennél több?

Megnyugodott--hát az ő lelke. Hiszen templomi fogadásaikor is ígézte, hogy őrte nincsen szenvedés, ami neki nehéz lenne.

És íme, itt megkezdé a szenvedés kezdetét azonnal...

És boldog volt és örült, hogy itt nem veszi körül puha süppedős szőnyeg, bársonyos nyugágy. És hiányzik a puha gazdagság fénje . . . mindenben igen örült. Mert úgy illett az öhöz, hogy amikor a Hatalmas az ő szerénységét, alázatosságát választá lakásul, hogy ne találjon ott elpuhult kényelmet. Hanem hogy találja őt, mint a sast, amely száraz galyóból és szénából rak fészket a sziklavilágban, mert sasnak ad vala ott a magasban életet.

József elrendezett minden. A barlang bejáratál betámasztá összetáktolt ajtófélét, melyet a pásztorok hagytak ott. Neki ez a munka könnyen ment, mestersége volt ez az életben.

Kiborítá aztán a csomagot a szamár oldaláról és terített a szénába Mária számára elfogadható pihenést.

Majd leült melléje és elmerültek lelkükben.

Onnan kívülről, a völgyből, behallatszott a bárányok bégetése, a tücsök ciripelése és a nap búcsúzó sugara, aranyárba borította a völgy fölött az életet és a barlangistállót.

Kint pedig a nép nem tudott eltelni az estévei. A nap sem tudott lenyugodni. És csodák csodája,

mégis miriád csillag ült ki az égre és szórta világát
Betlehemre.

Az égen rózsaszínű felhők úsztak.
A nap ott állt már a föld peremén,
és tűzgolyója, fénye mégsem halt el.
Aranyos sugara nem bágyad s hinti
mosolyogva mindenre, mit útjában lel.

Fényár van közel, messze, fönn, lent. . .
Egy tűztenger a felhő a nap körül.
Olyan a táj, mint az anya szíve,
mikor emlőin magzatjának örül.

Mint a kelő hajnal, oly üde most . . .
Libegő lomb, dalló madár az ágon.
Gyémántmező a rét a harmattól,
s milliárd zsongó bogár a virágon.

Titokzatos vágy, néma sejtelem
száll meg minden, s olyan szent érzés lep el,
melyre mint a kelő nap csókjára
a feslő bimbó — föltárul a kebel.

Méltóságteljesen múl az idő,
mintha az ég s föld szent ünnepet ülne.
Mintha minden ébredő gondolat
egy dicsőítő imádságot szülne.

Végre a napon erőt vesz az est,
és tűzkorongja felhőágyba merül . . .
A természet remek összhangjára,
lassan-lassan, az est homálya terül.

Egy-egy sugár még itt-ott fölvilan
s tűzkévét szór a felhőn, hol rést talál. . .
Aztán az is kialszik, mint ahogy
az élet mécsét kioltja a halál.

Most csak a felhő lángol az égen,
képét a nap hogy reája sütötte.
Nehezen vált ma e tájtól
s búcsúcsókját a felhőkkel küldötte.

És a Moab felől, ott nyugatról,
honnán minden jő, gyorsan száll az este . . .
Az aranyár az égen fogy, oszlik
s tovaúszik a felhők lomha teste.

A távol mind-mind közelebb esik . . .
Elmúlt a nap . . . Nincs semminek sem árnya.
A bokor is csak azért integet,
mert megbolygatja a zefirek szárnya.

Lágy suttogással édes dalokat
súg a hegy-völgynek, lomb s madárnak a szél.
Azok a dalt tovább adják ... s a dal
a táj fölött titkos dolgokat beszél.

ÉS ELKÜLDÉ AZ ÚR AZ Ő EGYETLEN FIÁT.

Jehovához csak megtisztulva lehet közeledni. — A. mécs fénje jószágra esett. — Az angyalok kara éneket zeng. — Te vagy az asszonyok között a választott. — Tiszta legyen, mely táplálja a kebel.

Bent Betlehemberben, hol nyüzsög a nép,
hol tele vendéggel minden egyes ház,
a mai nap csodálatos voltán,
a nép csoportokba verődve vitáz.

S a bőlcsebbek nagyban magyarázták:
hogy a sok csodatétel csak égi jel,
a súlyedt emberiség hogy lássa,
hogy Jehovát csak megtisztulva éri el . . .

Végre a nép itt is — ott is oszlott. . .
Az idő már régen éjjelére járt,
és nemsokára az egész város
csendes volt és rajt az álom szárnya szállt.

Csak egy helyütt derengett még világ,
s kiszűrődött fénje az ajtó elé,
de ezt is a kint ácsorgó sötét
majd hogy teljes egészen elnyelé . . .

Bent a mécs fénje jószágra esett,
amint szénázott. És a friss alomba
egy odatévedt tücsök hangja szólta
olykor bele a nyugalomba.

Ott a sarokban a jászol mellett
illatos szénaágyon Mária pihent . . .
Édes-borongós arcán majd örömködött,
majd a fájdalom könnye meg-megjelent.

És József ott mellette állva,
aggódva leste minden mozdulását. . .
Örült, ha édes mosoly kelt arcán,
s vele sírt, na látta könnyehullását.

És a fele éjét ébren töltve,
önmagukba elmélyedve töltötték . . .
Sóhaj és ima közt múltak a percek.
és mintha szívükbe szállt volna az
ég.

A Szűz szelíd arca átszellemült,
magasztos tekintete az égbe szállt.
s oly mélyen és érzéssel imádkozott,
nagy lelke tán a testétől is elvált . . .

És az illatos szénaágy felett
és kint is a légben, föl-föl az égig,
mint felhőkig nyúló Jákob létrán,
angyalok szálltak s lebegtek végig.

Tán az imát adták följebb-följebb,
hogy jusson minden vágya az Úrhöz
fel? . . .

Odahajoltak suttogó ajkához,
hogy fohászából egy szó se vesszen
el. . .

És ébren álmodó lelke, előtt,
az angyalok ajkán szállt imájára
az ég megnyílt, — és ő odaborult
vérző szívvel az Isten zsámolyára.

És az angyalok kara éneket zeng,
s a dal bűbájos hangjából kihallszott
boldog mennyei érzést fakasztva:
Te vagy az asszonyok közt a
választott! . . .

S az egyszerű barlang-istállóban,
hol a barmok épp kérődzve
fekszenek,
angyalok serege új dalra dalt

S a szűz ott a puha szénaágyon
nehéz órájában is szívrepesve esd:
szorongó bensőmből Hozzád szálló
könyörgésemet, oh, Atyám, meg ne vesd . . .

És a magas égből az Atyától
egyetlen Fia szállt a földre alá ...
S az angyali kar térdre borul
s örömjiben Istenet magasztala.

S a Szűz égfelé emelt karjában
édesen mosolygó kisdedet emel,
s könnyek közt könyörög: Oh, Atyám!
Tiszta legyen, mely táplálja e kebel!

* * *

Tudjátok-e, hogyan s honnan száll
virágkelyhéből az édes illatár?
Tudjátok-e, honnan és mit dalol
az égfelé törő szárnyas kis madár?

Nos hát, az a kisded úgy támadott,
mint az illa tár, a lélek s a madár dala
s amint osztja az éltet vagy halált
a véghetetlen Isten nagy hatalma! . . .

Az idők beteltek... Az Úr ígérte, az Úr elküldte...
legyen áldott az Ő szent neve . . .

És József és Mária, elmerülve az élettel teljes
csendbe, imádkoztak lélekben.

Mária kendőjébe pólyázta a kisdedet, akit az Úr
úgy küldött az égből, mint a felhőkön áttörő és életet-
adó napsugarat . . .

És a szorongó érzések után napsugaras vala minden
körülöttük.

A PÁSZTOROK.

Dicsőség a magasságban Istennek. — És érzék, hogy ez a beszéd az égből van.

A Betlehemet környező halmokon,
hol a nyáj hevert a völgy ölén,
nagy fényesség szállt a pásztorokra,
álmukból őket riadtan felköltvén.

Mi az, ki az? . . . kérdek álmélkodva . . .
S szemüket dörzsölve megfélémlének . . .
S a fényt vető alakok ajkáról
szelíden s lágyan csengett az ének.

Dicsőség a magasságban Istennek,
s békesség a földön az embereknek . . .

Ma született, kit Izrael várva-várt, a Messiás, az igaz Isten fia. Dicsőség s hálá Istennek érte, menjen imádni őt az ember fia. Menjetek Betlehembe, pásztorok, dicsőség a magasságban Istennek.

Jászolba, pályába téve fekszik — keressétek . . .
Béke az embereknek . . .

És a csendes, néma éjszakába,
kitört a földön a dal, zsongás újra,
és a pásztorok mély áhitattal
néznek az égre és az égben az Úrra ...

A madárka fölszáll a fészkéről,
a bogár zsongva röpköd a virágra . . .
Csattogó imadal száll az égnak . . .
Tán új rend következik a világra?!

A kelet bűbájos, fényes ege,
 milliárd fénnyel ragyog a földre le . . .
 Szinte roskad az égboltja,
 fényes tündöklő csillaggal úgy tele.

A pásztorok remegve húzódtak egymáshoz közelebb. A máskor mérges kutyák is lábaikhoz sompolyogtak, odahasaltak és féltükben nyúszítve sírtak.

A nyáj pedig egy csomóba szorult össze és lelögatá fejét a földnek, mintha tűz lángja perzselté öket.

Az angyal pedig ott lebegett több másokkal és oly szelíden beszélte hozzájuk, hogy elfeledtek félni... És a pásztorok érzék, hogy mindennek — az égből valónak kell lenni.

És hogy a látomás eltűnt szemeik elől, felálltak, hogy ijjedelmükben nyújtózkodhassanak és megropogtassák dermedt tagjaikat.

Majd mérlegelni kezdték a beszédet és úgy határozottak, hogy megkeresik azt, akit az angyalok jeleztek és aki ma született Izraelnek. És márás mind akart indulni, hogy keresse Őt.

Monda azonban a legidősebb: Hát a nyájra ki vigyáz? ...

És nem volt aki erre feleljen. Csak a hangosan dobogó szívük súgta, hogy ma nem kell ezeknek pásztor, hisz meg vannak félemedve . . . Aztán világos is vagyon, hiszen az ég lobog a fénnyel...

Ügy mondák hát, hogy hajtsuk a karámba és meglesznek békében, mert ma Isten dicsősége van rajtuk. Azután az oroszlánok órája is elmúlt már, és ma még sakál sem hallatta magát... Az ég napjának kell lenni ma, mondák újra . . .

És úgy történt, amint a szívük súgta. Fölkapták hát bárányfogó botjukat, félvállra vetek szűrüköt és megindultak.

A legifjabb pedig, aki tele volt fájdalommal, mert anyját temették el a ma napján, futott vissza a karámba és megtörné tarisznyáját jófélé sajttal, ízes

túróval és ölbekapá az egynapos bárányt, hogy elvigye meghalt anyjáért annak, akit az örök Isten küldött e világra bizonyosan az ő anyja megváltására is. És azután betámasztá a karám sövényét.

Mikor utolérte őket, azon tanakodtak, hogy merre, hol keressék az újszülöttet?

Visszaemlékeztek pedig az angyal szavára: hogy jászolban fekszik ... és eltűnődtek ezen ... És rájöttek, hogy jászol csak egy van ama házban, amott a dombon, Jákob kútja felett, ahol viharosban száll meg a nyáj.

Mentek azért az örömtől futvást azon az ösvényen, amely a barlanghoz felvezet.

És megtalálták, akit kerestek és földre omolva imádták őt.

A következő szombatnapon pedig, hogy megtisztálkodának a zsinagógáért és elmenének abba a pásztorok.

Él pedig az ő tiszta lelkükben az a Jézus, kinek egyszerű szívük szerint ajándékot vittek azon a boldog éjjelen.

És beértek a zsinagógába. És bizonyos, hogy az ő szívük dobogott ott a leghangosabban. És szentül úgy volt, hogy azon a napon senkisem csókolta meg úgy az ő szívéből a körülhordott thórát mint a pásztorok. És mikor a szöveget olvasták és magyarázták, senkisem hallgatta oly áhítattal, mint a juhok pásztorai.

És imádták az egy igaz Istant és zárták a lelkükbe azt, akit küldött a bűnös világ megmentésére.

Kimenvén pedig utána a néppel, sokan vették őket körül. És beszédbe elegyedvén, mint közönségesen. S elmondák mindenzt, amit láttak, az angyaloktól egész a jászolban fekvő kisdedig.

És beszéltek oly egyszerűen, hogy sokan hittek bennük.

És mások is a körülállók közül emlékezének ama csodálatos napra, és vala bennük is hit mindarra, amit ezek mondottak.

Akadtak azonban, akik mosolyogtak e jámborságokon és hitetlenségeből takarták a lelküket.

Mondák pedig a juhok őrzői: ám ha nem hiszitek, jöjjetek és lássátok.

És akadtak közük, — nem az ünnepi ruhás és ékes, de az egyszerűek között, — akik felbátorodván, elmentek velük azonnal.

Mások pedig húzódozván, ígérek, hogy . . . majd elmennek . . . holnap vagy azután . . . Most akadván azoknak más . . . sürgős dolguk.

Volt pedig közöttük egy, aki türelmetlenkedett és monda: Nem hiszek én annak, aki mondja: holnap . . . vagy azután . . .

Aki féli az eget, az ne tétevázzék . . .

Nagy dolgokban, ha bensődben érzed, nincsen kétkedés . . . igenis . . . kérem!

És elment velük azon percben, többed magával a pásztorok után.

És a körülállók szólnak az ő beszédére gőgösen: Úgy-e, ez az az eszelős, kit esmértek? . . . Mit akartok többet? . . . Mit akarjátok a népet kivezetni az istállóba egy gyermekért? . . .

És nem törődnek többet a dologgal, csak mosolyogtak, mert igazat adtak emenek . . .

JÉZUS NÉVADÁSA.

A gyermek: «Jézus» nevet kapta, ami annyit jelent: Messiás. — József Máriaval és a kis Jézussal egy kis házba költözik. — Bemutatják a templomban. — A szegények ajándéka. — Simeon. — Őt ezüst siklust fizettek egyiptomi szabadulásuk emlékére.

Nyolcadnapon a barlangban körülmetélek a kisdedet, hogy megjelöljék a Szövetség jelével és hogy részesévé legyen ezzel Ábrahám áldásának.

Voltak pedig ekkor a barlangban, a láthatatlan angyalokon kívül néhányan az atyafiak és ösmerősök közül.

Nyerte pedig ugyanakkor a gyermek: Jézus, vagyis a Megváltó nevet.

Megindult tehát az édes Megváltó ezen a bűnös földön, hogy akik Őt minden-minden elárulandók lesznek, hogy azok javára legyen, hogy megmentse az életnek.

Mikor pedig a Szövetségbe felvétetett, Mária és József a barlangistállóból egy kis házba költöztek.

Az összeírás után ugyanis Jeruzsálem visszanyerte régi képét és így könnyebb volt már lakást találni.

József úgyis itt akart megtelepedni. Úgy gondolta, hogyha már a népszámlálással oly csodálatosan teljesedett be a betlehemi születés jóslna, úgy bizonyára a Megváltó Jézusnak Dávid városában kell laknia.

Élt pedig a kis család boldogságban. József csupa gyengédséggel vette körül Máriaval a kis Jézust, és imádkoztak érte és őrködtek álmai felett szeretettel.

Időnként jártak hozzájuk a pásztorok és mások az atyafiak közül.

És mindenjában örvendeztek az isteni kisdeden. Aki pedig odajárván és elment, egyik sem hagyta

el a házat, hogy békét ne vitt volna magával az ő lelkében.

A negyvenedik napon az ő születése után be kellett Őt mutatni a templomban.

Mária boldogan számlálgatta a napokat.

Repesett a lelke az örömtől, hogy újra lássa a templomot, hol boldog gyermekkorát Istennek szentelvén élte át. Ahol annyit könyörgött Izrael szüzeivel, hogy ő lehessen az a választott, kit az Úr méltónak talál az ő céljaira.

Könny szaladt most az emlékezés melegére szemeibe, mikor Jézusra tekintett és beteljesedni láttá vágyait.

Letérdelt, de nem tudott imádkozni a könnyektől, melyek hulltak egyfolytában szemeiből. És mégis megkönnyebbült általa az ő lelke.

Boldogan csókolta a kisded puha kacsóit, orcáját, és tetézte csókjait sokszor, mint a boldog anyák szokták.

Azután öltözött a kis Jézust pólyába, hogy elinduljon Vele és Józseffel a templomba.

Magyarázgatta pedig a közben a mosolygó gyermeknek, hogy most a templomba mennek. Jónak kell hát lenni, mert Jehova szeme rajta lesz. És hozzávéve még lelkendezve, hogy anyuka is odajárt a templomba és ő is jó volt! . . .

Előírta pedig a törvény, hogy minden anya, ki gyermeknek ad életet, áldozatul az ő bűneiért, még el nem múlt egyéves bárányt és két gerlét ajánljon fel a papnak.

Mivel ők szegények voltak, így csak a szegények ajándékát, a két gerlét vitték magukkal.

A kis Jézust minden érdekelte. A fák, a járókelő emberek, a napsütés. Azonban erős volt neki a levegő és elaludt . . . Ezért is, de meg azért is sietett Mária az úton, mert az ő lelke is tele volt vágytól a templom után.

Beérvén a templomba, boldogan futott fel a lépcsőkön, hol oly sokszor járt, mint gyermek. Ösmerős

volt előtte még minden zug. Hisz megjárta százszer is annak minden helyét, boldog imába merülve.

De hallgass! hogy most sietve járta a lépcsőt, hirtelen megállt. . . Valami csodás énekhangra lett figyelmes. Mintha éneket vernének vissza a falak és mintha ez az ének nem emberi hang lenne, mintha az az ének onnan felülről jönne az Atyától, aki a Fiának örvend.

Mária, mintha gyökeret vert volna a lába, elragadtatással hallgatta.

És ahogy így elmerült magában, egy aggastyán állt melléje. És nézte Őt, az áldott gyermeket, akinek feje körül fény játszott, pedig nem járt a falak között napsugár.

Az aggastyán figyelte Máriát s a gyermeket. Látszott rajta, hogy minden földiből kivetkezett. Látszott, hogy nem magától van az, hanem a Lélek szállta meg. Az égre tekintett, kivette Mária kezéből a pólába takart gyermeket, roskatag válla kiegyenesedett és égnek emelvén a kisdedet, monda:

«Légy áldott, hatalmas Jehova! . . . Beteljesedett... Látták szemeim, akit ígértél, a Messiást. . . Most már örömmel halok meg.»

És visszaadá anyjának a gyermeket.

Vala pedig ez az öreg: Simeon, a szentéletű, aki ösmercén a jövendöléseket, imádkozott Őérte és várta az Üdvözítőt. És neki megjelenté egyszer a Lélek, hogy nem hal meg, míg az Üdvözítőt meg nem látja. Pedig fehér volt és roskatag már akkor!

És íme, eljött az idő . . . és ő meglátta! . . .

Akkor álltak az ő közelében többen és hallották az ő beszédét. És néztek az agg Simeont, meg az édes Jézust... De az ő szemükkel nem láttak semmit, csak egy roskatag embert és egy pólába takart kisdedet.

Simeon még egy boldog pillantást vetett a Megváltóra. És amint mély sóhaj szakadt fel lelkéből, megtörve mondta Máriának: Légy erős, gyermekem, mert a te lelkedet tör járja át . . . De ez az ég rendelése, ennek így kell lenni. . . .

És Simeon elment, hogy boldogan haljon meg.

Mária meghajtá fejét Simeon jósłata előtt és könnyfutott végig arcán. Mikor pedig látta, hogy a lepergő könny Jézus pólýájára hullott, megnyugodott, mert azért a pólýáért a halált is kész elviselni. . .

Alig lépett azonban Józseffel odább, új örööm szállta meg. Boldogan látta feléjük közeledni a prófétanőt, Annát, aki 80 évnek terhét hordta vállain.

És az öszhajú roskatag lélek sírt és ujjongott örömében, mert a Lélek sugallatára megérezte Jézust. . . Térdre omlott előtte, mondván: áldva légy Ábrahám, Izsák és Jákob Istene, hogy látták szemeim, akit ígértél Izrael megváltására. És simogatta a pólýát és elmerült a kisded nézésében.

Mikor pedig fölveté tekintetét és meglátta régi ösmerősét, Máriát. . . hosszan és kérdően nézett könynyes szemeibe. És kérdé: a gyermek a tied? . . .

Mária pedig nem tudott szólni, csak könnyezett. . . és József szólt helyette boldogan: Igen, a gyermek övé.. .

Most kérdé Anna Józseftől: és te? . . .

Monda neki József . . . engem az Úr rendelt meléjük . . .

Anna gyöngéden csókolta meg Máriát, megsimogatván angyali arcát: Gyermekem, az ég legyen veled. Te méltó voltál arra, amire az Úr kiszemelt. . . Ha boldog vagy, oszd meg azt a gyermekkel... ha fájdalmad vagyon, Ő fog téged megvagasztalni. Hisz Ő mindenjunk vigasztalására küldetett ... És megcsókolván őt és a gyermeket, monda Józsefnek: Jehova békéje legyen veletek!

Mária és Jézus ezután elmentek ama helyre a templomban, hol az áldozó pap szók vala állni.

Fogadván pedig ez őket, elmondá a gyermek felett a szertartás imáit és átvette a felajánlott két gerlét. . . Továbbat pedig elvette a törvény szerint egyptomi szabadulásuk emlékeért a gyermeket és kis vártatva

visszaadá az érte járó Őt ezüst siklusnyi pénz váltságdíjáért.

A felajánlás szertartásakor pedig József és Mária mély áhítattal ajánlák fel a világ Megváltóját a hatalmas Istennek, aki nagy szeretetébe fogadta a bűnös földet, hogy az Ő egyszülött fiát adá érette . . .

A HÁROM KIRÁLYOK.

Gáspár, Boldizsár és Menyhért. — Kincseket raktak az óriás fehér tevékre. — A Lélek feltüzi a csillagot az égre. — örséget állítottak a vadállatokért. — Az oroszlánok. — A csillag Jeruzsálem kapujánál eltűnt. — Kérdezősködnek az izraeliták ma született királya után.

Útra készülődtek ama időben a károm királyok. Névszerint: Gáspár, Boldizsár és Menyhért.

Összegyűjték ezért szolgáikat és kiválogatták az útra közülük azokat, akik velük ménének.

Mikor mindenek megtörténtek, kincseket raktak össze az útra.

A három királyok azelőtt nem ismerték, nem látották egymást soha. Mégis egyazon gondolat vezette őket.

Készítettek pedig: egyike ajándékul aranyat, mondván, hogy a föld Urának arany kell, mert Ő király legyen.

A második illatozó tömjént vett magához, hogy annak füstje szálljon fel az ő trónusához, mint az utána vágyakozó lelkek imája.

A harmadik a bűnben élő emberiség Megváltójának mirhát tett vala el.

Mikor mindenek készen voltak, vártak valamit, ami nekik csodálatosan megígértetett, várták a jelt, hogy induljanak.

A három királyokkal mindegyikkel bizonyos érzés sejteté, hogy nem egyedül indulnak. Mert a Lélek, aki őket igazítá, szólta hozzájuk, mondva: Legyetek készen, keressétek a csillagos eget. És mikor meglátjátok ama feltűnő csillagot, amelyről szóltanak, hogy jönni fog, hogy hirdesse a Megváltó Isten születését,

induljatok vele és bízzátok magatokat énreám, aki most szólok hozzátok. Én majd vezetlek titeket . . .

És ebből bizonyosra vették, hogy más is készülődik, mert a Lélek monda: vezetlek benneteket.

A bárom királyok addig, míg a jel bekövetkezik, jártak hazájukban a nép között.

Egyik Indiában, a másik Arábiában és a harmadik Egyptomban.

Tanították a népet az eljövendő Messiásra, a hittel való életre és a bűntől való őrizkedésre. Beszéltek a szeretetről, mert ez volt legkevesebb a nép között. Gyűlölték egymást és vétenek cselt, törtek egymás ellen úgy, mint most, hogy ártsanak egymásnak.

A három királyoknak ezért nehéz volt a munkája, mert könnyebb az embernek a rosszban élni, mint engedni abból.

Voltak azonban közöttük jobbak is, akik örömmel hallgatták a királyokat és az ő tanításukat.

E közben pedig álmukban elméne hozzájuk a Lélek és ugyanakkor feltűzé az égre ama megígért csillagot.

Felkelvén hát ők egyazon órában és tevéikre szálltak, hogy elinduljanak az útra.

Elindultak hát a fény nyomdokában. mindenike más és más irányból.

És az indulás órájában önkéntelenül kérdé mindenike magától: hogyan leszen ez?... A puszta széles és nagy. Az ég mérhetetlen. Egymást nem ösmerjük . . . Ki vezet bennünket, hogy egymást megtaláljuk? . . .

És a nagy fehér tevék pedig mentek a pusztaságon, amerre Ábrahám járt, amikor ama Kaldeából ki-vándorolt.

A csillag hűségesen járt előttük, biztatván őket hitükben.

Egy este, mikor Boldizsár, az egyptomi, tábori üt embereivel és sátrakat feszít, futvást jelenté egy a népe közül, hogy a tevék nyugtalánok. Valami idegen, talán vad jár a közelben.

Őrséget állítanak hát, hogy kémleljék a sötétet.

Később az állatok viselkedéséből megérezték, hogy tevék szagát hozza a szél.

Boldizsár várakozással jártatta körül tekintetét, kémlelvén a csillag fényénél a tájat.

Lehetett pedig már ekkor hallani a tevék prüsszögését, amint azok is megérezték őket és erős ügetéssel iparkodtak feléjük.

Megérkezvén pedig, valának ők ketten, Gáspár, az arab és Menyhért, az indus. ők az úton, a reggeli napnál találkoztak egymással.

Leszállván tevéikről, üdvözlék egymást és megismerkednek. Azután hármuk számára való megfelelőbb sárat üttettek és letelepedtek ők is és a kíséret is, ellátván magukat minden szükségessel. A csillag pedig odaszórta fényét a sátrakra.

Megeredt aztán a beszéd közöttük. Elmondá minden egyik, hogy szállt rá a Lélek és hogy engedelmeskedett mindegyik egy földöntúli hatalomnak.

Hogy pedig a Lélek a csillagot jelölte útmutatóul számukra, aztán az a csodálatos figyelmeztetés is, amelyre a csillag intésére elindultak, nemkülönben ahogy ők találkoztak a csillag vezetése szerint a pusztában, — ez mind azt látszik magyarázni, hogy valaki onnan felülről igazgatja a világban nemcsak az ő útjokat, hanem az emberek életét.

Beszéltek a három királyok a prófétákról is, akiknek jövendöléseit esmérték.

Azonban mindenekkel a jóra serkentő biztatásokkal szemben, látták ők a bűnökbe merült, bálványimádó pogányvilág súlyedését is. És Istenben való bizakodással várták a szabadítót is, akit az Úr már Ádámnak és Évának is megígért, hogy megmentse ezt a bűnös világot.

Monda pedig Gáspár, lássátok, ez a mai idő már az az idő ... a Szabadító eljövetelének ideje. Mert meg van írva, hogy azon időben egy csodálatos csillag fog Jákob felett ragyogni.

És monda Menyhért is, ránézvén a csillagra: Itt

van, ez az, amely megjövendöltetett és amely most bennünket vezet... És önkéntelenül mindhárman kitekintettek a sátorból és a csillag biztatónan ragyogott felettük.

Most odakint hirtelen nagy kiáltozás és lótásfutás támadt.

A jelentkező őr, aki tapasztalt ember volt és járatos ilyen dolgokban, monda: bizonyosan oroszlán tanyáz erre és rést keres, hogy betörjön.

A felügyelő az állatokat összeterelteté, nehogy meglepetés érje a tábor.

A három királyok és a többi ezek után lepihentek, hogy erőt gyűjtsenek az útra.

Es csend lett a kis táborban, csak az őrök voltak ébren.

Másnapon már korán reggel ott állt a csillag a magasságban.

A háromkirályok hálákat adtak az Úrnak, elköltötték a reggeli falatot és felültek tevéikre, hogy iparkodhassanak. Úgy számították ugyanis, hogy mielőtt lehajlik a nap, elérik céljukat.

A hatalmas dromedárok kitágult orrlyukakkal ügettek a pusztaságban. Gazdagon aranyozott hálók és díszek boríták őket. És a sátor, amely a hátukra volt szerelve, megvédte őket a nap heve ellen. Az ernaljól pedig kényelmesen szemlélhették a messzi tájat.

Gyorsjárású tevéik pedig szaporán járták a messzit. Mindegyik hatalmas és fehér volt, abból a fajtából, amely nem ismer fáradtságot.

Egész utazásuk alatt csak az étkezés idejére esett egy kis pihenőjük és ez is csak rövid megszakítása volt az útnak.

Gyors haladásuknak meg is volt a kedvező eredménye. A nap még csak delelőjén állt, de már látszottak a hegyek, halmok s a puszták porát szaporán verő tevék előrenyújtott nyakkal, ahogy ügettek, már megérzék a várost.

A halmokról már látszó Jeruzsálemhez közel talál-

koztak egy őrjárttal. Ezek oroszlánok ellen mentek ki, mert igen elszaporodtak ezen a vidéken és nagykárokat okoztak.

Beszédbe eredtek a három királyok a parancsnokló tiszttel, tudakolták tőle, hogy merre keressék a zsidók most született királyát?

A tiszt Heródesnek jó embere volt.

Monda pedig ez, gondolkozván, hogy ez nem lehet, mert Heródes él, a zsidóknak pedig ő a királya.

Mikor pedig ezek bizonyítgaták, hogy ők látták az új király csillagát, monda nekik a tiszt, hogy majd jelenti őket Heródesnél . . . ő bizonyára tudni fog erről, szóljanak ővele.

Többet pedig erről nem beszéltek és elváltak egymástól.

A csillag, amely kísérte eddig őket, Jeruzsálem kapujánál eltűnt szemük elől. Sejtették pedig ebből, hogy megérkeztek. És hogy már itt megtalálják a megígért Megváltót, aki küldetett az emberi nemnek.

Mikor leszálltak hatalmas tevéikről, nagy népcsoport vette őket körül.

A három királyok amikor meglátták a kapuk őreit, megkérdezek ezeket is ama király születése felől.

Azok azonban csak egymásra néztek és minden szónélkül elfordultak és járták az ő szolgálati útjukat tovább a kapuk előtt.

Ugyanúgy álmodtak a kérdés felett a körülálló zsidók is. Pedig hogy ezek beszédbe elegyedtek velük ama jóslatokról, — bár tudtak a profétálásokról, — de senki sem tudott ama új királyról, ki most a zsidóknak született volna.

HERÓDES.

Az oroszlánokra ment tiszt jelentést adott le a három királyokról. — Heródesnek rossz álma volt. — Heródes a zsidókat magához rendeli. — Szólítá pedig a törzsfőket is palotájába. — Ha megtaláljátok, tudásátok, hogy én is elmenvén, imádjam őt. — Igenis, kérem, tudom hol van a zsidók királya. — Megtalálják Jézust.

Ama tiszt, aki a határban járt, jelentést tett főparancsnokának a törzsfőktől. Elmondta ott mindeneket, amelyekről hallett kérdezősködni.

Ügy gondolom, tette hozzá jelentéséhez, hogy ezek rosszban járnak . . .

Mit keresnek ők egy zsidókirályt? Nem tartoznak azok is Heródes alá? . . .

A főparancsnok osztá ezt a beszédet és sietett a palotába, ahova ő járatos volt, mint bizalmasa a császárnak, és kereté magát a császár elé.

Heródes pedig éppen az éjjel rossz álmot látott. És felizgatá őt mód felett a jelentés. Rossz lelkiismerete nem hagyott neki békét. . . álma is eszébe jutott... és megijemegett a gondolattól, hogy nincs biztonságban.

Tájékoztatá hát magát a tiszt által, aki bizonyos megváltónak mondta az új királyt, akit valami próféták megjövendöltek.

A próféta szóra a zsidók jutottak Heródes eszébe . . .

Parancsot adott hát, hogy a zsidók legfőbbjeit hívják azonnal palotájába . . .

Addig is türelmetlenül járt termeiben a süppedő szőnyegeken, hogy féltek még bizalmasai is eleibe kerülni. minden perc kétségeketetőbbé tette, csak úgy lihegett a bizonytalan érzések től.

Jöttek pedig a zsidók aggódva, mert nem tudták okát a parancsnak.

Megérkezvén a tisztes vének és összegyűlve álltak egy teremben.

Mikor ezt jelenték Heródesnek, rendelé a módfelt gyűlött zsidókat magához.

Mikor átmentek ezek, reszketve álltak meg derékba-törve előtte és üdvözlék Heródest nagy alázattal. . .

Heródes parancsolóan és megvetéssel kérdé, hogy kiérzett belőle a zsidók gyűlölete:

Mit tudtok ama Messiásról, akit a ti Istenetek küld izraelnek? ... De röviden beszélj!

Voltak pedig, akik ott összesereglettek zsidók, a Szanhedrin, továbbá a vének, bölcsék, tanítók és mindenfél felekezet... És összesúgtak erre egymás-között...

És egy, aki bölcseségen a feje volt ezeknek, szólni kezdett:

Oh, hatalmas király . . . Jehova békessége legyen veled.

Amit kérdezesz, oh, nagy király, bent van a prófétákban.

Már az Úr Ábrahám, Izsák és Jákobnak szólott a Messiásról ... És felőle Dávid is jövendölt.

Mikeás próféta pedig megjövendölte, hogy a Messiás Betlehemberben fog születni és egy fényes csillag támad azon időben.

Ez az, hatalmas urunk, amit az írásainkból tudunk, és íme, neked alázattal elmondunk.

És a tisztes vén elhallgatott.

Heródes összeráncolt homlokkal állt fel bársonyos székéből . . . jelezvén ezzel is, hogy vége a fogadásnak.

Azután szúróan nézett körül, nem tudván elpalás-tolni megdöbbenedését.

És gonosz lelkében már megfogamzott a terv, olyan terv, amilyent csak az ördög súghatott neki.

Még csak a forma kedvéért szolt néhány szót a Szanhedrinnek és elbocsájtá a gyűlött zsidókat.

És azok nagy hajlongások közt eltávoztak a palotá-

ból, bizonyosan nagyobb örömmel, mint ahogy oda-mentek.

Parancsolá pedig ugyanekkor egy tisztjének, bogy a bárom királyokat kéri, tiszteljék meg őt személyükkel.

Bár akkor már közeledett a napnyugta, de Heródes félretett minden udvariasságot. . . csak bosszúja élt a lelkében.

A tiszt pedig, akit küldött Heródes, elment és elő-adta Ura kérését a törzsfőknek.

Ezek pedig meggondolván a megbívást, kezdték készülődni az elmenésre. És forgatták egyben elmé-jükben, bogy mit jelentsen ez?

Rábították azonban magukat most is a Lélekre, aki eddig is velük volt mindenben és igazgatta cselekedeteiket.

Mikor a bárom királyok a palotába érkeztek, Heródes azonnal kérte őket személye elé.

Az idegenek között Boldizsár volt a legöregebb.

Hosszú, fehér szakáll borította mellét és méltóság-teljes volt egész megjelenése.

Mikor Heródes előtt álltak, meghajták magukat, ki-ki a maga szokása szerint.

Előlépett pedig erre Boldizsár, mondván: Szerencsések vagyunk, nagy király, hogy parancsodra lehe-tünk.

Heródes leereszkedően fogadta őket. Kikérdezte otthonukról és azon cél felől, mely erre hozta őket.

Mondák pedig ezek a megszólítás rendje szerint, ahogy őket Heródes kérdezte.

Elmondák pedig, hogy útjukban az őket vezető Léleknek engedelmeskedtek.

A Lélek pedig tudata velük, hogy az Úr a világ romlottságáért és mindenfajta bűneiért Megváltót ad a földnek, ki királya lészen Izraelnek.

Biztatta is őket, hogy csak menjenek, keressék Őt és meg is találják.

Hogy megtalálhassák, csillagot tűz az égre, amely őket vezetni fogja . . .

A három király

És ti hiszitek, kérdé a nagy király, hogy megtaláljátok őt?

Monda pedig Menyhért: Igenis, te hatalmas király, mi hisszük, hogy megtaláljuk. Mert a Lélek, aki hívott bennünket, az egész úton velünk volt.

Gáspár is erősíté: Meghajlunk előtted, nagy király, amikor mondjuk, hogy a csillag mindig velünk volt.

Gondold meg: különböző helyről és irányból jötünk és a mérhetetlen pusztában ő hozott bennünket össze. És ő nyugtatott meg bennünket, ha kétkedés szállta meg lelkünket.

És most csend következett...

Heródes mélyen elgondolkozott a mondottak felett és arcára halálos komolyság szállt. Végre megszólalt:

Csodálatos amiket beszéltek. Én is kíváncsian várom a dolgokat... Kérnék azonban tőletek valamit.

Mondák pedig mindhárman: Parancs lészen nekünk az, amit rendelsz, nagy király...

Heródes helyeslően bólintott... menjetek, keressétek őt. És ha megtaláltatok, jelentsétek, hogy elmenvén, én is imádjam őt...

És álnok arcot mutatott és dörzsölé gyilkosságtól véres kezét.

Monda pedig még... Hallottam tevéitekről! És dicsérek, akik látták, hogy ilyen állatok még nem jártak erre.

Megemlékezem pedig róluk eme takarókkal. Fogadjátok el Heródestől.

A takarók pedig csupa művészeti és királyi pompa voltak.

Ezek után pedig elbocsájtá a törzsfőket mosolygással és kegyelemben.

És ugyanazon tiszt, aki idekísérte őket, szolgákkal viteté az ajándékokat és elment velük vissza és nagy udvarlással vált el tőlük.

A nap utolsó sugarát akkor önté el a hegyek felett. És lassan ereszkedett le az este. Ugyan még világos

volt, de a csillag, amely eddig nem volt látható, újra felragyogott az égen.

Mikor hazaértek a törzsfők, helyet foglaltak a sátorban . . . Boldizsár megsimogatván leomló ősz szakállát, megtörte a csendet.

Testvérek, ne gondolkozzunk most afölött ami történt.

Én éreztem a Lelket, hogy most szólott hozzám.

Úgy-e tudjátok, egy darabig nem láttuk a csillagot.

És most itt áll újra fölöttünk, fényesebben, mint eddig . . .

Hogy pedig éreztem a Lelket, úgy szólott hozzám, hogy ösztökélt az útra. Azt mondván, hogy ne álljunk neki ellent . . .

És erre szó nélkül nyergeltettek és ott hagyták a pihenőhelyet . . .

A csillag pedig vezette őket érhetően.

Mikor egy darabon eljutottak már a kíváncsiak szeme elől, az úton, amelyen jártak, találkoztak egy emberrel, aki áhítatos lélekkel állt ott és nézte őket.

Szóltak hát neki a három királyok, hogy nem tudna-e segítségükre lenni abban, ha tudja, hogy merre keressék a zsidók most született királyát?

A megszólított pedig nagy örvendezve monda . . . igenis . . . kérem! . . .

És erre közrefogák és örvendeztek igen nagyon az ő lelkükben.

Amaz ember pedig kérdezősködésükre megszólalt és kiönfcé lelkét, túláradó boldogsággal.

Megeredt a beszéde és mint a megnyitott zsílip, megállás nélkül öntötte a beszédet. Nem tudta, hogy hol álljon meg, hogy hol fogjon hozzá.

Szólott hát és kezdte legelőbb Zakariásról, Gábriel angyalról, az ősz pátriárka némaságáról és az ő gyermekéről, akit küldött vala neki az ég, csodálatos dolgok között.

Azután pedig elmondta, hogy itt lent járt az ég a földön. Ember nem láta világ volt itt, mikor a

Messiást, akit Jézusnak hívnak, elküldé az Úr a bűnös földre.

Jeruzsálemben akkor népet számláltak és a rengeteg nép mind csodálta a történeteket.

És a három királyok álmélkodva hallgattak minden és nem győztek a kérdést hozzája és ostromolták volna őt a végletekig, ha a csillag feltűnően meg nem áll felettük ... és ők is megálltak a csillaggal.

Elvezették ekkor a tevéket ott túlnan a rétre, ők pedig visszatértek az ajándékokkal ama helyre, hová a csillag szórta oly feltűnően a fényét.

És beléptek a házba. Szorongott pedig az ő szívük minden jóérzéstől. . . Elhagyta őket minden gondolat, száraz lett a lelkük. És megálltak, féltek tovább menni a házban, mert a nagy meghatottságtól rogyott a lábuk.

Segíteni akart ekkor nekik emberi gyarlóságukban a kísérő, mondván: Tessék csak belépni. . . igenis kérem.

Nagy félénkséggel bekopogtak hát az ajtón ... és beléptek ... és megtalálták, akit kerestek.

A kis szoba éppen olyan volt, mint minden más: asztal, székek, nyoszolya állt benne.

Volt pedig ott egy kis gyermek az anyja ölében . . . éppenúgy, mint más. És állt mellettük József, mint ahogy áll az erdőben a csemeték felett a tölgy.

És a gyermek az anyja ölében figyelmes lett a belépőkre ... és most néztek egymásra ... És az ablakon bevilágított rájuk a csillag csodás világossággal. . .

És amint a három királyok néztek szótlanul, elmerülve a gyermek látásába, egyszerre fényözönben sugárzott a gyermek és eltölté világával a szobát. . .

Leborultak vala térdre a három királyok és meghatva imádták őt. . .

Megvilágítá pedig ez a fény az ő lelküket is. És megérzék, hogy amikor ez a gyermek olyan az anyja ölében, mint más, hogy ugyanakkor az a gyermek azzal a sugárzó dicsfénnyel, mely körülveszi őt — mégis más.

Meggyújták pedig ama aranyedényben, amelyet msgukkal hoztak, a tömjént és felszálló édes illata mellett imádták a kis Jézust és az égben az Atyát.

Helyezek pedig lába elé: az aranyat, a mirhát, amit hoztak magukkal szívük szerint.

József pedig megkínálta őket hellyel és ad vala eléjük, megtisztelvén őket: sót, meg kenyeret...

És örvendenek együtt még soká, bár úgy tetszett, szárnyakon repült az idő felettük.

A gyermek pedig játszadozott anyja ujjacskaival, mint más gyermek, és mosolygott szelíden őreá, meg a három királyokra.

Ama kísérő pedig sírt ott a háttérben a boldogságtól.

A három királyok pedig térdelvén, ajkukhoz emelik Jézus puha, gömbölyű kacsóit és könnyeket hullatván, érintek azt.

Elbúcsúzván pedig, mennyei érzéket vittek az ő szívükben magukkal mindenek számára, akik megérték ezeket és akik már akkor hivatva voltak arra, hogy megértsék.

A MENEKÜLÉS.

Súgta vala nekik valami hang, hogy ne menjenek vissza Heródeshoz. — Józsefet is értesítette az angyal, hogy fussanak Egyptombá. — Aprószentek. — A szamár a saját felelősségré dolgozott. — Az oroszlánok előtt. — Heródes a zsidókat gyilkoltatja.

A három törzsfő elindult szállásuk felé. Nem tudtak szólni az úton egy szót sem egymáshoz, mert tele volt a lelkük boldogsággal.

A csillag, amely eddig mellettük volt, eltűnt az égről és csak a többi, a megszokott ragyogott fent.

Amint a csillag hiánya feltűnt nekik, szomorúan tekintettek az ég boltjára.

Megnyugodtak azonban, mert a csillag, melyet az Úr küldött nekik az égre, már teljesítette feladatát. Elvezette őket Ahhoz, akit kerestek.

Mikor megérkeztek szállásukhoz, a sátorban leültek, ki-ki a maga helyére. Nem szólt pedig itt sem, egyik sem. És gondolatokba merülve hajták tenyérükbe a fejüket. Azonközben feltálták az étkeket, de nem nyúlt hozzá egyik sem . . . Tele volt a lelkük az Üdvözítővel. Nem akartak földi dolgokkal foglalkozni akkor, amikor minden gondolatuk az eget kereste. Elvonták tehát maguktól a fálatot, hogy csak a lelküknek éljenek.

A sok izgalmak és az elmélkedéstől álom szállt a szemükre és csendesség lett körülöttük.

Úgy szürkület táján Boldizsár hirtelen felült fektéből és szólítá Gáspárt és Menyhértet is . . .

Boldizsár a Lélektől üzenetet kapott . . .

Sőt Menyhértek is hallották, amint félálonban szunnyadtak, hallák elméjükben, amint egy hang

szolt hozzájuk: Ne menjetek vissza Heródeshez ... Térjetek hazátkba és más utakon vegyétek távozástok!...

A három törzsfő meg volt már szokva ahoz, hogy a Léleknek engedelmeskedjenek. És nem is kérdezték egymástól, hogy mit tegyenek.

Heródes az ő lelkükben is csalfának tünt fel.

Felkeltették tehát a táborról és szedelőzködtek az útra azonnal.

Hálát adának pedig még az út előtt Istennek, és hosszan és boldogságtól áradó szívvel néztek ami hely felé, hol a föld Üdvözítőjét látták.

Azután békességet kívántak az embereknek és még csillagosban porzott az út mögöttük.

íme, hát Heródes gonosz szándékának ellentmondott az ég. A három királyok eltávoztak.

Ugyanakkor, talán ugyanabban az órában Józsefnek is volt álma.

Az Úr akaratából megjelent előtte az angyal és monda: Vedd a gyermeket, mert Heródes keresteti, hogy megölje. Fussatok Egyptomba és maradjatok ott, míg hívlak benneteket.

És József, az angyali látomással a lelkében, még ugyanazon órában, egy percert sem késlekedett — készült az útra.

Kiköté tehát a szamarat az ólból és felülteté rá Máriát a gyermekkel. Ő pedig megtölté tarisznyáját a szükségesekkel és békességet kívánván a háznak és Betlehemnek megindult az angyal monda útnak.

A szamár pedig, mint aki minden rendjén talált, vígan poroszkált az úton.

A reggel hűvös volt. Betlehem még aludt és még mindig csillagtábor fedte az eget. A kakasok vígan felelgettek egymásnak.

Mária gyöngéden ölelte magához a kis Jézust és szívszorongva adott hálát mindenért az égneknak, ami vele atyái földjén történt.

Az út, amelyen haladtak, ösvénnnyel volt beszegve és vízmosásokon vezetett ki Betlehemből.

József minden terv nélkül járt az úton. És ezért rábízta magát teljesen a Lélekre, aki vezette őt az Úr bízásából.

Az öszvér is, mintha valami belső érzés ösztökélte volna, szaporán járta a hegyi utat, amely, mint valami rejtekút, sziklák között vezette őket.

A kapaszkodó azonban csak nem akart elmaradni. Pedig mire a nap bearanyozta a tájat, hosszú idő telt el és sok utat tettek már meg.

Amerre jártak, az út messze vezette őket a községektől, de egyszersmind a legrövidebb út is volt a pusztaság felé. És ezt az Úr bölcsen is rendezte így. Mert ugyanezen időben, a napnak mintegy tizedik órája felé, nagy sietség volt Heródes palotájában.

A nagy király az éjét ébren tölte, nem tudott aludni.

A Szanhedrin és a három törzsfő egyazon beszéde felizgatta őt és nem tudott békét találni abban való félelmében, hogy új király volt feltünőben.

Előparancsolá tehát tisztjeit és legfőbb embereit, hogy mit tevő legyen?

Es tanácskozának az egész idő alatt.

Mikor pedig a reggel ideért és jelenték neki, hogy a három törzsfő nincs Betlehember, környékén sem látták őket azok, kiket figyelésükre küldtek ki, Heródes toporzékolt gerjedelmében, és sürgeté a tanácsban a terveket.

Terv is, tanács is akadt elég. Azonban egy sem volt olyan, amely megnyerte volna tetszését. Heródes rettentetés dühében borzalmasan és kegyetlenül vérben akart gázolni.

Fenyegetőn villogó szemekkel nézett hát körül, mintha keresne valamit.

És egyszerre csak hatalmasat ütött öklével az előtte levő asztalra és szinte höröge tört ki melléből a kiabálás... megvan!

És a keletkezett csendben pokoli mosoly futotta be arcát.

Odahívá tehát legvadabb gall és trák tisztjeit, akik

legmegbízhatóbb katonái voltak. És parancsolá nekik a következőket: Elmentek Betlehembe és környékére és minden kétéven aluli gyermeket kardére hánytok ... És ne maradjon ki egy sem . . . fejetekkel számoltok. Érтtetétek?

Szörnyű csend támadt erre az ördögi káromlásra és reszkettek mind, akikből nem halt még ki teljesen az emberi érzés . . .

És Heródes sarkon fordult, bement hálójába és megelégedve hajtá fejét párnájára.

A palotában pedig csönd lett. Lábuffjhegyen járt mindenki... Az utolérhetetlen nagy király nyugovóra tért.

A vérszomjas vad harcosok a szigorú parancsal és kegyelmet nem ismerő tisztek alatt, csoportokban indultak Betlehembe és környékére . . .

És oh egek, az ártatlan lelkek százai estek áldozatul a gonosz léleknek.

Anyák együtt haltak meg gyermekükkel, apák véreztek azok védelmében ... De nem volt irgalom Heródes embereiben . . .

Az anyja emlőin szunyókáló kisded, a templom csarnokába menekült gyermek — nem állítá meg a vadállati kegyetlenséghez szokott katonákat.

Könny és vér áztatta a templom lépcsőit, az otthon szentélyét, az anyák keblét, ahonnan könyörtele-nül tépték le a kétségeesetten védelmezett liliomokat.

Az égből pedig sok angyal szállt alá és szedte össze az ártatlan gyermeklelkekét, hogy letegyék az Úr zsámolyához, legelső áldozatul azért, akit küldött vala a bűnök bocsánatára, válogatás nélkül mindeneknek.

A katonák eláraszták az egész vidéket. Nem volt ház, kunyhó, mely lépésekét ne láttá volna.

Megzörgettek minden bokrot, hogy az előlük bujdokolókat onnan kiüzzék.

És ahogy — amint a rossz mindig gyorsabb lábakon jár — elérték a gonoszok a szent családot is . . .

József rettegve nézett mind sűrűbben visszafelé és

kétségbecsve állapítá meg, hogy a távolság köztük mindeninkább fogy.

Ezért aggódó lélekkel fordult az Úrhol. A szelíd Mária pedig nyugtatá Őt: József bízzál az Úrban, aki bennünket vezet...

Megálltak pedig egy bokor mellett és Mária leszállt a szamárról és a bokor lombja eltakarta őket.

És íme beérték már az üldözök ... Es egy azok közül kivált a tömegből és mint a bősz fenevad, amely zsákmány érez, törtetett rájuk.

Azonban a szörnyű veszélyben egy angyal szállt közéjük és elvette a harcos látását és mintha káprázat érte volna, oly tétován nézett ott körül.

Mikor pedig ezért való dühében tapogatózva ment arra és mégis közel ért a szent családhoz, felemelé az állat ama részét és akkorát rúgott a vad harcos bordájába, hogy megtántorodott és egész életén át viselte a szamár patájának gyöngéd nyomát.

Mikor pedig erre a barátságos érintkezésre nagy dühhel, de nagyobb fájdalommal nézett a nem látott, de sejtett rúgás iránya felé és hiába meresztette szemeit, mert nem látott semmit, meglepte őt egy titkos, zavaros gondolat és háborzongva elsietett ama helyről esze nélkül. És nem mert szólni a dologról senki nek és főiősen tekintgetett gyakran vissza és hallgatott nagy bölcsen mindvégig, és hideg borzongással gondolt ama titokzatos érintkezésre!.

A tisztek pedig megbeszélést tartottak és elhatározották, hogy tovább már nem mennek és eme helyről visszafordultak.

Hogy pedig most már elmúlt a veszedelem, József hálát adott az Úrnak és megnyugodva indult a szent család útnak.

Igaz, hogy megbékéltek és talán nem is féltek már, de azért Mária mégis aggodalommal szorítá magához a kis Jézust. Pedig tudta, hogy az ég vezeti őket...

És a derék szamár is kedvükben járt, mert amíg

Apró szentet.

elérték Káma városát, ahol éjjelre megpihentek, — hosszú utat futott be.

A nagy izgalmaktól meg a fáradtságtól kimerülve, tért a szent család nyugovóra. Mindennek dacára Mária már a kakassal ébredt. És korán reggel, még hűvössel, elindultak tovább, hogy megelőzzék a nap hevét.

Az út, amelyen haladtak, őseik emlékéről beszélt. minden városhoz fűzödött őseikről valami történet.

Az útnak ama része, amely Hebron halmaihoz vezetett, kedves öröömöt váltott ki Máriából. Betlehemi útja előtt járt erre, mikor unokanővérehez, Erzsébethez, Zakariás feleségéhez ment, aki csodálatosan lón várandós.

Azóta pedig, amint az «igenis kérem» Jeruzsálemben a három királyoknak mondta — mégis született a gyermek, akit az Úr rendelt Jézus előhírnökéül, hogy hirdesse: hogy elkövetkezett az Ő országa.

E kedves emlékre vágy szállta meg Máriát, hogy elmenjen Erzsébethez. Nem mert azonban arra az útra tért, mert félt a kalandozó katonáktól.

Mégis ennek a kedves emlékezésnek hatásán pihenőt tartottak ezen a részen az olajfa árnyékában. A szamarat is szabadon bocsájtották a magas fűben, ahol boldogan hempergett meg és falt a kívánatos fűből.

Mária ölébe vette a kis Jézust és kibontván pályájából, Józseffel együtt gyönyörködtek Őbenne.

A kisded tapsikált kis kacsóival és mosolygott a kék ég felé és édes gyermeki hangokat mondogatott. Bizonyosan az égiekkel beszélgetett.

És amíg a boldog szülők örvendeztek az isteni gyermekkel és elmerültek a táj szépségében, nagy robajjal futott hozzájuk a szamár és remegett egész testében.

József rosszat sejtvén, talpra ugrott, szemeit beárnyékolta és nyugtalanul tekintett körül. De a kép láttán félelmében reszketett és gyökeret vertek lábai. Alig egy hajításnyira tőlük, a bozótos, sziklás helyen két oroszlán állt. És szörnyű morgással csattogtatták fényes fogaiat és ostorozták izmos farkukkal ziháló

Oroszlánok.

mellüket. Hatalmas testük majd ugrásra lapult, majd ismét hunyászkodás lepte meg ereküket és keringtek tétován a sziklás bokrok között.

József a rémülettől megdermedve, nem tudta, mihez fogjon.

A kis Jézus pedig még mindig mosolyogva pihenteié tekintetét a kéklő magasságban

Mária pedig ártatlan terhével az égre bízta magát, bár az arcán is megfagyott a mosoly.

A két fejedelmi állat pedig, mint mikor villámok cikáznak és fényük lángba borítja a világot és egérzáz dörgés reszketteti meg a levegőt, — félelmükben megbénulva, tétován álltak és . . . nem készültek támadásra.

Mindkét állat meghunyászkodva, sompolygó járással tért vissza a távolabbi sziklák bozótjába.

Valami ismeretlen sejtelem, valami öntudatlan erő kapta meg és szelídítette meg valójukat.

Több volt ezekben a királyi vadakban a félelem és megérzés, talán valami sugallatszerű sejtelem a nem földi iránt, mint a véreskezű, sötételekű Heródesben . . . aki pedig tudta, hogy minden földi eredetű!

Átesvén pedig Józsefek a félelem reszketésén, útnak indultak.

Sok fáradtság és megpróbáltatás után végre eljutott a szent család Heliopóliszba.

A Lélek figyelmeztetésére itt megálltak. Letelepedtek hát és itt várták be az Úr hívását.

A szent család ezen a helyen ismeretlen volt az emberek előtt és így békében élhettek.

József a maga mesterségével kereste számukra a minden nap kenyéret és minden szorgalma mellett is igen szerényen élhettek csak.

Sokat, igen sokat gondoltak az ő kedves otthonukra és sokszor szállta meg őket a vágyakozás a haza, az édes otthon után.

De megadták magukat és belenyugodtak Isten rendelésébe.

Az édes Jézus napról-napra erősbödött, Mária nagy örömjére egy-két lépést József és édesanyja támogatásával már maga is megtett. Játszadozott a gyaluforgáccsal, amely József munkájából hullott a földre.

Ki-kijárt édesanyjával a kútra s meg-megráncigálta a kendermagos doromboló cica bundácskáját.

Mária a háztartást látta el és varrogatott. József pedig dolgozott napestig.

Hosszú hónapok teltek már el Heliopóliszban a szent család felett. Az Úr nagyon is próbára tette kitartásukat.

Nagysokára végre egyszer megjelent az angyal Józsefnek és monda:

Vedd a gyermeket és térij vissza izraelbe. Meghal-tak már azok, kik életére törtek . . .

Es valóban, azok haláláról mások is hoztak már hírt.

Elmondta, hogy mily nagy kínok közt halt meg Heródes. Teste még életében oszlásnak indult s utálat volt még csak közelében is lenni.

Fájdalmában, mint a vadállat, ordított, tört, zú-zott, hogy félve álltak körülötte.

És gonosz életéhez hasonlóan, gonosz cselekedettel fejezte be hitvány életét.

Mikor már érezte, hogy napjai meg vannak szám-lálva, megparancsolta, hogy halálára az általa börtönbe vetett zsidók százait, — gyilkolják le.

Így legalább Izrael sírni fog halála napján!

A szent család természetesen leírhatatlan örömmel málházott, hogy visszatérjen hazájába.

Az út egy részét tengeren kellett megtenniök. Erre való készülődési közben adta tudtul az angyal Józsefnek, hogy Názáretbe menjenek.

És ettől az utazástól nevezték el Jézust —Názá-retinek.

Minden nagy örömük mellett azonban könnyek között mondta le arról a kedves szamárról, amely annyi időn át, állattól nem ismert hűséggel, szolgálta

Máriát. De itt kellett hagyni, mert a hajó nem fogadta fel azt.

Ígérite azonban az új gazda, hogy a szamárnak nem lesz bántódása és szeretettel viseli gondját. Amire József is, Mária is megnyugodtak.

A kis Jézus pedig megsimogatá apró kezecskéivel.

FEHÉR RÓZSASZIRMOK

ugy hitték, Jézus is Heródes áldozata lett. — Jézus első lépései Názáret földjén. — Názáret, mint egy darabka földreszállott ég. — Jézus a thórát úgy magyarázta, mint előtte senki. — A hulló piros szirmok. — A cinke mint békебíró. — A többi madarak.

Az édes Jézus közel egyéves volt már, amikor Názáretbe érkezett.

Odahaza nagy volt az örööm megérkezésükkel. A népszámlálás óta nem tudtak sem Józsefről, sem Máriáról semmit, és így természetesen a legrosszabbra voltak elkészülve.

Az egész város pedig tudott Jézus születéséről. Hiszen ez már előrelátható volt a betlehemi utazás idején Márián.

Hallottak Heródes gaztettéről is és szomorúak voltak abban a hitükben, hogy a názáreti ács gyermeké is áldozatul esett a gonosz király bosszújának.

Mikor pedig váratlanul megérkeztek, sírtak az ösmerősök a boldog viszontlátás örömetől.

És csodálták mind a kis Jézust, aki mosolyogva nézte őket.

Egész karaván kísérte őket hazáig és kifogyhatatlanok voltak a kérdezősködésben.

Otthon József rokona fogadta és ez nem tudott eltelni a boldogságtól és sietett megnyugtatni Józsefet és Máriát, hogy gondját viselte mindennek a házban.

Akik pedig elkísérték őket hazáig, mondák, hogy más van valami a gyermek arcában, mint közönségesen.

Mária szemei tele voltak könnyekkel, hogy ennyi szeretet várta őt idehaza. Azután letette a kis Jézust a földre — és megtette első lépésein Názáret földjén.

Máriát a kis hajlékban minden úgy fogadta, mint mikor Betlehembe menet elhagyta azt.

A fecskefészek az eresz alatt, az olajfák a kertben, a kaputól vezető gyepes utacska, mind-mind a régi volt, tele hívogató szeretettel.

Az édes Jézus nyílt tekintettel figyelt minden. Az udvart, a kertben az olajfákat, a bokrokat, virágokat.

A madarak odaszálltak hozzá az ágakra és vidám énekkkel üdvözölték. Azután megnyílt az a jtó és Mária boldogan emelte Őt karjaiba és sietett be József-fel együtt a házba. És úgy találták mindenketten, hogy a ház teljesebb, lelkesebb most. És érezték, hogy ez nem csupán a hazaérkezés öröme, de az ég közelsége is.

Rendbeszedvén azután magukat, nem győzték a látogatók sokaságát nap-nap után.

Egész Názáret odajárt hozzájuk és sokszor el kellett mondaniok minden, ami Betlehemberben és azontúl történt velük.

A kis Jézus pedig összejárta kis lábaeskáival a házat, az udvart. Érdeklődött minden után.

Mikor el-elfáradt, József ölbevette és leült a kert egyik dombján, ahonnan Názáret lejtőjére, az illatárban úszó völgybe, a halmokra, a hegyek felé volt kilátás.

Názáret pedig kék egével, virágos halmaival, fehér házaival úgy állt ott, mint egy darab földre szállott ég.

A szelid lejtők, a messziből sötétlő hegyek, a békés, csendes élet, a völgyből idehangzó nyáj kolompja, minden alkalmasok voltak arra, hogy az édes Jézus földi életének keretéül szolgáljanak.

Azonban a napok minden élénkség mellett is, lassú elmúlással teltek.

A szent család boldog békességen élt otthonában.

Az idők folyása pedig a természet rendje szerint meghozta az évszakokat. És a kis Jézuska boldogan élvezte a telet, a virágot hozó tavaszt.

Voltak barátai is, akikkel a réten, az erdőn együtt

élte át a nyarat, a lombhullást, és élvezte a gyermekkor virágos szépségeit.

Azonban komolyságával, szelídségével túlszárnyalta társait.

Akikkel barátkozott, ragaszkodtak hozzá s gyermekies lelkükkel és a tiszteletnek egy bizonyos emelkedettsével vették őt körül. Tekintete simogató volt, nyájasságával magához fűzött mindenkit, mosolyával megbékélt barátot, ellenséget.

Mikor pedig korban növekedett, rányomta lelke békéjét pajtásaira és mindenekre.

Az iskolában Ő volt az első. Társai közül messze kivált. Tudásban tanítóját is túlhaladta.

Názáretben mindenki szerette és boldog volt, ha a kedves lény közelében lehetett.

Legtöbbet foglalkozott vele a rabbi. Csodálta benne azt a végtelenül éles észt, az írások ismeretét s azt a nagy prófétai ihlettséget, amely ilyen gyermekkorban csodaszámba ment. Es nem mert vele vitázni, mert a thórát úgy magyarázta és világosította meg a prófétai helyeket, mint előtte más senki.

Azután féltette is, hogy tán Belzebub van vele? . . , De szinte megdöbbent erre a gondolatra, mert amit cselekedett és amint azt cselekedte, az tiszta és szent volt, hogy példája lehetett az angyaloknak.

Otthon pedig a kis Jézust befogta József a munkára.

A napnak bizonyos idejében ott állt nevelőapja műhelyében és fúrta és ácsolta a fát, amint azt nevelőatyja eleibe adta.

Szabad idejét pedig Mária mellett töltötte és készséges volt neki mindenben.

A kedves család sokszor időzött a kertben. Hallgatták ilyenkor a kis Jézust, aki magyarázgatott nekik sok minden, amit ők nem tudtak.

Volt árnyas kertjükben egy csendes hely, ahol Jézus szeretettel időzött.

Fehér rózsabokor borult oda és olajfák adták oda illatjukat.

A kert többi fái meg bokrai pedig tanyái voltak a madaraknak. És ezek a szárnyasok vigyáztak az édes Jézusra, Hogy szeretet meg békesség legyen a kertben mindenhol körülötte.

Gyűlést is tartottak ebben és tanácskoztak. És megbízták a cinkét, hogy ügyeljen a békességre. Látván pedig civakodókat, azokat a gyűlés megbízásából utasítsa rendre.

A gerle pedig azt a feladatot kapta, hogy az édes Jézus örömére búgjon meg kacagjon és a fák fölött ügyeljen álmaira.

És úgyis lön.

A cinke aki jó verekedő hírében állott már akkor is — tehát ha valahol verekedőket lát a kertben, koppintson hegyes csőrével azok kupájára, hogy fussanak onnan, ki merre tud.

Megtartván pedig ezt a szokást ma is, ezért veri szét a verekedőket ott, ahol éri: az erdőben vagy egyebütt.

A gerle pedig ma is búg meg kacag a fákon. És ma is, aki alszik arrafelé, még mélyebb álomba merül.

A pacsirta pedig fúrta az egét, hogy vigye fel a madarak énekét, köszönvén, hogy adatott a földnek Jézus!

Egyszer pedig odatért Mária is a fa alá, hogy Vele legyen és őrködjék álma felett. Leült ő is a lomb alá, fonogatván és gyűjtögeté a fonalat orsójára.

Elgondolkozott sokszor a múltakon és eszébe jutott az a templomi jelenés, amikor Simeon monda neki: hogy őreá sok szomorúság vár és tőr sebzi meg az ő lelkét.

És ezen emlékezés után jöttek lelke elé újabb képek: szomorúak, fájdalmasak. És mindenek hatásán nehéz sejtelmek szállták meg őt. Nyomasztó érzései közben mintha a légen át, nagy távolból, minden közelebb jövő tüskés koszorú bontakozott 1 volna ki előtte és szállt egyenesen az ölébe.

Nem tudván pedig ezt megérteni, összeszorult a szíve és sírt keservesen.

Tüskés koszorúi.

És hulló könnyein át, amikor odatévedt tekintete a nyugvó Jézusra, újabb kétségek őrölték lelkét. . . Jézus feküdt ott, mint a kereszten, — szétterjesztett karokkal és fájdalmas volt az arca.

Amint pedig nézte, nézte Őt fájdalmas szívvel Mária, — egyszerre a fehér rózsabokorról hullott alá sok-sok tündöklő fehér szíromlevél.

Hullott pedig a két tenyerébe, a szíve fölé és oda, ahol megnyitá vala a római az ő oldalát és még a szegék helyére.

Mária kérdően nézte ezt és könnyein át már mosoly szállta meg őt és feledni látszott előbbi rossz látását, amikor meglepetve látja, hogy a fehér szírom levelek vérvörösre válnak és mintha vérvörösre festené valaki körülötte a földet is.

Rossz sejtelmektől gyötörve, rémültén ébreszté most Jézust és szólt hozzá: én édes életem, nincs fájdalmad? . . .

Jézus pedig szólt hozzá: hagyd, anyám, beteljesdn azt, ami jelentetett az én számomra.

A KÉT GERLICE.

Jézus barátaival a réten. — A hímes szárnyú lepkék. — Csokrot köt Máriának, az ő anyjának. — A rabbi és családja. — Életet ad a gerlicéknak.

Szülői engedelmével el-eljártak Jézushoz barátai. És Ő is ellátogatott azokhoz, akikhez Mária, az Ő édesanyja megengedte.

Ma is éppen hivatalos volt az ő barátaihoz, a rabbi fiaihoz, akik el is jöttek már Jézusért. Beszélgettek hát még otthon egy darabig és azután elindultak.

Búcsúzásul pedig a kerti olajfáról a gerle hangos kacagással és mély bugással ad köszöntést Jézusnak, hogy öröme teljék benne.

A gerle bugására szomorúan jegyzé meg barátja, hogy neki is volt két gerléje, de hiába szólítá őket egész nap. És sajnálja őket nagyon, mert szerette a két tiszta állatot.

Mikor pedig Jézus elindult hazulról, szeretettel csókolt kezet szüleinek.

Az úton sokan üdvözölték Őt ... és kérdek: Hova mégysz, Jézus? És annyi szeretettel tették ezt, mintha szívük lett volna a beszédjükben.

Mikor kírtek a rétre, amelyen át kellett menniök, versenyfutásra vették a dolgot és Jézus nagy örömmel szaladt előre a bokorig, ahova a célt mondták. Elhagyván pedig társait, elsőnek ért oda és kacagott örömteli szível. És mire azok odaértek, Ő már vadvirágot szedett és kötözgette csokorba.

Azután odatelepedtek melléje a bársonyos rétre.

Csendes beszélgetésük közben egy tarkaszárnyú pil- langó csapott pajzánul közéjük. Felugrottak erre mind, hogy megfogják. De nem győzte egyikük sem futással.

Jézus ekkor kinyújtá a vadvirágos csokrot, amit szedett anyjának, Máriának, és szálltak reá azonnal szebbnél-szébb hímesszárnyú lepkék, hogy egy-egy virágra juttott több is.

Mikor dévajkodva meg akarták Jézus lepkéit fogni, gyorsan továbbszálltak, hogy Jézus hívására újra visszatérjenek.

Jézus játékközben beárnyazva szemeit, figyelmesen nézte a nap állását. Megérzé pedig, hogy itt az indulás ideje. Búcsút vett hát többi társaitól és megindultak a kertek alatt, hogy elérjenek haza a rabbi házához.

Odaérvén pedig, futott elője az egész család és nagy örömet éreztek jöttén. Mert tudták róla, hogy mindenknél nagyobb Ő Názáretben.

Azonban Jézus rosszkor ért oda. A rabbi ugyanis korholta az egyik fiát és nem szakítá meg dorgálását a vendég előtt sem. Hogy hadd merítsen csak ezzel is mélyebb okulást a bűnös.

A család a sátorban volt. Őt is oda hívták. A bűnös előtt az asztalon két gerlice volt azon véresen, amint a nyíl átjárta őket. És már nem volt bennük élet, kiadták párájukat. Korholta pedig a fiát a rabbi nagyon, hogy mit cselekedett.

Ez pedig szégyenlette és sírt és fogadkozott, hogy többé nem tesz kárt ilyenben.

Látta pedig Jézus, hogy megrendült a fiú egész valójában, hogy tele van őszinte megbánással az ő szívében.

Érinté hát kezével a két gerlét és élet szállt azokba. És nyújtózkodva magukhoz tértek, borzolák szárnyait, felszálltak a lugasra, búgtak és kacagtak Jézus felett és összecsapkodván szárnyaikat, elszálltak.

A rabbi és családja és akik ott voltak, néztek Jézusra ... És nagy csönd ülte meg őket Jézus távozáráig ...

Jézus Názáretnek minden volt. Nem élt senki szívőben ellenkedés vele.

Az anyák nemcsak gyermeküknek állíták például, de maguk is igazadtak hozzá.

Ami szelídség, jóság csak él és ami Istenhez igazodó támadt Názáretben, — mindennek forrása Jézus volt...

És jöttek másunnan is csodájára, és mind olyannak látták Őt, mint az mondatott vala mindenki által.

A TIZENKÉT ÉVES JÉZUS A TEMPLOMBAN.

Mondák: Ott megy Jézus, kinek neve nő, mint az árnyék. — Jézust a vének, a farizeusok és az írástudók kérdezik. — A bőlcsek kérdekké honnan van e gyermekben a tudomány? Azután pedig Jézus kérde a bőlcseket az Ő tudománya szerint. — Hát ti nem olvastátok a jeleket? — Jézust keresik. — Nekem Atyám dolgában kell cselekednem.

A zsidó törvények szerint köteles volt minden 12 éves arra, hogy a húsvéti ünnepekre Jeruzsálembe menjen.

Mikor Jézus elérte ezt a kort, csatlakozott szüleivel azokhoz a karavánokhoz, amelyek a szent városba mentek.

Sokan voltak pedig Jézus korában fiúk, lányok, és Jézus is megtalálta köztük a maga társaságát. Azonban mások is szívesen keresték Őt, hogy hallgasák beszédét.

Az idegenek pedig, akik csatlakoztak a karavánokhoz, kérdezték és mutogatták egymásnak: íme, ott megy ama Jézus,' kinek neve nő mint az árnyék, és aki legnagyobb Názáretben.

Volt pedig a karavánok között rabbi is, levita is és ők is szóba álltak Jézussal, hogy kiforgassák tudományából.

Jézus tehát akasztván velük tengelyt — és fordult a kocka, mert Ő oktatá őket, mint az iskolásokat. És mert nem tudták ötét még csak megközelíteni sem, azért elváltak Tőle lopva és szégyenkezve. Akik pedig vele maradtak, lelki tanítványaivá is szegődtek.

Mivel az út hosszú volt, — mintegy háromnapi járatú, — megpihentek hát még kétszer, míg elértek Jeruzsálemet a zarándokok.

A szent városban pedig szállást vettek aszerint, hogy ki-ki hová tartozott. A názáretieknek ugyanis külön lakásuk volt, éppúgy, mint másoknak.

Így akik egy helyről jöttek, együtt töltötték idejüket és együtt vették útjukat visszafelé.

Megérkezés után jelentkezni kellett a 12 éveseknek a templomban a vének, farizeusok és írástudók előtt, akik kikérdezték őket tudományuk felől.

Vizsgázták őket különösen: Istenről és a prófétáról való tanításokból.

Aki a feltett kérdésekre érdemesebben felelt, ha különösebb vágyakozása volt, felvették a templomi iskolába, hogy valamikor a templom szolgái lehessenek.

A feltett kérdések legtöbbnyire igen egyszerűek voltak, úgyhogy a felelet nem volt nehéz azokra. És ennek következtében a vizsga egynek-egynek nem tartott soká.

Csak akik különösebb tehetséggel jöttek fel a templomba, részesültek abban a kitüntetésben, hogy velük tovább foglalkoztak. Sőt ezek kérdést is intézhettek a vizsgálókhöz, amelyre, ha érdemes volt a kérdés, — választ is kaptak.

Mikor Jézus került a vizsgálóbizottság elé, meglepődve hallgatták feleleteit és kérdek egymástól, honnan van e gyermeknek ez a tudománya?

Felelvén pedig Jézus minden kérdésükre korán túl, és olyan jártasságot mutatott a szent könyvekben és a prófétákban, hogy elhatározták, hogy vele tovább foglalkoznak.

Kérdek tehát Őt ebben is, abban is. És Jézus felelt nekik röviden és oly világossággal, hogy érzék az Ő felsőbbségét mind a tudásban és a szentkönyvekben való jártasságában is.

És mikor nem volt már kérdés a számára, kérdezgetett Jézus a vének, a farizeusok és írástudóktól a maga tudása szerint.

Kérdé pedig őket Dániel jövendölése felől, mondván: Tudjátok, hogy Dániel szent férfiú, próféta volt,

Isten kegyelméből. Egy alkalommal pedig ő esedezeit az Úrnak, hogy bocsássa meg népének bűneit és írgalmazzon neki. És ekkor az Úr látomásban beszélt vala.

Kérlek hát benneteket, mondjátok meg ti, hogy mit jelentett ki? . . . Hadd vegyünk belőle mi is okulást.

A vének pedig összenéztek és egy közük mondta a látomást, amint következik: «El fog jönni a szentek szentje, az Úr fölkentje, hogy elmúljék a gonoszság és minden bűn, ami a lelkeket ma fogva tartja» . . .

És itt gondolkozásba merülvén, zavarba jöve, mert nem tudott tovább a maga gondolatai között eligazodni.

Látván pedig ezt Jézus, átvette a szót és Ő folytatá: «és mikor kiadatik a parancs Jeruzsálem felépítésére, hetvenhétszer hétev telik el és akkor megöletik, akit az Úr Ábrahám, Izsák és Jákobnak ígért, hogy eljön Izrael megváltására». Akarván pedig folytatni amaz, de Jézus ügyet sem vettén rá, ismét kérdé: És vájjon számon tartottatók-e ezen időket? Vájjon kell-e már a földön lenni annak, aki küldetett vala?

Lám, a jámbor zsidók várják Ötét, hisznek benne és imádkoznak érte.

És vájjon ti mit gondoltok felőle? . . . Mondák pedig ezek:

Te nagyon okos vagy s a tudásod valóban meglepő . . . Azonban te csak gyermek vagy és nagy tudásod mellett mégsem látsz messzire. Elfeledkezel arról, hogy aki jön, hogy izraelnek Messiása legyen, az hatalommal jön. Hogy a pálca, amely elvétetett egykor Júda nemzetégtől és amelyről Jákob pátriárka szólott egykoron, hogy újból visszaszereztezzék általa.

Aki hát jön, annak ezért nagy erővel kell jönnie, hogy a gyűlölt idegen igáját lerázza.

És most kérdek ők: Hát ha már ez a földön jár . . . hol vagyon?

Jézus pedig monda: akiről szó van, nem dárdával, fegyverrel jő, de a lélek erejével, mert a lelkeket akarja megmenteni. Izrael népe lélekben kedves Ő előtte.

A jelekre nézve pedig elővéve Jézus az írást tőlük és megkérésé ama helyet, amely szól arról, hogy mely jelek előzik meg az Ő jövetelét.

Kezdé pedig Malakiáson, aki az Úr előhírnökéről jövendölt; folytatta Zakariással, akitől írva vagyon, hogy megjelent neki Gábriel és tudatta vele, hogy felesége, Erzsébet, vénségére fiút fog szülni. És hogy a neve: János legyen, aki a Megváltó előtt fog járni, hogy a népet előkészítse őreá, akit annyian várnak.

Mutatta Izaiás próféta jövendöléseit is, hogy *egy* szűznek fia születik, aki Isten leszen.

Átfordítván pedig a következő lapra s mutatá Mikeás próféta jövendölését, aki megjövendölte, hogy a Messiás Betlehemberben fog születni...

Hát ezek honnan való jelenségek voltak? És szólnak gyakorta és többször is Jézus beszédébe, de Jézus oly fensőséges nyugalommal állt ott előttük, hogy azok, mint Heródes előtt, visszatartással álltak és nem mertek megtorlók lenni. Ő pedig, mert nem fejezvén be még, folytatá:

Hát az a csodálatos csillag, amely a három királyok előtt járt?

Azután a Szanhedrin vallomása Heródes előtt, amely küldöttségen az itt ülők közül is többen résztvettetek!...

Hát ebből nem azt olvassátok, hogy az idők beteljesedtek?

Hát ezek nem jelek? Ezek nem a próféták jövendölései valának? és nem igazolják ezek mindeneket, melyeket most elmondottam?...

Es ha most mindezek bekövetkeznének, hát ezek nem Isten rendelései volnának?

Hát erre mit mondotok?

A nagy bölcsék néznek vala pedig egymásra és forgaták elméjükben mindeneket, mit Jézus kérdezett tőlük ... És haragvást akartak az Ő beszédére felelni...

Jézus azonban nem hagyván időt nekik és folytatá: Miután ezeket mind ismernetek kell, mert prófétáitok

mondák ezeket, kérdem én újból töletek: tettetek-e ebben valamit?

Hát nem az volna-e a ti feladatotok, hogy ezt kutassátok? ... és a népet vezessétek? és Izrael vigasztaljátok? és kiragadjátok mindenből, ami elveszi látásukat? Hisz egy az Isten mindeneknek!

A bölcsék és vének pedig, akik kezdetben mosolyogva nézték Jézust, most megdöbbenvé néztek reá. Nemcsak mert e gyermek tudománya mutatta, hogy ez nagyra hivatott, hanem mert gondolák, mi lehet ebből még? ...

Amint Jézus beszélt, vitatkozott, valami sugárzás ömlött el körötte, amely fogva tartotta lelküket, nyelvüket és elnémítá bennük a kitörést, ha bármint forrott is bennük az indulat. Aztán látták az ő nem földi tudományát, féltek is vele vitába menni, mert az mindig az ő rovásukra ment.

Jézus pedig, mint aki felülről veszi hatalmát, tovább ostorozá az ő gőgjüket, a külsőséges törvények túlhajtását és azok szeretetét, és monda: Süketek vagytok és halottak az igazra. Nektek a Lélek idegen, mert erkölcsöt, szigorú törvényeket szab elétek, amelyeket be kellene tartanotok. És arra képtelenek vagytok, mert jólesnek az első helyek, az elsőség és a kiváltság, amely benneteket kísér, és az anyagiak. Ti magatoknak külön világot építettetek. Ott minden csak titeket illet. Ti vagytok az elsők és minden csak utánatok jó.

Zúgolódván pedig most már a merészsgégen, miket e gyermek mondott és forr bennük, hogy megleckéztessék és leküzdvén elfogódottságukat, öten is ugrottak fel, hogy feleljenek neki. És otthaggyán székeiket és hadonázván, kiabálva közeledének feléje. Jézus azonban, mint tengeráradatban a szikla, nyugodtan maradt.

Azonban történt ekkor, hogy József és Mária, akik három napon át kétségeesve keresték Jézust, nagy sereg nép kíséretében rontottak be a templomba, mert

nem találták a zarándokok között és nyugtalanul keresték mindenhol. És most megtalálván, mondák; Fiam, hogy tehettek ezt?

Sietvén pedig eléjük Jézus, feleié szelíden:

Hát ti nem tudjátok, hogy nekem Atyám dolgában kell cselekednem?

És Mária csak sírt és megbocsájtott, mert örvendett, hogy megtalálta.

Azután József és Mária mély illendőséggel elköszöntek. És a nép sodorván őket, örömmel kísérték és dia-dallal, mert szerették Jézust és várakoztak már Őreá.

JÉZUS OTTHON.

Jézus a műhelyben. — Izrael házában bűn a henyélés. — Mária a szegények között. — Jézus küldetése.

A fáradságos út után végre megérkeztek Jeruzsálemből. Napi foglalatosságukat ott folytatták, ahol kezükön a munka elmaradt, mikor elindultak.

A munkára megérett Jézus, atyjával együtt viselte a napnak terhét. Dolgozott vele szorgalmasan a műhelyben és ügyeskedett az ácsmunkában, József vezetésével.

Így volt ez Izraelben minden háznál, mert köztük erény volt a munka és bűn a henyélés.

József műhelye pedig híres volt pontosan és ízlésesen készített ácsmunkáiról. Jól tudták is ezt messze vidékeken. Ösmerték mély vallásosságát is és ezért szerették. Ha valahol nagyobb pontosságot vagy lelkismeretességet kívánó munkaalkalom volt, minden Józsefet hívták meg arra.

Így, amikor Kapernaumban házat építettek az Úrnak, Józsefet hívták meg a munkálatok vezetésére.

József az Úr meghívását láta ebben és hálatelt szívvel foglalatoskodott ebben. Keresett munkásokat. Rendelt anyagot és gondoskodott minden szükségesről.

Mikor mindezt elrendezte, elindult Kapernaumba.

Jézus és Mária is elkísérték egy darabon az útra. Visszatérvén pedig otthonukba, imádkoztak Józsefért is és mindenkiért.

A napok pedig múltak. A műhelyben csak Jézus dolgozott. Egyedül végezte minden munkát, amikkel József megbízta.

Mária is megmaradt, mint rendesen, minden mun-

kajában . . . Látogatta szegényeit, végezte napi dolgait, fonogatott és dolgozgatott és beszélt Jézussal gyakran Józsefről.

És József is ott volt közöttük a lelkével.

József távolléte Jézusra is igen termékeny idő volt. Pontosan végezte kiszabott munkáját, egy percet sem mulasztott el, hogy megbízását mindenben lelkiismeretesen végezze.

Ha érkezése volt, tanította az embereket. Szorgalmat volt nemcsak a templomban, az írás magyarázatában, de egyebekben is.

Történtek pedig ezen időkben jelek, amelyek már most is Jézusról beszéltek. Megérződött pedig már most ezeken Jézus istensége, emberek fölött való földi nagysága, gyöngédsége és nagy-nagy szeretete anyja és az emberek iránt. És vetődött belőlük fény az Ő isteni küldetésére is már.

Hogy hogyan és miben nyilvánultak ezek? Íme, olvassátok, amint következik.

A TOJÁS MEG A SZAMÁR.

A csillagok álmosan pislogtak. — A madarak kapkodtak a morzsák után. — A szelíd természetű madár. — Mi történt az utcán? — A csacsi tágranyított szemekkel figyelt valamit. — A kutyák boldogan feküdték neki a rántottának. — Mit tettél, te szerencsétlen szamár?

A sötét éjszakában csak a csillagok világoltak. . . . Ezüstös meg aranyos sugaraiak mosolyogva hintődtek alá a mérhetetlen magasságokból.

József háza különösen kedves volt az ég vándorai előtt. minden csillag, mint az a betelehemi, ott szeretett volna tündökölni az édes Jézus fekvőhelye felett.

Az udvaron, a kertben s a szobában Jézus egyszerű nyoszolyája mellett, angyalok virrasztottak. A földi hatalmasoknak alabárdos vitézek virrasztanak álmaik fölött. Jézusnak angyalsereg őrzi álmát, hogyha történetesen kinyitná isteni szemét, égi otthona környezze őt.

Amikor pedig a csillagok álmosan pislogva végre behunyták szemeiket s a reggel pirkadó napsugárral végigömlött Názáret házai fölött, gyöngéden lecsókolták az álmot Jézus pilláiról.

Jézus felült párnái között. Összetette kezeit és hálatelt szívvel fordult Atyjához, imádkozván Máriáért, Józsefért és mindenekért a földön.

A gondos Mária áhítatos csöndességben állt ott ágya mellett. Tele volt a lelke boldogsággal, hisz Jézus imádsága, mint a virágra özönlő napsugár, átitatta az ő égi tiszta lelkét is.

És mikor Jézus feléje fordult, odaadó szeretettel csókolta le Jézus arcáról az édes mosolyt.

Odarakta ágyacskájára megjavított köntöskéjét s szeretettel kérdé, mondaná el, mit álmodott, hogy oly mosolyogva ébredett?

— Oh, Mária!... Angyalok vettek körül. Itt ülték ágyunk mellett s vigyáztak álmainkra. Édes dalokat zengtek, ott voltak a te ágyad mellett is. És te olyan voltál közöttük, mint csillagok között a legszebb.

És Mária pillái megteltek könnyekkel. Odaterdelt Jézus ágya mellé, megfogta kezeit, csókokkal halmozta el és csak annyit bírt remegő ajkakkal mondani: Te édes, édes Jézusom.

Jézus megérzé a remegő hangban az ő boldog, nagy szeretetét és megsimogatá jóságos arcát, mondván: te jó Mária!

Mária kimondhatlan boldogsággal ment ki a konyhára, eltelvén Jézus szeretetével.

Jézus is elvégezvén a szükséges reggeli tennivalókat, sietett anyjának segítségére lenni a terítésben.

Az egyszerű reggeli után pedig ott foglalatoskodott Jézus a kertben.

Elhinté az asztalról szedett morzsákat a kert madarai között s boldogan kacagott, amint a madárkák az ő mulattatására egymáson kereszttültörve meg bukfencezve, futottak a messzebb guruló morzsák után.

Mikor pedig a mára a kertbe kiszabott ágyacskát felásta és meggereblyézte, visszasietett anyjához, Máriához.

Mária kis munkakosárkája mellett ült s szapora öltésekkel javítgatta Jézus munkaköténykéjét. Bizony sok foltocska volt már azon, de munkára még igen jó lesz, kár lenne újra adni a drága pénzt.

Odatelepedvén pedig melléje Jézus, szeretettel kéré, hogy mondaná el, amit oly rég ígérgőt már, hogy hogyan indultak el ők népszámlálásra Betlehembe?

— Oh, te édes Jézus, mily jó vagy Te! Hiszen Te úgyis tudsz minden és mégis úgy kíváncsiskodói, hogy csak nekem örömem legyen. Oly türelemmel hallgatsz

engem, mert tudod, hogy én boldogan időzöm minden mellett, ami Terólad beszél.

— Tudod, jó anyám, Mária! Aminek te örülsz, az nekem is örömem. Beszélj hát . . .

— Jól van, édes Jézusom, úgy legyen, amint Te kívánod. Csupán arra kérlek, ha valahol elakadnék vagy rosszul emlékezném, segíts nekem és igazíts ki engem.

Jézus elmosolyodott Mária kívánságán s palástolt meglepetéssel monda: Hát honnan tudjam én a te cselekedeteidet?

— Mert Te mindennt tudsz, ami égen, földön vagyon, monda Mária. ... Te még az én gondolataimat is olvasod. Azonban, hogy neked örömed legyen, hallgasd hát beszédemet.

És elkezdett az ő végétlenül lágy és édes hangján beszálni. Gyöngédséggel tért ki minden legkisebb részletére a fárasztó utazásnak. Leírta az út szépségét. Megemlékezett József határt nem ismerő szeretetéről, mellyel öt körülvette. Megemlékezett a csendes, szelíd szamárvemhéről, amely oly türelmesen hordta hátán és vigyázva lépkedett, nehogy megrázza botlásával. Szeretettel szólt figyelmes okosságáról, amellyel, hogy neki könnyebbésségére legyen, amikor fel- és leszállt róla, térdre ereszkedett.

Beszélt arról a nagy néptömegről, amely velük együtt tartott Betlehembe.

Kiragadott azok beszédéből részleteket, amelyekben a népek bizonyos Messiást várnak, akit a próféták megjövendöltek volna. Majd mások megtörtént hihetetlen csodákat leíró beszédjéről emlékezett meg, amelyeket álmélkodva hallgattak ott körülöttük . . .

— Mi pedig, mond Mária, jóleső boldogsággal hallgattuk Józseffel ezeket a beszédeket. El voltunk telve az angyali üdvözlet boldogságával, amely nekünk ezeket megjelentette.

Fölidéztük emlékezetünkbe családunknak kegyeletes emlékeit. Hiszen az úton látszó elhagyatott völ-

gyekben legeltette nyáját Dávid, akit a próféta küldött, hogy királyá kenje fel.

És mi, a nagy királyoknak sarjadéka, ott haladtunk szegényen, gazdag terhünkkel, égi kincsünkkel!

Jézus ajkán édes mosollyal hallgatta Máriát. Nem szolt közbe. Örvendett boldogságának . . .

— Hát nem szólsz az én beszédembe, nem találsz benne, édes Jézusom, semmi igazítani valót?

— Nem, jó anyám, Mária! A szeretet mondta neked ezeket s a szeretet jó vezető.

Az utcáról most váratlanul összevissza-beszéd haladt szott, amelyből egy élesebb hang, mint a vásárosoké, erősen emelkedett ki.

Mária a kapuhoz sietett, hogy lássa, mi történt. És megnyugodva monda az éppen odaérő Jézusnak, hogy egy szamaras embert fogtak körül az utcán, aki tojást árul.

Gyors léptekkel sietett azután kamrácskájába, hogy meglássa tojáskészletét, és miután meggyőződött róla, hogy tojásra nincs szüksége, bement a konyhába, hogy utána nézzen a tűzre állított ebédnek.

Jézus azonban nem szünt meg újra meg újra pártfogásába venni a tojásos embert, hogy szegényen miért ne segítene Mária, vásárván tőle hacsak néhány tojást is.

És Mária megint csak szabódék és váltig hajtogatá, hogy ahhoz Te, édes Jézusom, nem értesz. Mert hiszen van a kamrában egy egész kosárra való még.

És mégis kénytelen volt Mária engedni és vette a kisebbik kosarat, hogy vásároljon. De mosolyogva, pajkosan tette hozzá, hogy holnap is, meg azután is, és még azután is csakis tojást és újra csak tojást és megint tojást és semmi mászt sem fog kapni Jézus ebédre meg vacsorára is, mert elromlik a kamrában a sok tojás.

Kimenvén pedig mosolyogva kosárkájával a kapun, Jézus csendesen követé őt.

Hát egyszerre csak valami borzasztó történhetett.

A nép a tojásos ember körül szétrebbent. A csacsi, amely eddig csendes megadással hallgatta végig az egyhangú alkudozásokat, most hirtelenül felütötte a fejét, torzonborz fülét nekihegyezve, tágranyílt szemekkel figyelt valamit. És azután megfeledkezve csendes természetéről, szétrúgta maga körül a jámbor vásárlókat. Mire pedig a gazda föleszmélt és a csacsi kötőféke után kapott volna, a derék állat otthagya öt a fáképnél és rettenetes nyakatekert ugrások között, majd két lábra állva, majd ide-oda ficánkolva, mint aki örömében megfeledkezik mindenről és nem tudja, hogy mit tesz, otthagya csapot, papot, futott az úton előre.

És a tojás, oh! a tojás! egek Ura, ott az oldalán a kosarakból mind eltűnt egy szálig, azaz hogy rántotta lett belőle az utca porában, ahova a kosár is, nem bírván ki a csacsi örömet, lepotyogott a hátáról.

A csacsi után futó kutyák pedig megszűntek ugatni s boldogan feküdtek neki a rántottának.

A csacsi meg, — feledve gazdát, tojást, vásárosokat — meg sem állt Máriáig. Ott pedig lecsendesedvén, amennyire otromba testétől tellett, gyöngéden simult Máriához.

Majd megállt előtte, mintha kérdené: ösmersz-e még engem? Azután újra odasimult hozzá és minden tőle telhető kedveskedéssel iparkodott kimutatni, hogy szeretet töltötte el az ő szívét. Majd térdre ereszkedett, mint a betlehemi úton, amikor hátára vette fáradt utasát.

Mária könnyes szemekkel állt ott és boldogság töltötte el. Igen, ő megismerte az állatot és odanyilalt lelkébe mind az a boldogság, amely akkor a betlehemi úton édes terhével átjárta őt. Szeretettel simogatta és paskolta a derék állat nyakát, homlokát s a csacsi tűrte csendesen, nyugodtan, talán boldogan is! . . . Vajh, mi juthatott az eszébe? Mit érezhetett az a jámbor jóság?

Ekkor azonban már odaért a gazda is. Sopánkodva

állt meg Mária és Jézus előtt. Mi lesz most ővele? Ki segít az ő baján? Olyan áldott jószág volt ez a csacsi és most elment az esze, tisztára megbolondult. És szemrehányóan veregette a szamár hátát s keservesen ismételgette előtte: mit tettél énvelem, mit tettél, te szerencsétlen szamár!

A szamár meg nagy, fekete szemeivel rábámult a gazdájára, azután Jézuskára s olyfélét gondolhatott, hogy most már segítsetek valahogy a gazdámon, mert előbb-utóbb, de alighanem én iszom meg ennek a mulatságnak a levét...

Egy szánakozó jó ember meg már hozta is a kosarakat, rátette a szamár hátára és kezdte odacsatolgalatni a hevedert. Jézus is segített neki.

A megriadt nép is lassan visszatért. Előbb csak tisztes távolban maradtak, de mikor látták, hogy újra jámboran áll az állat, újra odamerészkedtek hozzá.

Mi történt ezzel a jószággal? . . . Szegény ember, szegény ember, hangzott innen is, onnan is.

De hát mi történt teveled is, Mária? . . . kérdek őt kíváncsian . . . hogy az állat egyenesen tehozzád futott és mindenki meg is szelídült!?

És Mária elmondta, hogy a betlehemi úton szerezte József s azután elkerült tőlük. És az állat most megismerte őt...

Alig fejezte azonban be szavait, megindult itt is, ott is a beszéd, hogy hát most már hogy térüljön meg a szegény ember kára?

Egyesek úgy vélték, hogy vigyázott volna a gazdája jobban rá! Mások meg Máriát okozták. Voltak olyanok is, akik mindenjáukat okolták, hiszen ők is vigyázhattak volna rá.

Mikor a hevedert jól megerősítették a szamáron, a gazda átvezette a jószágot az utca másik oldalára, hogy aztán ő is visszatérjen és résztvegyen az ő ügye intézésében.

Addig pedig folyt tovább a találkodás. Kinek ez, kinek más volt a véleménye. Mire a gazda visszatért,

annyi volt már a vélemény, hogy nem fert volna bele a gazda mindenkit kosarába sem.

Természetes, hogy most újra kezdődött a tanakodás és a gazda is azon volt, hogy a könyörületet maga felé fordítsa.

Amíg így egész mulatságosan főzték a terveket és kifogyhatatlanok voltak új meg új ajánlatokban, valaki, egy új jövevény, a szamár mellől odakiabált az utca közepén vitatkozókhöz, hogy hol a tojásos ember és hogy hogyan adja a tojását?

Hangos kacagás támadt erre a nem várt érdeklődésre a vitatkozók között. Azt hitték, hogy valaki vidám tréfát csinál a szegény ember bajából.

Azonban egyszeriben csönd lett.

Hát amint a szamár felé néznek. Uramfia! ... a kosár tele van dombosan tojással s a kiabáló alak pedig türelmetlenül kérdezősködik újra a tojásos ember után.

Ah! hangzott fel a csodálkozás és egy pillanat alatt megüresedett az utca közepe. mindenki ott tolongott a szamár körül. A tojásos ember pedig törülgette a szemeit, hogy nem álmodik-e? . . . Kezébe vette, meg letette, forgatta, meg letette a tojásokat, hogy igaziak-e?

És körülötte is a nép álmélkodott s nem tudott szóhoz jutni.

Egy a sok közül aztán föleszmélve, kereste Máriát és Jézust. Kapcsolatot vélvén köztük és a történtek között.

Mária azonban Jézussal együtt eltávozott már s nem volt a tömeg között.

Mikor a nép végre kellően kicsodálkozta magát, elszéledtek, ki-ki a dolga után ment.

A tojásos ember meg hálálkodva az Úrnak, tovább róttá Názáret utcáit, kínálgtatván a tojásokat, de egyszersmind jobban vigyázva a szamárra is, meg a tojásokra is.

Mária pedig visszavitte a kis kosarat a kamrába. Megöllelte, megcsókolta az édes Jézust és mondotta,

hogy most már még sem adhat sem holnap, sem azután csak tojást ebédre, mert — nem vásárolhatott...

Édes mosolygások között nyugodott meg ebben Jézus.

A napnyugta meg az este csöndben múlt el. Kiültek az udvarra a fügefa alá s szeretettel emlékeztek József-ről, aki meg bizonyosan őrájuk gondol most Kaper-naumban.

Mikor pedig megérződött már az est lehellete s hűvös áramlatok ömlöttek át az udvaron, gyöngéden takargatá be Mária Jézust, figyelmeztetvén Őt, hogy most már jó lesz nyugovóra térní.

Jézus hálás öleléssel köszönte meg Mária gondoskodását.

A VAK LÁTOGATÓ.

Míg távol leszek, mindenre ügyelj. — Hát te hogy tévedtél ide? — A kéményen a csillagok kandikáltak be. — A jó barátok. — Mitől véres az arcod? — Meg akarok gyógyulni. — A csodarabbi, aki megbolondult. — És elment minden népekhez, jelentvén mindezeket.

Mikor reggel újból együtt ültek a szerényen terített asztal mellett és Jézus imáját elmondotta, Mária még mindig magába merülve ült, imára kulcsolt kezekkel.

Jézus mennyei nyugalommal pihentette szemeit Mária áhítatos orcaín s gyönyörködött abban az égi sugárzásban, amely szűzi homlokát körül fogta.

Oh, Te isteni szeretet, sugározz szét ebből az egyszerű hajlékból a palotáktól a kunyhóig, hogy mindeneket besugározzon, hogy minden népeket betöltsön az egész földön a Te jóvátevő, a Te irgalmat hozó, a Te megtisztító kegyelmed.

Mária, hogy rendbehozta a szobácskát és ellátta a konyhát, mintegy annak az égi elmerülésnek hatásán, bement a kamarába. Leakasztott a szegről egy kosarat és telerakta mindenféle jóval, ami csak a kamrácskába teremhet.

Azután elmondotta Jézusnak, hogy amíg ő távol lesz, mi mindenre ügyeljen.

Először is az utcaajtót zárva tartsa és ne eresszen be senkit sem.

Másodszor: a konyhán ne csináljon nagy tüzet, nehogy elfusson az ebéd.

Azután: hogy el ne menjen sehova, maradjon ott-hon. Ismeretlen idegent ne bocsásson be magához.

Mikor Jézus mindezeket megígérte, Mária szeretet-

tel vett tőle búcsút s kifordult az utcaajtón. Jézus mindaddig ott állt, amíg a házak előtt lévő árnyas fák Mária édes alakját el nem takarták. Azután ráfordította a reteszt az ajtóra és bement a barlangszobában levő műhelybe, hogy munkáját folytassa.

Mária pedig, amikor már nem látta Jézust az utcaajtóban, sietve haladt a fák sátora alatt s rövid várhatva elérte a falu végére. És ott megállt.

Mintegy vizsgálódni látszott, hogy most merre, hová? Míg egy láthatatlan kéz intésére újra tovább ment lassú, figyelő járással.

Egy nagyon szegényes kis ház kapuján lépett be. Meglátott rajta, hogy az bizony csak olyan elhagyatott faluvégi ház.

Ólat, baromfit, vagy a ház végében virágos vagy konyhakertet nem lehetett látni. Néhány fügefa volt az egész növényzete s itt-ott gaz verte fel a kőfal mentén az udvart.

Az utcaajtó is rozoga, alig tartotta benne egy-két szög a lelket. Meglátott rajta, hogy elunta már a strázsálást, hiszen nincs amit őrizzen ezen a házon. A ház is csak amolyan ütött-kopott forma, amelynek falain csak mutatóban volt még egy kis vakolat. A teteje is felmondani készült már a szolgálatot.

Amint Mária a ház udvari ablaka alatt elhaladt, sietve futott ki a szobából egy értelmes arcú fiúcska, utána egy kisebb és még egy kisebb és egy legkisebb, éppenúgy, mint az orgonasípok.

Tágra nyitott szemekkel néztek Máríára, mintha kérdeznék: hát te hogy tévedtél ide? mikor erre senki sem jár? És meglepetésükben felelet helyett is csak az ujjával bökött a legnagyobb fiú az ajtó felé, mikor Mária anyjuk után kérdezősködött.

A szobába, hová Mária belépett, félhomály volt. Az első pillanatokban alig tudott Mária tájékozódni. Csak lassan-lassan bontakozott ki előtte a szoba rendezése.

Egy rozzant asztal állt a középen, körülötte néhány

szék. Az asztalon korsó, egy darab kenyér. A szoba szögletében, lefüggönyözött ablak mellett, szegényes nyoszolyában feküdt a gyermek anyja. Mire Mária szíves köszöntéssel az ágyhoz ért, a gyerekek is ott voltak körülötte.

Az anya karjára támaszkodva fogadta az ismeretlen látogatót.

Mária gyöngéd figyelemmel előzte meg kérdezősködését és szeretettel hallgattatta el szerénykedő menteteződzsét. És Mária vigasztalta, bogy mindenjáunk vigasztalója, a mi édes Atyánk az égben, nem felelkezik meg mirólunk.

A beteg anya, bogy megérezte a jóleső vigasztaló szót, könnyes szemekkel vallotta be, bogy most is kenyérért imádkozott.

Férje messze innen munkába van, aratáson. És még úgy látszik a részét nem kaphatta meg. Kenyerük pedig már elfogyott.

Fölemelte erre Mária kosárkája födelét s megnyugtató hangon monda: L ássa, az Úr meghallgatta kérését.

És amíg egymásután rakosgatta ki az asztalra a kenyeret, a fehér lisztecskét, egy kis mézet, fügét meg tojást, hálát adott az Úrnak, hogy idevezette őt.

Mikor a gyermekek, akik már előbb is nem annyira a nénit, mint inkább a kosárkáját vizsgáltak, sőt a legkisebbik kíváncsisággal már bele is kukucskált, mikor tehát észrevették, hogy milyen nagyszerű dolgok kerülnek a kosár ból napvilágra, megfeledkezve a vendéget illető figyelemről, örömjüggásba törtek ki.

Persze ennek a hangos örömnék az lett a következménye, hogy a mama mellett alvó legeslegkisebb, a pólásbabá, felriadt.

Mária is meglepődött, mert eddig nem vette észre az apróságot, és hogy könnyítsen a betegen, meg hogy magának is boldogságot szerezzen, pólába takargatta, karjaiba vette és csicsigatta. Mikor pedig elszendereadt, visszaadta csendesen, hogy meg ne riadjon, anyja karjaiba.

Látá és megérté ezekből Mária, az anya szörnyű magárahagyatottságát.

Fogta a lisztecskét, a tojást, kiment a konyhára és bizonyosan csodálkozott az öreg kémény, amelybe most már jó rég csak a csillagok kandikáltak be, hogy füsttel is kell foglalkoznia.

Amíg a legnagyobb fiú vigan rakta a pattogó tűzre a rözsét, addig a többi odatelepedve a tűzhely köré, jólesőn hallgatták a fazék trotyogását ... És a fazék is, meg a tűz is, mintha tudták volna, hogy nagyon éhes gyomrocskákról van itt most szó, megerőltették magukat a sietésben.

A beteg, a boldog mama pedig azalatt odabent sírt is, meg nevetett is. Az egyiket talán a boldogságból s a másikat keserűségből, vagy talán minden kettőt boldogságból cselekedte. Mindenesetre azonban könynyek között imádkozva tette.

Mint amily hirtelen készen volt az ebéd, éppoly gyorsan bent is volt az asztalon. A sok apróság, mint a törpék, fürgén raktak az asztalra minden szükségest. És nagyhamar körül is ülték felfegyverkezve a párolgó ennivalót.

Már-már emelkedtek a kanalak, amikor a beteg-mama — aki könnyező boldogsággal nézte ezeket — megszólalt:

Hohó, gyerekek, le a kanalat, előbb talán köszönjük meg az Úr áldását! És előimádkozván, csöndesség lőn a szobában.

Mária pedig fogta az üres kosarat és az imádság csöndességében kiment a házból, ki az útra s elindult amerre jött — hazafelé.

Otthon a kis Jézus várta és várta Máriát. Letette a fűrészt, otthagyta a gyalupadot s ki-kiállt a kapuba, meg visszatért újra dolgozni. Majd bent a konyhán forgolódott, hogy a tüzet élessze. Megterítette az asztalt is. Virágot is szedett a kertben s odatette Mária helyére, hadd örüljön, ha megjön!

És Mária abban a pillanatban toppant a szobába,

amikor Jézus a virágokat rendezgette. Örömében nem tudott elmozdulni a küszöbről. Érezte, hogy az Úr kegyelme bőséggel hull reá. Az egyik meghatottság hullámai ott játszottak még lelkében s a másik, íme, itt várja, amikor az Úr küldötte, a földön élő legnagyobb Szeretet, virágot szór asztalára.

Jézus érezvén Mária tekintetét, arrafordult s boldog örömmel futott karjaiba. Hol jártál, jó anyám? Bizonyosan szegényeidet látogattad?

Ott jártam, Jézus, monda és ruháit rakosgatta el.

Ma újhoz vezérelt az Úr és boldog vagyok, hogy teljesíthettem parancsát. Oh, édes Jézusom, mily örömmel tölt el, hogy segítségére lehetünk másnak! Azt hiszem, hogy ennél nagyobb öröm nincsen.

Igazad van, jó anyám. Felebarátunkon segíteni, a szenvedőnek könnyeit letörölni, az ember első kötelessége...

Én is örülök, mond Mária, hogy ebben dolgozhatom. Oh, bárcsak mennél több emberrel éreztethetném meg ezt az örömet!

Úgy mondd, jó anyám: ezt a kötelességet!

Igaz, drága Jézusom! De oly nehéz ma megértetni az emberekkel a kötelességet!...

Mária, hogy elrakta ruháit, kisietett a konyhába. Felszította a tüzet, felszeletelte, megtisztította a főzni-valót s gyors kezekkel keverte, meg forgatta a kanalat. Szeretettel szólt azután oda Jézushoz, hogy a kamrából új kenyeret hozzon s szelje meg.

Az ebéd is csakhamar az asztalra került és Mária, amíg szétosztotta, visszagondolt a szegény asszony ebédjére s könny reszketett pilláin. Beszélgetvén pedig Jézussal az asztal fölött, megemlékezett a szegény családról is. És boldog örömmel állapodtak meg abban, hogy amíg a szegény asszony fekvő beteg, Mária el-látogat hozzá és elviszi József részét.

Jézus ezt kevésnek találta és ígéré, hogy az övéből is ad még hozzá.

— Csak bízd rám, édes Jézusom, bizonyosan meg leszel elégedve az osztással!

Amint az ebédnek vége volt, Jézus, mintha kopogtatást hallott volna az utcáról, s a kapuhoz sietett.

Két kedves iskolatársa jött hozzá. Az egyik földi javakban gazdag, a másik hívő, jó fiú. Mindkettő pedig idősebb Jézusnál.

Nagy tiszteettel s szerényen üdvözlék Máriát, aki megsimogatta arcukat és kimentek a kertbe. Közre fogták Jézust s karoltve járták végig az árnyas utakat. Örvendtek egymásnak. Tele volt beszédjük kedves visszaemlékezéssel az iskolára s pajkos dévajkodással emlékeztek meg sok apróságról. A haragos rabbiról, aki szerette volna Jézust tudományából mindenáron kiforgatni. És szörnyű kíváncsisággal akarta volna ösmerni azt az országot, amelyről Jézus azt mondotta, hogy nem e földről való.

És a jó barátok, hogy ehhez a kérdéshez értek, erről az országról kezdték beszélgetni.

És nem mosolyogták meg Jézust, nem vették beszédjét mesének. Ők ösmerték már ennek az országának villágosságát, erejét, teremtő, újjáalakító hatalmát, berendezését, törvényeit, amelyek a legtisztább igazságot osztják.

Mennyi szép délutánt töltötték ők Jézussal a kertben. Mennyit vitáztak Mózesről, a prófétákról. De ez a világ, amelybe Jézus vezeti őket, oh, mennyivel szebb, mennyivel megnyugtatóbb.

Jézust pedig egész más szeretettel szerették ők, mint más pajtásaikat.

És bizonyára Jézus sem választotta volna őket, ha nem tudja lelkük tisztságát és szívük nemességét. Mindkettő szomjúhozta az igazságot és vágakozott ösmerni az utat, amely oda vezet.

Jézus látta az ő szükségüket és így minden találkozásukra aszerint rendezte beszélgetésüket,

Meghitt beszélgetésük közben egy botorkáló alak közeledett a kert felé.

Bottal tapogatta az utat maga körül és inkább a hang után igazodott.

És hogy a fügefa mellől — melynek ága véresre sebezte arcát — előlépett, egy véresarcú, világtalan asszony állt előttük.

Meglepetve és csodálkozva kérdek őt: honnan jösz, mitől véres az arcod, mit keressz itt, jó asszony?

Minden felelet helyett szinte lázasan kérdé: hol vagyok?

— Légy megnyugodva, — mondák ők.

És Jézus azonnal anyjához, Máriahoz sietett, hogy hívja őt s hogy vizet és kendőt hozzon magával.

A vak asszonyból pedig félelemszerűen tört ki a szó . . .

— Ne hagyjatok el! . . . érzem, hogy elment innen valaki, oh, mi jó áradott ki belőle . . . Oh, bárcsak Ő lenne az, akit keresek!

— Hát kit keressz?

— Nem tudom, hogy mondjam meg azt. . . Csak azt érzem, hogy nagy valakinek kell lenni. . .

Keresem már régen! Bejártam sok népet . . . Kérdeztem utamban az embereket, a rabbikat, akiknek elmondtam, hogy látásom volt. . . Hogy álmomban megjelent bizonyosan az Úr küldötte, aki különféle képpen meggyőződven az én hitemről, azt kérdé: meg akarok-e gyógyulni?

És monda: akkor eredj és keresd a gyermeket, akiben megtalálod az Urat, aki Őáltala megszabadítja a világot... És aztán, ha megtalálod, vidd ezt hírül mindeneknek . . .

Azt mondta erre a rabbik: hogy balga, eszelős vagyok, mert gyermekben keresem az Urat.

Voltak, akik megbíztak, hogy tudassam velük, ha valaha találok olyan gyermeket.

Jártamban azután erre kerültem, vagy talán vezettek! . . . vagy . . . nem tudom! csakhogy itt vagyok . . . De csak gúnyt kaptam erre is . . . A népek pedig nevetve küldtek valami bölcs rabbihoz, aki

valami gyermektől nyerte bölcseségét és aki a nagy bölcseségtől meg is bolondult, mert nyakra-főre osztogatja földekben, barmokban levő vagyonát és prédkálja, hogy a madaraknak nincs házuk és teli magtáruk és az Úr mégsem hagyja el őket. Hát aki hiszen őbenne, azt hogy hagyná el? Felkerestem hát Őt és ő mondotta, hogy minden, ami lelkiüdvösségeinkre van, Názáretből jó . . . Menjek oda és keressem a gyermeket ... és erősített, hogy higyjek benne! . . .

És én, amint bírtam, jöttem . . . Megtépett tüske, megvérzett ág . . . Oh, mondjátok: nem ismeritek Őt?

Hozzájuk érvén Mária Jézussal, ő felelt gyöngéden, szeretettel: A gyermek, akit keressz, itt van . . .

És a vak asszony újra érezvén valami boldogító sugárzást, földre vetette magát, sírt, zokogott és áldotta az Urat, aki megjutalmazta őt az ő hitében, mert megtalálta, akit keresett. Ott hagyta érte otthonát, gyermekét s tele hittel ment neki az idegenbe, keresni Őt.

Mária és Jézus felemelték őt szeretettel, hogy megmossák orcáját. A két barát pedig széket hozott, hogy megpihenhessen.

És hogy Mária megmosta az asszony sebes arcát, felüdült attól.

Jézus pedig ösmervén az ő zarándoklását, monda:

— Nagy a te hited, asszony, és az neked gyógyulásodra leszen . . .

A vak asszony mintegy titkos erőtől érintve, lasan lecsúszott a székről. . . Valami kellemes bizsergés játszott szemei körül. . . Az Úr kegyelmét láta ebben és térdreereszkedett, hogy kulcsolt kezekkel, imával fogadja azt.

Letérdelt Jézus is Máriával és mind, akik velük voltak.

Csönd lett a kertben. A madár sem szólt, levél sem libbent s az ég ott felettük mintha ölelkezett volna a földdel. Áhítatos benső imába merültek . . . Jézus arca átszellemült s isteni tekintetével lángra lobbantotta

a két ifjú lelkét is, akik megtisztult érzéssel emelkedtek Jézussal és Máriaval fel abba a más országba. Es hittel és bizalommal s végtelen hódolással kérték az Atya kegyelmét a szegény asszony hitére.

Jézus pedig monda: «Atyám, légy velem!» és minden két kezével érinté az asszony szemeit... és abban a pillanatban megnyilatkozott az Atya az Ő fiában és az asszonynak megnyíltak szemei. . . Mária erre beköté kendőjével, bevezeté őt a szobába, lefüggyövén annak minden ablakát. Azután ájtatos beszéddel oktatá mindenre, amire ezentúl szüksége lészen.

A gazdag ifjú pedig és a másik, a hívő jó fiú is, megölelték Jézust és megerősödvén abban a másik országban, hittek neki.

— Tudjátok-e most már, — kérdé Jézus, — hogy milyen hatalom az ima? . . . Tudnotok kell, mert, íme, az Én Atyám meghallgatott bennünket! ... És most hagyjatok és imádkozzatok és tanítsatok másokat is hinni, bízni. Mert ima, hit és bizalom nélkül nincs élet.

Beesteledvén pedig, Mária levette a kötést és világossága lőn az asszonyak.

Meglátván pedig ez mellette a fénylező gyermeket, imádá benne az Atyát, aki álomlátásában kinyilatkoztatta neki Ót!

És még azon este magára vette a vándorlást. Elindult legelőször is a tudós rabbihoz, megjelenteni neki mindeneket. És azután sorra minden népekhez, akiket útjában érintett. Meg a rabbikhoz, akik kinevették a gyermekért, hogy okulást vigyen nekik.

AKI JÉZUST KERESI.

Jézus korsóval ment a forráshoz. — A faluvégi házban. — Már ég a tűz. — Légy üdvözölve, aggastyán. — Tudom, hogy ki jő az Úr nevében énhozzám. — Beszéltem a pásztorokkal. — Megkötözte Heródes elé vezették. — Egy kéz bontakozott ki a sötétből. — Ő az és térdre borult. — Édes Jézusom, Tied az életem, Tied a halálom.

Ma korábban indult el Jézus a forráshoz. Sietve merítette meg korsóját, hogy Mária mennél korábban vihesse vigasztalását a faluvégi szegény asszonynak.

Azalatt Mária összeválogatott a kamrában minden, amit magával akart vinni. El is rendezgette kosárkájában szépen s annyira dombosán, hogy csak nagy nehezen tudta leszorítani födelét. És mosolyogva gondolt Jézusra, aki bizonyosan megnézi, hogy eleget visz-e és nem hagyja-e éhezni az apró népet, akiket egytölgyig ösmtet már. Máriának ugyanis minden el kellett mondani, amit ott látott. minden gyermekről kellett valamit beszélnie, hogy Ő is ösmerje őket.

És Jézus, mikor Mária beszélt róluk, megsokasította örömet az ő anyja szívében, hogy legyen mennél nagyobb az ő öröme a szegényeken.

Amikor teljesen fölkészült már az útra, megérkezett Jézus is. Letette korsóját, megtörülgette kezecskéjét és az aljától a födeléig átvizsgálta Mária kosárkáját. És Mária boldog volt, hogy nem csalódott az ő gondolatában.

És hogy teljes legyen Mária öröme, Jézus kevesellte az ajándékokat...

Erre monda Mária: De édes Jézusom, többet már nem is lehet beletenni a kosárba! Hiszen nézd csak, a födelét is alig lehetett már reászorítani?

És mégis Jézus szeretettel kért még egy kevés alamizsnát, mert hogy talán, ha megpróbálkoznak vele, mégis fér csak a kosárba.

Mária mosolyogva engedelmeskedett. És még két-szer kellett a kamrába mennie, mert az irgalmas kosárba majd mégannyi fert el.

Boldogan vette aztán karjára s elbúcsúzván Jézus-tól, sietve indult el hazulról.

A gyermekek ott a faluvégi házban már a kapuban várták és nagy tisztelettel és szeretettel siettek elője.

A legkisebbik orgonasíp átölelte Mária lábait és igaz gyermeki ragaszkodással tekintett arcara. Azonban örömtől ragyogó szeme hamar lesiklott onnan a karjára, még hamarabb azonban a kosárra, amelyet ölelő szeretettel mindenáron le akart emelni onnan.

Oh, kis bohó, nehéz lenne az teneked!

És erre a leereszkedő, barátságos hangra, minden-egyikben nagy buzdulás támadt átvenni a kosarat. Ott birkóztak vele nagy igyekezettel, de a legnagyobb is alig bírta megemelni.

Mária is csodálkozva nézte, hogy ez, — a korban Jézushoz hasonló fiú — is alig bírja emelni a kosarat.

Végre mégis szerencsésen megérkeztek vele a konyhába. Letették a tűzhely mellé, ahol szép rendben várta már Máriát: tűzifa, lábas és minden szükséges.

A szobában is rend volt. A beteg is több erőhöz jutván, ugyan még az ágyban, de már karján kis gyermekével fogadta Máriát.

Valami nagyon jóleső volt reánézve Mária közeiélete és vigasztaló szavai. Nem tudta megmagyarázni miért, de érezte, hogy amikor mellette van és hogy amikor csak reágondol is, megkönnyebbül és békétűrőbb lélekkel viseli szomorúságát.

Nagy bizalommal tárta ki most is a lelkét és Istenbe vetett megnyugvással beszélt az ő jobb módjukról is, amelyből a bölcs rabbi forgatta ki őket. Elszedvén mindenüket, amiket bírtak földekben meg jószágban.

És vágasztala őt Mária, hogy csak bízzék Istenben,

Ő senkit el nem hagy. A földiek úgyis mulandók. Szerrezzél azért a te lelkedben gazdagságot. Legelőször is szeretetet Isten iránt és alázatos szívet, — a többi mind megjön azután!

— Hiszen csakis a szeretet él bennem, meg a bizalom az Úr iránt, egyebekben szegény vagyok, — mond a jó asszony.

— Ne hidd; ha szereteted van, minden ed van. Isten nem a sok jószág után méri az Ő irlalmát, hanem a szívek tisztasága után. Amely szívben földi kincsekben való örömet lát, elveszi azt onnan. Amelyben meg csak egy parányi szeretetet talál, megsokasítja.

Most, egy pillanatnyi csend után, szinte észrevéltelen szárnyalással nyílott ki az ajtó s az egyik apróság sompolyogva közeledett Máriához. Nagy félénken, meg olyan várakozó örömmel suttogva súgta feléje, előrehajolva, nehogy édesanya meghallja, hogy: már ég a tűz...

És Mária megértvén a boldogságban várakozó gyermeket, kisitetett a konyhába, ahol kitörő örömmel fogadták.

Legelső dolga volt kiüríteni a kosarat. De csodácsodáj a, a sok jónak vége-hossza nem akart lenni. Valóságos raktárt szedett már ki belőle és még mindig volt a kosárban.

A nagyobb fiú nem is győzte csodálni és kívül-belül vizsgálhatni a mesebeli kosarat, amely nem akar kiürülni. És amint rakkogatta Mária, haza gondolt az édes Jézusra és könnyezett a szeme az örömtől, meg boldogságtól.

***

A názáreti ács házába pedig vendég érkezett. Alighogy Mária eltűnt az út kanyarodójánál, egy nagykortól hajlott alak zörgetett be a kapun. Jézus a műhely ajtajából figyelt a hang felé, abban a hitben, hogy Mária tért valamiért vissza. Amint azonban észrevette az idegent, sietve ment elője.

— Légy üdvöz, aggastyán!

— Üdvözöllek én is, gyermekem! És jól szemügyre vévén Jézust, kérdé: ki lakik e házban?

— József, az ács, — monda Jézus. — De kerülj csak beljebb, hogy megpihenj. Látom, hogy fáradt vagy.

És az aggastyán bágyadtan támaszkodott Jézusra, ahogy beljebb került a tornácon.

Lassan, roskadó léptekkel haladt az udvaron a füge-fáig s ott helyet foglalt Jézussal.

Majd megszólalt: Hol vannak hozzátartozói, hogy egyedül látlak í

— Atyám Kapernaumban, anyám a szegényeknél van, egyedül vagyok.

— És te nyugodtan eresztesz be, holott egyedül vagy?

— Én megismerem az enyéimet és tudom, hogy ki jó az Úr nevében énhozzám!

— Légy hát megnyugodva, — szól erre a beszédre az aggastyán, mintegy föleszmélő megfigyeléssel.

Jézus érezte, hogy sok a mondanivalója és nem szolítá őt, nehogy zavarja. A túlboldog szív hamar túl-árad s mindeneket meg akar fűrészteni az ő örömében.

Pedig az aggastyán szíve tele volt ébredő sejtelemmel, készülődő örömmel, öntudatlan bizonyossággal.

Azután újból szemügyre vette az egét.

Fel is kelt, hogy jobban tájolja magát. Figyelemmel kísérte a nap állását. Majd végigfuttatta tekintetét az égtájak felett és azután visszatért helyére. Majd szelíd, szerető hangon kérdé: mi a neved, gyermekem?

— Jézusnak hívnak — volt a még bensőségesebb válasz.

Az aggastyán Jézusra függeszté tekintetét s elgon-dolkozott a gyermeken, akinek tele \rolt lángoló, nem földi értelemmel. És kérdezte:

— Te bizonyosan szorgalmasan jársz iskolába. így hát hallottál Názáretről, a prófétákról, jövendölések-ről ...

Légy üdvöz, aggastyán.

Talán apád is beszélt neked ezekről? . . . Ők, a próféták jövendölték meg a Messiást. . .

Nos . . . hát én őutánuk vettetem a világot a vallalimra. A Messiást keresem. Ezután a jövendölések után járok már sok-sok éve.

— És természetesen bízol benne, hogy megtalálod?

— Oh, gyermekem, több az, mint bizalom! Ott hagytam érte házamat, gyermekemet. Tűröm a hajléktalanságot, éhséget, fáradtságot, hogy csak megtaláljam.

— De hát ha nem ismered, hogy gondolod, hogy reátalálsz?

— Bízom Istenben, hiszem erősen, hogy nem hagy el . . .

Az úton sokszor megerősített, amikor szólott hozzámban meg álmokban.

Ne mosolyogj meg ezért. Hidd el ezt. . . nekem . . . öreg embernek. És tudd, hogy az Úr azokat, akik benne hisznek és benne bíznak, nem hagyja el. En tudom, hogy megtalálom Őt!

És ha megtaláltad?

— Akkor, ha az Úr kegyelmet ad, hirdetni fogom. Ha nem lesz ékesszólásom, hogy meggyőzzem az embereket, hogy megállítsam őket a gonoszban, amelyben fuldokolnak, akkor itt van hajlott korom, galambősz fejem . . .

És ha eddig megsegített, úgy akkor sem hagy el az Úr, hogy higyjenek nekem mindezekre ...

— Hát van neked valami bizonyosságod, hogy erre keresed?

— A bölcsék égi jelekből szokták kiolvasni a nagy eseményeket. Egy próféta a Megváltót úgy jövendölte: «Látom Őt, de még nincs itt. Szemlélem Őt, bár még messze vagyon.

Egy csillag fog Jákob fölött ragyogni, ha majd a kormánypálca Judától elvétetik». És a csillag már megjelent.

Csodás fényét én is láttam. Beszéltem a három

királlyal is, akik jutalmául jámbor életüknek, az Isten kegyelmes sugallatából elindultak Kaldeából és másunnan, keresni a Megváltót.

Fényes szolgakíséretüket, tevéiket bámulták mindenek. És boldog várakozással letek visszatérüket, mert mindenkit izgatott küldetésük.

Hosszú, fárasztó út után, amelyben, amint a próféta mondja, egy csodás csillag volt útmutatójuk, végre megtalálták Őt egy egyszerű barlangistállóban, pólába takarva, jászolba fektetve.

Mikor visszajöttek, útjukban mindenütt hirdették a próféták jövendölését, a csodás égi jelet, az isteni kisdedet, akinek hódolásukat Betlehemben bemutatták.

Az ő leírásuk és beszédjük nyomán indultam el én is . . . Istennek csodásan megérzett sugallata biztatott és vezetett. Tele voltam szeretettel, lángolással, és feltettem, hogy életem árán is felkeresem.

Meg is indultam . . .

Ezer nehézségen, szorongattatásokon estem keresztül . . . Börtönbe csuktak, mint eszelős bolondot . . . Erdei gyümölcsön, gyökereken éltem. Ágyba döntött a betegség. De most is él Bennem a biztos tudat, hogy nem hiába vettetem vándorbotot a kezembe.

És én úgy érzem, nagyon közel kell lennem Hozzá.

Utániban azután eljutottam Betlehembe. Voltam a barlangistállóban, beszéltem a pásztorokkal . . . De a gyermeket nem találtam sehol!

A népek kinevettek, mikor a zsidók nemrég született királya után kérdezősködtem.

Mások meg azt mondta, hogy bizonyos, hogy meghalt. Mert Heródes elvesztett minden kétéven alul levő gyermeket.

De én úgy gondoltam, hogy akit próféták jövendöltek, akiről az írás szól s akinek születését csodás jelek előzték meg és angyalokat küld az Úr Őt megjelenteni a pásztoroknak. Ő nem veszhetett el . . .

És mikor hiába kerestem faluról-falura, házról-házra. — Visszaemlékeztem a három királyra, akiket

az angyal figyelmeztetett, hogy ne jelentsék Heródesnek, hogy megtalálták az isteni kisdedet, — mert hogy ellene tör, — s arra gondoltam, hogy hátha mégis megtalálták Heródes emberei és udvarában fogva tartja vagy gonoszat cselekedett vele?

Puhatalódtam hát ebben az irányban ... de nem tudtam meg semmit.

Kérdezősködésem híre azonban, besúgók útján, eljutott Heródes udvarába. Mert mindenütt besúgók, kémek figyelték a népet. És féltek, hogy hátha nem volt a Megváltó a lemészároltak között és hátha nyomot találtak utána, valakinek elejtett szavai után?

Egy szép napon azután arra ébredtem, hogy trák harcosok, Heródes hű testőrei állták utamat s megköözve hurcoltak elője.

A fékevesztett gonosz, aki gyönyörködött a borszalmas mészárlásban, azt hitte, hogy tudok valamit a gyermekről. És előbb hízelgő, szép szavakkal, majd ígéretekkel akart vallomásra bírni.

Mikor azután látta, hogy nem tudok semmit, vagy nem akarok vallani és nem megy velem semmiré, börtönbe vettetett s meghagyta, hogy kínozzanak, ostromozzanak, amíg csak vallomásra nem bírnak.

Az embertelen katonák pedig lelketlenül teljesítették a parancsot...

Itt vannak a vállamon az ostorcsapások nyomai. Megtörték csontjaimat és csak arra lettek egy kissé irgalmasabbak, amikor megdöbbenvé látták, hogy a tegnap megtört csontok másnapra épek lettek.

Jelentették is az Isten csodáját Heródesnek, aki-nek el-erlontotta a csoda egy-egy éjszakáját...

A hosszú, keserves hónapok alatt azután, minden fájdalmam mellett is, sokat volt időm gondolni a szent gyermekre.

És talán szeretetemért vagy jámborságomért, börtönöm síri csendjében, az Úr kegyelme sokszor megvigasztalt. És én, bizonyára az Ő kegyelméből, megnyugodva kaptam hírt arról, hogy a gyermek él.

Egyszer Róla való gondolataim között, börtönöm sötéjtében, egy kép bontakozott ki előttem.

Egy komoly gondok között levő férfi letörött zöld-leveles gallyal ösztökélt szaporább járásra egy szamarat.

Az állaton édes boldogságtól sugárzó nő ült, karján egy kisdeddel... És erre a kép eltűnt!

A nő arca ma is előttem van! . . . mint akkor. Mint egy cikázó villám futott végig lelkemen a gondolat: ezen a szamáron Ő menekült!

Majd kitépte a szívemet a gondolat. . . Nem bírtam a nagy örömtől egy lépést sem tenni. A vér feszült ereimben s a szemeimből csak úgy ömlöttek a könnyek . . .

És én bizonyos vagyok benne, bogy úgy van . . . Ő volt az! Ő . . .

Hosszú szenvédések után egy csúnya, esős, borongós őszi napon végre megnyílt börtönöm ajtaja. Azt hittem, hogy a szokásos vesszőcsapásokat kapom, mikor börtönöröm nagyot lódított rajtam, bogy tántorodva estem a földre.

. . . Köszönd Heródesnek, — aki álmodott rólad, — köszönd, bogy szabad vagy. De most nézd, hogy pusztulj innen!

És én azóta évet évre rakva, rovom újra az utakat . . . keresem Őt.

Jézus szeretettel nézte őt s elárasztotta lelkét isteni jóságával.

Amint pedig így együtt ültek, Mária megérkezett. Az utcaajtót csendesen húzta be maga után. Puha léptekkel közeledett Jézus felé. Szíves üdvözléssel és szelíd mosollyal állt meg előtte.

Az aggastyán, aki lelke mélyén el volt merülve emlékeibe, nem vette észre Máriát. És amint most fel-emelé tenyerébe temetett arcát és felé fordítá tekintetét . . . mintha villám csapta volna . . . felemelkedett . . . megdörzsölte szemét . . . szólni akart, de nem jött beszéd ajkaira.

— Oh, Atyám . . . hol vagyok?

Mária szeretettel nyújtá felé kezét és Jézusra tekintvén, édes boldogság volt arcán.

— Isten hozott közénk.

Az aggastyán betemetkezve Mária nézésébe, a hosszú szótlanság után erőt vett magán. Ég felé emelte karjait s hangosan felkiáltott: Hálát adok Neked, Atyám, hogy ide vezéreltél... Ó az!.. . és térdre borult.

Jézus végig gyöngédséggel nézte az aggastyán meghatottságát. És utánozhatlan szeretettel mutatott rá Máriára és erősíté meg az aggastyán hitét.

— Igen, öt látod, akit Atyám kegyelme mutatott meg neked a börtönben.

Az agg fölemelé nagy megindultsággal Jézusra tekintetét s töltekezett az Ó istenségével.

Érezte a Jézusból kiáramló erőt s úgy találta, hogy az ő lelke belekapcsolódik s hogy az ő szíve teletöltekzik azzal.

Látá homloka körül kiáradni a lelket és megremeggett az ő hitében, felkiáltván:

— Bizonnyal Te vagy az Isten Fia, aki eljöttél, hogy megtisztítsad az embert, hogy felemeld öt újra bűneiből . . .

Jézus felemeié öt a földről és monda: Ügy van. amint azt te most látó szemmel mondottad.

És Jézus nagy fényben nyilatkozott meg előtte. Testéből égi fény sugárzott, körülömlővén Máriát és bevilágolván az aggastyán lelkébe.

Ő pedig földreveté magát s zokogott boldogságában . . .

Óh, Atyám! mindenkép, túlosan meg vagyon jutalmazva az én hitem.

Nem érdemlem a Te nagy kegyelmedet. És íme, ha Te úgy találod, hogy megelégeled az én életemet, most vedd el azt, amikor a Te isteni fiad lába előtt látom beteljesedve a jövendölésekét és az én boldogságomat.

És újból felemelé őt Jézus és monda:

— Láttad beteljesedni a prófétákat s a te hívő
lelkednek elég ez.

Te boldog vagy, mert megismertél engemet. Azonban, hogy te bízó voltál, hogy erős volt a hited, reád ezért feladat vár.

Az aggastyán felemelé tekintetét és érezte, hogy Jézusból erő méné öbelé. És alázattal hullott újból térdre.

Jézus pedig fejére tevén kezét, monda:

— Elmégy és hírül viszed mindezeket, amiket láttál.

Az álmokat, a cselekedeteket és hogy megtaláltad azt, akit jövendöltek, akit te kerestél.

És én erőt adok az én Atyám nevében, hogy higyjenek neked.

— Édes Jézusom . . . Tied az életem, Tied a haláлом. — Mond boldogan az aggastyán.

ÉL ... ÉL... FELTÁMADOTT...

Jézus atya elé megy. — Növekedtél-e jóságban? — Ágakból ágyat fontak. — Csak ez a hideg halottam van. — Jézus vére. — Az est-hajnali csillag. — Él... él... feltámadott.

Örvendezett a kis Jézus, hogy ma hazajő az ő atya,—József, aki Kapernaumban volt, egy hó műlá-sáig, az Úr hajlékán ácsolni. Nagy lelkendezéssel kérte anyját, Máriát, hogy elibe elmehessen. Mikor pedig elmehetett, felölté öltönyét és alázattal kezet csókolt és elindult az Ő atya elé.

Mária is vele ment egy darabon, korsóval kezében, hogy vizet merítsen és vigyen haza a forrásból.

Es azontúl egyedül ment Jézus.

Hívták ugyan a pajtások a játszóhelyen, hogy hozzájuk menjen, de nem maradt velük, mondván: atyám elé megyek.

Názáreten túl volt már néhány futamnyira, amikor meglátták egymást. És futott elébe, hogy megöllej, megcsókolja...

És beszéltek szeretettel az úton egymással.

És monda az Ő atya: de megnőttél! ... de vajjon növekedtél-e jóságban és az Úr félelmében is?...

Lesüté Jézus szemeit és monda: azt csak az én anyám tudja megmondani, aki virrasztott felettem az ő jóságával, amíg te oda voltál.

Sötétedvén pedig már az idő és estére járt, József megfogta Jézus kezét és letért egy cserjésnek, a rövid-debb útra.

És hogy rátértek, addig kérte Jézus atyját, míg odaadta tarisznyáját és baltáját, hogy ő vigye.

Ő pedig kipirult arcában az örömtől. Átkarolta a

baltát és megcsókolta, mert azzal munkálkodott József az Úr hajlékán, faragván azon.

Már este is lett, amikor az úton egy öreg, fáradt asszony állt előttük ... Az pedig sírt hangosan, jaj-veszékelve ...

— Mi fájdalmad vagyon? — futott hozzá a kis Jézus?

És hogy odaért. . . látott minden. Maga is megtörve állt oda és sírt az anya fájdalmán. Mert holt gyermekét takargatta rongyaival a földön ...

Odaérvén József is, megérté a fájdalmat.

Az asszony pedig monda: halódva hoztam az úton, hogy életet találjak neki. Mert látásom volt álmomban, hogy Názáretben meggyógyul. És az úton mégis elment belőle az élet ...

Sír pedig az asszony tovább, nem tudott szólni semmit.

Monda pedig a kis Jézus vigasztalásul: az Úr adta őt neked, Ő vette el és az Úr meg is tartja neked.

És József is szólt: itt nem maradhat ... s kérdőn nézett maga elé ...

— Nincs senkim, — monda az anya, — csak ez a hideg halottam — és ráborulván melengeté őt forró könnyeivel.

Jézuska pedig hívta atyját és elmentek és vágtak gallyat a bokrokról. És József összefonta és megkötötte indával, hogy rátegyék és haza vigyék és szállást adjanak a halottnak meg az élőnek is.

Rátették hát a halottat és megindultak vele. József vitte elől s Jézus hátul fogta a terhet.

A bánatos anya mellettük haladt és zokogott és Jézusra tekintvén, monda: Áldassanak az emlők, melyek Téged tápláltak.

Mikor letették, hogy pihenjenek, a kis Jézus a halottra teríté köntöskéjét, melyet az Ő anyja, Mária adott neki, ha hűvös lenne, hogy meg ne fázzék.

Aztán megtörölte ujjacskáját a kiserkent vértől, melyet egy tüske ütött azon, hogy az ágat törte.

Egy csepp pedig a halottra esett, a . . . homlokára, ahogy ráteríté szeretettel köntöskéjt.

Mikor pedig fölemelték, hogy menjenek, a gyermek anyja hajolt le, hogy vigye, de Jézus monda: elég súlyos a te fájdalmad, hogy vigyed. — És megemelé atyjával a halottat.

Az a vércsepp pedig átment a homlokáról az arcra, jótékony melege leszállt a karokba, a testébe és eljutott a szívébe... A szív pedig, hogy beszivárgott hozzá az élet, elkezdett lassan-lassan dobogni. . .

Az esthajnali csillag pedig odavilágolt az útra, hogy , kő ne sértsse a kis Jézus lábat.

Midőn megérkeztek, Mária szorongva állt már kint, mert oly soká jöttek.

Jézus odavezeté a nőt anyjához. Megölelte, aztán zokogva, sírva mondta a nőre nézve: fájdalmak anyja.

József is odaérvén, megölelé az ő jegyesét, Máriát: Szomorúságot hoztam, pedig örömmel indultam haza.

Mária pedig monda: az Úr hazavezérelt, adjunk hálát neki, hogy együtt vagyunk.

A gyermek anyja ott térdelt és sírt fia mellett. A fájdalom elvette az ő beszédét. . . . De egyszerre riadtan kapja fel arcát és kitörő, hangos szóval kiált: Hatalmas Jehova! . . . él. .. él. . . feltámadott... és sír és nevet... és jajgat, mint egy terhelt...

A fiú felül fektéből, körülnéz és alig hallhatóan, suttogva mondja: Anyám! . . .

A kis Jézus odasimul atyja mellett anyjához. Máriához. Átfogja őt karjaival és égre tekintvén, — csillogó könnycepp futott alá arcán. . .

TARTALOMJEGYZÉK.

Oldal

Az izraeliták várják a Messiást	9
Igenis kérem	11
Zakariás, a főpap	13
Egy csodálatos álom	15
Az angyal a templomban	18
Iszrael, a te Istened üzent neked	21
Zakariás otthon	24
Te nagy szamár vagy! igenis kérem	26
Mária	29
Íme, az Ur szolgáló leánya	33
József, ne félj, csak higyj	38
Júdea hegyei között	41
Mária Erzsébetnél	44
A császár népet számlál	47
A válogatós szamár	49
Az utazás	52
A barlangistálló	57
És elküldé az Úr az Ő egyetlen Fiát	63
A pásztorok	66
Jézus névadása	70
Három királyok	75
Heródes	80
A menekülés	88
A fehér rózsaszírmok	99
A két gerlice	105
A tizenkét éves Jézus a templomban	108
Jézus otthon	114
A tojás meg a szamár	116
A vak látogatása	124
Aki Jézust keresi	133
Él... él... feltámadott	144